

RAPORT

**z działalności
Krajowej Rady
Spółdzielczej
w latach**

2017-2023

Spis treści

Wstęp	5
Działalność organów statutowych, pełnomocników terenowych oraz Biura Zarządu KRS	7
1. Zgromadzenie Ogólne	7
2. Komisja Rewizyjna	16
3. Komisje Problemowe	17
3.1. Komisja Spółdzielczości Rolniczej	18
3.2. Komisja Spółdzielczości Pracy	20
3.3. Komisja Spółdzielczości Konsumentów	23
3.4. Komisja Spółdzielczości Mieszkaniowej	24
3.5. Komisja Finansów Spółdzielczych	26
3.6. Komisja Lustracji	29
3.7. Komisja Samorządu Spółdzielczego i Promocji	30
4. Pełnomocnicy terenowi	32
5. Zarząd Krajowej Rady Spółdzielczej	34
6. Zarządzanie finansami i majątkiem trwałym	40
7. Biuro Zarządu Krajowej Rady Spółdzielczej	42
7.1. Stan zatrudnienia - struktura organizacyjna Biura Zarządu KRS	42
7.2. Współdziałanie z organami władzy publicznej	43
7.3. Opiniowanie aktów prawnych i wystąpienia do organów administracji państwowej i innych instytucji	47
7.4. Współpraca międzynarodowa	55
7.4.1. Międzynarodowy Związek Spółdzielczy	55
7.4.2. Cooperatives Europe	56
7.4.3. Międzynarodowa Organizacja Spółdzielczości Rolniczej ICAO	57
7.4.4. Międzynarodowe Stowarzyszenie Banków Spółdzielczych (ICBA)	59
7.4.5. Główny Komitet Spółdzielczości Rolniczej Unii Europejskiej (COGECA)	59
7.4.6. Europejski Dom Spółdzielczy w Brukseli	60
7.4.7. Inne działania	60
7.5. Projekty krajowe zakończone bądź w realizacji	61
7.6. Działalność na rzecz Spółdzielczych Grup Producentów Rolnych i Spółdzielni Rolników	63
7.7. Działania na rzecz spółdzielni uczniowskich	64

7.8.	Wpływanie na zapewnienie legalności, rzetelności i gospodarności w działalności organizacji spółdzielczych	66
7.8.1.	Doradztwo i obsługa prawna	66
7.8.2.	Kontrola rzetelności spółdzielczego gospodarowania	66
7.8.3.	Listy, skargi i wnioski	68
7.9.	Upowszechnianie idei spółdzielczego gospodarowania	70
7.9.1.	Organizacja oraz uczestnictwo w konferencjach i seminariach	70
7.9.2.	Współpraca ze środowiskiem naukowym	72
7.9.3.	Działalność szkoleniowa	74
7.9.4.	Działalność informacyjno-wydawnicza	77
7.9.5.	Nadawanie odznaczeń spółdzielczych	80
7.9.6.	Organizacja imprez integracyjnych i promujących spółdzielczość	80
7.9.7.	Muzeum Historii Spółdzielczości w Polsce	82
7.9.8.	Biblioteka KRS	83
7.9.9.	Archiwum Spółdzielcze	83

Informacje branżowe o liczbie spółdzielni na przestrzeni lat 2017-2023

Wstęp

Krajowa Rada Spółdzielcza jest naczelnym organem samorządu spółdzielczego, działającym na mocy ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze (tekst jednolity: Dz.U. z 2021 r. poz. 648) i Statutu Krajowej Rady Spółdzielczej, który został uchwalony przez I Kongres Spółdzielczości w dniu 30 maja 1995 r. (ogłoszony w Monitorze Polskim z 1996 r. Nr 7, poz. 86).

Krajowa Rada Spółdzielcza reprezentuje blisko 9 tysięcy spółdzielni, które zrzeszają około 8 milionów członków.

Podstawowe kierunki działalności Krajowej Rady Spółdzielczej w latach 2017-2023 wynikają z zadań i celów zapisanych w ustawie Prawo spółdzielcze, Statucie oraz uchwale VI Kongresu Spółdzielczości.

Cele działania Krajowej Rady Spółdzielczej:

1. Tworzenie warunków rozwoju organizacji spółdzielczych,
2. Upowszechnianie idei spółdzielczego działania,
3. Integrowanie organizacji spółdzielczych,
4. Wpływanie i zapewnienie przestrzegania legalności, gospodarności i rzetelności prowadzenia działalności przez organizacje spółdzielcze.

Do zadań Krajowej Rady Spółdzielczej w szczególności należy:

1. Reprezentowanie polskiego ruchu spółdzielczego w kraju i za granicą,
2. Współdziałanie z naczelnymi organami państwowymi w sprawach dotyczących ruchu spółdzielczego,
3. Inicjowanie i opiniowanie aktów prawnych dotyczących spółdzielczości i mających dla niej istotne znaczenie,
4. Badanie i ocena form, warunków, kierunków oraz wyników działalności ruchu spółdzielczego i przedstawianie informacji i wniosków naczelnym organom państwowym,
5. Organizowanie działalności naukowo-badawczej, szkoleniowej i informacyjnej, propagowanie działalności kulturalno-oświatowej członków, podejmowanie inicjatyw związanych z rozwojem ruchu spółdzielczego w Rzeczypospolitej Polskiej, w tym rozwoju spółdzielczości uczniowskiej oraz kształtowanie sprzyjających warunków dla rozwoju ruchu spółdzielczego,
6. Inicjowanie i rozwijanie współpracy międzyspółdzielczej i szerzenie idei spółdzielczego współdziałania,
7. Organizowanie postępowania rozjemczego w sporach między organizacjami spółdzielczymi,
8. Współdziałanie ze związkami rewizyjnymi w realizacji zadań wynikających z ustawy Prawo spółdzielcze,
9. Wykonywanie funkcji związku rewizyjnego, przewidzianych w ustawie Prawo spółdzielcze, w stosunku do spółdzielni niezrzeszonych w takich związkach,
10. nadawanie uprawnień lustracyjnych oraz przeprowadzanie lustracji związków spółdzielczych,
11. wydawanie Monitora Spółdzielczego,
12. prowadzenie rejestru spółdzielni i związków spółdzielczych,
13. wykonywanie zadań przewidzianych w ustawie Prawo spółdzielcze i innych ustawach oraz zleconych przez Kongres Spółdzielczości.

Uchwała nr 12 VI Kongresu Spółdzielczości z dnia 13 grudnia 2016 r. w sprawie stanu spółdzielczości w Rzeczypospolitej Polskiej i kierunków jej rozwoju w latach 2016-2020, zobowiązała Zgromadzenie Ogólne i Zarząd Krajowej Rady Spółdzielczej do:

1. Sprawowania wiodącej roli w zakresie inicjowania i wdrażania w życie nowych rozwiązań legislacyjnych dotyczących spółdzielczości.
2. Podtrzymywania istniejących stosunków z organami władzy publicznej, aby śledzić nowe inicjatywy ustawodawcze i mieć pewność, że specyfika spółdzielni jest w nich brana pod uwagę. Współpraca z centralnymi władzami oraz Radą Dialogu Społecznego przy Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ze szczególnym uwzględnieniem współpracy w ramach Rady z Zespołami ds. spółdzielczości przy sprawach rolniczych.
3. Zintensyfikowania działań na rzecz popularyzacji dorobku i problemów spółdzielczych szerszemu ogółowi społeczeństwa polskiego. Powinny temu służyć zarówno spółdzielcze tytuły wydawnicze, jak też: Internet, prasa, radio, telewizja (publiczna i komercyjna), jak również prowadzone przez KRS Muzeum Historii Spółdzielczości w Polsce i Biblioteka. Należy podjąć wszelkie wysiłki w celu zapewnienia niezakłóconego funkcjonowania i rozwijania Muzeum i Biblioteki, unikatowych w skali kraju placówek, z których korzystają m.in.: studenci, pracownicy naukowcy i wszyscy zainteresowani sprawami spółdzielczości.
4. Podejmowania działań na rzecz pozyskiwania i poprawy dostępu do środków unijnych na rzecz rozwoju i upowszechniania spółdzielczości we wszystkich sektorach gospodarki i usług społecznych, w których spółdzielnie prowadzą działalność.
5. Opracowania i wdrożenia programu szkoleń dla: zarządów, członków rad nadzorczych, pracowników i członków spółdzielni.
6. Kontynuowania i rozwijania współpracy z placówkami naukowymi i ludźmi nauki zajmujących się problematyką spółdzielczą. Rozwój nowoczesnej spółdzielczości w Polsce jest niemożliwy bez wsparcia placówek naukowo - badawczych.
7. Kontynuowania patronatu i udzielania pomocy merytorycznej, organizacyjnej, a w miarę możliwości, także pomocy materialnej spółdzielczości uczniowskiej - ruchowi spółdzielczemu, który w sposób praktyczny propaguje idee spółdzielczości wśród młodzieży.
8. Wykorzystania wszystkich dostępnych prawem środków dyscyplinujących podmioty spółdzielcze w wypełnianiu dyspozycji ustawowych, zwłaszcza Prawa spółdzielczego.
9. Dążenia do uzyskiwania w procesie legislacyjnym oraz w sprawach istotnych dla spółdzielczości konsensusu stanowiska KRS ze wszystkimi branżami spółdzielczymi.

Zarząd Krajowej Rady Spółdzielczej przedkładał Zgromadzeniu Ogólnemu KRS coroczne sprawozdania z realizacji zadań wyznaczonych ustawą, Statutem i uchwałą VI Kongresu. Spółdzielczości.

Niniejsza informacja stanowi całościowy raport z realizacji zadań w latach 2017-2023.

Działalność organów statutowych, pełnomocników terenowych oraz Biura Zarządu Krajowej Rady Spółdzielczej

Stosownie do § 6 Statutu Krajowej Rady Spółdzielczej (Mon. Pol. z 1996 r. Nr 7, poz. 86) organami Krajowej Rady są:

1. Zgromadzenie Ogólne,
2. Komisja Rewizyjna,
3. Zarząd.

1. Zgromadzenie Ogólne

Zgromadzenie Ogólne jest najwyższym organem Krajowej Rady Spółdzielczej i może ono podejmować uchwały w sprawach jego właściwości oraz innych, wniesionych przez organy KRS. VI Kongres Spółdzielczości, obradujący w dniach 12-13 grudnia 2016 r. w Warszawie, dokonał wyboru 100-osobowego Zgromadzenia Ogólnego Krajowej Rady Spółdzielczej. W jego skład weszli:

1. Ajchler Romuald	35. Janik Ewa	69. Petkowicz Ryszard
2. Anulewicz Andrzej	36. Jankowski Jerzy	70. Pietrzyk Sławomir
3. Arent Henryk	37. Jaskuła Leszek	71. Plusa Ryszard
4. Banaszak Marek	38. Jaśkowski Ryszard	72. Pokorski Sylwester
5. Bartkowski Tadeusz	39. Jędraszek Teresa	73. Pórolniczak Andrzej
6. Bieniasz Jan	40. Jórdeczka Tomasz	74. Przeczek Rafał
7. Biniek Włodzimierz	41. Juszkiewicz Marek	75. Rączkowski Jan
8. Błaszczak Jacek	42. Juszczyk Marcin	76. Rukat Waław
9. Boguta Witold	43. Kania Władysław	77. Rybka Jerzy
10. Bożyk Franciszek	44. Karbowniczyn Józef	78. Sienkiewicz Janusz
11. Brewka Julian	45. Kaźmierska Katarzyna	79. Siwek Zdzisław
12. Broś Waldemar	46. Klonowski Leszek	80. Słupek Edward
13. Bulka Anna	47. Kłys Jerzy	81. Sokół Zbigniew
14. Czapla Jerzy	48. Kobierski Jarosław	82. Sosnowiec Adam
15. Czaplejewicz Janusz Bogdan	49. Koch-Kubas Joanna	83. Stachowiak Edmund
16. Czwojdrak Maria	50. Kokoszkiewicz Krzysztof	84. Staciwa Jacek
17. Dadas Wiesław	51. Kołodziej Władysław	85. Stec Stanisław
18. Dawidowski Roman	52. Kowalski Marek	86. Stawicka Monika
19. Dąbrowski Mieczysław	53. Kraszewski Marek	87. Sułowski Jan
20. Derenowski Tadeusz	54. Kubik Jan	88. Szreter Jerzy
21. Dymara Ryszard	55. Kujawa Zdzisław	89. Śledziwski Stanisław
22. Dzierżęcki Henryk	56. Kwiaton Krzysztof	90. Tchórzewski Henryk
23. Frąckiewicz Marian	57. Libor Tadeusz	91. Tomecki Waław
24. Gawlik Józef	58. Makohin Piotr	92. Tylkowska Anna
25. Gawron Zbigniew	59. Matejczuk Marian	93. Waśko Łucjan
26. Gąbka Jan	60. Matusiak Rafał	94. Witkowski Waldemar
27. Gołębiwski Józef	61. Niłołajuk Aleksander	95. Włostowski Jan
28. Gracz Jerzy	62. Nycz Artur	96. Wojciechowski Adam
29. Gratkowski Grzegorz	63. Olejniczak Zbigniew	97. Woźniak Mieczysław
30. Grodzki Mieczysław	64. Orczykowski Tadeusz	98. Zalewska Zenona
31. Grzelak Krzysztof	65. Pałej Maciej	99. Zasuń Piotr
32. Grzesiek Jan	66. Paszkowski Janusz	100. Zieliński Eugeniusz
33. Herzberg Zbigniew	67. Paśnik Zygmunt	
34. Huzior Piotr	68. Paziewski Waldemar	

W dniu 10 stycznia 2017 roku Zgromadzenie Ogólne KRS powołało w skład Zarządu KRS:

- Mieczysława Grodzkiego,
- Ryszarda Jaśkowskiego,
- Tomasza Jórdeczkę,
- Marka Kowalskiego,
- Zygmunta Paśnika.

Skład Zgromadzenia Ogólnego KRS uzupełnili w dniu 30 marca 2017 roku:

- Tadeusz Dworski,
- Teresa Kośmicka,
- Jerzy Nizioł

W trakcie trwania kadencji Zgromadzenia Ogólnego KRS zmarli jego czterej członkowie:

- Jacek Staciwa
- Tadeusz Orczykowski
- Janusz Bogdan Czaplejewicz
- Krzysztof Kokoszkiwicz

Z dniem 19 grudnia 2018 roku został wygaszony mandat członka Zgromadzenia Ogólnego Józefa Gawlika. W dniu 18 grudnia 2019 r. w skład ZO KRS wszedł Mirosław Kaszukur (po wygaśnięciu mandatu Jacka Staciwy)

Skład osobowy członków Zgromadzenia Ogólnego Krajowej Rady Spółdzielczej w latach 2017-2023 ulegał zmianom i na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosił 94 członków.

Zgromadzenie Ogólne KRS na swym pierwszym posiedzeniu po VI Kongresie Spółdzielczości w dniu 10 stycznia 2017 r. wybrało ze swojego składu Przewodniczącego ZO i Prezydium w składzie:

1. Jerzy Jankowski - przewodniczący
2. Maciej Palej - sekretarz
3. Waldemar Broś - zastępca przewodniczącego
4. Józef Gawlik - zastępca przewodniczącego (do 19.12.2018 r.)
5. Janusz Paszkowski - zastępca przewodniczącego
6. Jacek Staciwa - zastępca przewodniczącego (do 5.11.2019 r.)
7. Waldemar Witkowski - zastępca przewodniczącego
8. Józef Gołębiewski - zastępca przewodniczącego

Po wygaśnięciu mandatu Józefa Gawlika i śmierci Jacka Staciwy, skład Prezydium uzupełnili:

1. Mieczysław Woźniak - zastępca przewodniczącego (od 7 października 2019 r.)
2. Krzysztof Kokoszkiwicz - zastępca przewodniczącego
(od 18 grudnia 2019 r. do 25 stycznia 2022 r.)

Po śmierci Krzysztofa Kokoszkiwicza członkiem Prezydium w randze zastępcy przewodniczącego został Marian Matejczuk (od 29 marca 2022 r.)

15-osobowy skład Prezydium ZO KRS uzupełniali przewodniczący Komisji Problemowych:

1. Andrzej Anulewicz - Komisja Spółdzielczości Konsumentów
2. Piotr Huzior - Komisja Finansów Spółdzielczych
3. Marek Juszkiewicz - Komisja Lustracji
4. Katarzyna Kaźmierska - Komisja Spółdzielczości Pracy
5. Władysław Kołodziej - Komisja Spółdzielczości Rolniczej
6. Andrzej Półrolniczak - Komisja Samorządu Spółdzielczego i Promocji
7. Jan Sułowski - Komisja Spółdzielczości Mieszkaniowej

Stosownie do §7 ust. 7 Statutu KRS, Prezydium Zgromadzenia Ogólnego było organizatorem prac Zgromadzenia Ogólnego. Posiedzenia Prezydium odbywały się każdorazowo przed obradami Zgromadzenia Ogólnego KRS. Uczestniczyli w nich również członkowie Zarządu oraz Przewodniczący Komisji Rewizyjnej. Przedmiotem prac Prezydium ZO KRS były sprawy wnoszone pod obrady najbliższego Zgromadzenia Ogólnego KRS. Prezydium opiniowało materiały i ustalało porządek obrad Zgromadzenia Ogólnego oraz formułowało wnioski kierowane do ZO KRS i Zarządu KRS.

***

Zgromadzenie Ogólne KRS realizowało zadania statutowe, do których należało m.in.:

- wysłuchanie i przyjęcie informacji o pracy Zarządu Krajowej Rady Spółdzielczej między posiedzeniami Zgromadzenia oraz udzielenie odpowiedzi na zgłoszone w czasie obrad wnioski i postulaty;
- coroczne rozpatrywanie sprawozdania z działalności merytorycznej Krajowej Rady Spółdzielczej za poprzedni rok oraz sprawozdania z realizacji budżetu za ten okres, po uprzednim badaniu tych dokumentów przez Komisję Rewizyjną, która przedstawiała ich ocenę podczas obrad;
- udzielanie absolutorium Członkom Zarządu Krajowej Rady Spółdzielczej,
- uchwalanie planu finansowego na Krajowej Rady Spółdzielczej na kolejny rok po uprzednim zaopiniowaniu projektu przez Komisję Rewizyjną;
- nadawanie odznaki „Za Zasługi dla Spółdzielczości”.

Na podstawie Uchwały nr 36/2017 z dnia 12 grudnia 2017 r., a następnie Uchwały nr 11/2020 z dnia 7 lipca 2020 r. Zgromadzenia Ogólnego KRS w sprawie Regulaminu odznaczeń i wyróżnień spółdzielczych, Zgromadzenie Ogólne KRS przyznało w okresie sprawozdawczym 71 odznak „Za Zasługi dla Spółdzielczości”. Otrzymały je:

- Spółdzielnie Mieszkaniowe - 37
- Rolnicze Spółdzielnie Produkcyjne - 5
- Banki Spółdzielcze
- Spółdzielcze Kasy Oszczędnościowo-Kredytowe - 6
- Gminne Spółdzielnie „Samopomoc Chłopska” - 3
- Powszechnie Spółdzielnie Spożyców „Społem” - 7
- Spółdzielnie Rzemieślnicze - 1
- Spółdzielnie Uczniowskie - 3
- Inne podmioty - 6

Uchwały o nadaniu odznak „Za Zasługi dla Spółdzielczości” były publikowane w „Monitorze Spółdzielczym”.

ROK 2017

Na pierwszym posiedzeniu po VI Kongresie Spółdzielczości Zgromadzenie Ogólne KRS w dniu 10 stycznia 2017 r. podjęło m.in. uchwały w sprawie:

- zatwierdzenia regulaminu przeprowadzenia wyborów organów Krajowej Rady Spółdzielczej,
- wyboru przewodniczącego Zgromadzenia Ogólnego Krajowej Rady Spółdzielczej,
- wyboru Prezesa Zarządu Krajowej Rady Spółdzielczej,
- ustalenia liczby zastępców przewodniczącego Zgromadzenia Ogólnego KRS,
- dokonania wyboru zastępców przewodniczącego i sekretarza Zgromadzenia Ogólnego KRS,
- ustalenia liczby członków Zarządu Krajowej Rady Spółdzielczej,
- dokonania wyboru członków Zarządu Krajowej Rady Spółdzielczej,
- ustalenia liczby członków Komisji Rewizyjnej Krajowej Rady Spółdzielczej,
- dokonania wyboru członków Komisji Rewizyjnej Krajowej Rady Spółdzielczej,
- powołania komisji problemowych Zgromadzenia Ogólnego Krajowej Rady Spółdzielczej,
- wysokości świadczeń i wynagrodzeń związanych z uczestnictwem w pracach organów statutowych i komisji problemowych Krajowej Rady Spółdzielczej.

1.1. W 2017 r. Zgromadzenie Ogólne KRS obradowało jeszcze trzykrotnie, podejmując uchwały m.in. w sprawie:

- zmian w składzie osobowym Zgromadzenia Ogólnego KRS,
- powołania składu Prezydium Zgromadzenia Ogólnego KRS,
- rozpatrzenia i przyjęcia sprawozdania z działalności, Zarządu KRS za 2016 rok, zatwierdzenia sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z przychodów i kosztów KRS za 2016 rok,
- realizacji zaleceń audytorów,
- pokrycia ujemnego wyniku finansowego za 2016 rok,
- udzielenia absolutorium za 2016 r. Prezesowi Zarządu KRS Panu Alfredowi Domagalskiemu oraz członkom Zarządu KRS: Panu Tomaszowi Jórdeczce, Panu Zygmuntowi Paśnikowi, Panu Jerzemu Rybickiemu, Panu Stanisławowi Śledziewskiemu,
- zatwierdzenia rocznego planu finansowego KRS za 2017 rok,
- zatwierdzenia składów osobowych komisji problemowych Zgromadzenia Ogólnego KRS,
- zmiany regulaminu pracy komisji problemowych Zgromadzania Ogólnego KRS,
- ustanowienia pełnomocników terenowych KRS,
- zasad wynagradzania pracowników KRS,
- zmiany regulaminu Zarządu KRS,
- wyrażenia zgody na ustanowienie pełnomocnika Zarządu KRS,
- realizacji wniosków zgłoszonych na VI Kongresie Spółdzielczości oraz na zjazdach przedkongresowych,
- bieżącej działalności KRS,
- poparcia uznania rolniczych spółdzielni produkcyjnych za wielorodzinne gospodarstwa rolne,
- zatwierdzenia regulaminów przyznawania odznak: „Zasłużony Działacz Ruchu Spółdzielczego” „Za Zasługi dla Spółdzielczości” i wyróżnień: „Lider Spółdzielczości Polskiej”, „Menedżer- Spółdzielca”, „Prymus Spółdzielczości”, „Złoty Laur Spółdzielczości”, „Samorządowiec -Spółdzielca”.

ROK 2018

1.2. W 2018 r. ZO KRS obradowało czterokrotnie, podejmując uchwały m.in. w sprawie:

- rozpatrzenia i przyjęcia sprawozdania z działalności Zarządu oraz sprawozdania z realizacji przychodów i kosztów Krajowej Rady Spółdzielczej za 2017 rok,
- zatwierdzenia sprawozdania finansowego Krajowej Rady Spółdzielczej za 2018 rok,
- podziału nadwyżki bilansowej za 2017 rok,
- udzielenia absolutorium za rok 2017 Prezesowi Zarządu KRS Panu Mieczysławowi Grodzkiemu oraz członkom Zarządu KRS: Panu Ryszardowi Jaśkowskiemu, Panu Tomaszowi Jórdeczce, Panu Markowi Kowalskiemu i Panu Zygmuntowi Paśnikowi,
- zatwierdzenia struktury organizacyjnej Biura Zarządu KRS,
- zatwierdzenia rocznego planu finansowego KRS na 2018 rok,
- wysokości świadczeń i wynagrodzeń związanych z uczestnictwem w pracach organów i komisji Krajowej Rady spółdzielczej na lata 2018-2020,
- realizacji wniosków zawartych w Uchwale nr 12/2016 VI Kongresu Spółdzielczości z dnia 13 grudnia 2016 roku w sprawie stanu polskiej spółdzielczości i kierunków jej rozwoju,
- powołania pełnomocnika terenowego Krajowej Rady Spółdzielczej,
- zapobieżeniu marnowania żywności,
- zaangażowania Międzynarodowego Związku Spółdzielczego oraz Komisji Europejskiej w zapobieganie marnowania żywności,
- udziału spółdzielczości w wyborach samorządowych,
- kryteriów kwalifikacyjnych lustratorów, szkolenia lustratorów oraz nadawania i pozbawiania uprawnień lustratora.

ROK 2019

- 1.3.** W 2019 r. ZO KRS odbyło cztery posiedzenia, podejmując m.in. uchwały w sprawie:
- rozpatrzenia i przyjęcia sprawozdań z działalności Zarządu KRS oraz z realizacji przychodów i kosztów KRS za 2018 rok,
  - zatwierdzenia sprawozdania finansowego KRS za 2018 rok,
  - podziału nadwyżki bilansowej za 2018 rok,
  - udzielenia absolutorium za rok 2018 Prezesowi Zarządu KRS Panu Mieczysławowi Grodzkiemu oraz członkom Zarządu KRS: Panu Ryszardowi Jaśkowskiemu, Panu Tomaszowi Jórdeczce, Panu Markowi Kowalskiemu, Panu Zygmuntowi Paśnikowi,
  - zatwierdzenia rocznego planu finansowego KRS na 2019 rok,
  - zmian „Instrukcji o lustracji organizacji spółdzielczych”,
  - przywrócenia handlu w niedziele,
  - prac nad projektem ustawy o spółdzielniach uczniowskich,
  - zmniejszenia obowiązków sprawozdawczych spółdzielczych instytucji finansowych,
  - poparcia kandydatów do Sejmu i Senatu, którzy w swoich programach wyborczych uwzględniają wspieranie rozwoju ruchu spółdzielczego,
  - zmian w zasadach wynagradzania w KRS,
  - powołania z dniem 8 października 2019 r. Pana Mieczysława Woźniaka i z dniem 18 grudnia 2019 r. Pana Krzysztofa Kokoszkiwicza na członków Prezydium ZO KRS,
  - zwołania VII Kongresu Spółdzielczości,
  - upamiętnienia 100-rocznicy uchwalenia pierwszej polskiej ustawy o spółdzielniach z 29 października 1920 roku,
  - zwolnienia banków spółdzielczych z obowiązkowego obowiązku powoływania tzw. niezależnych członków składów ich organów nadzorczych,
  - przyznania nagród rocznych.

ROK 2020

- 1.4.** W 2020 r. Zgromadzenie Ogólne KRS odbyło dwa posiedzenia stacjonarne. W związku z pandemią COVID-19 dwukrotnie przeprowadzono głosowania zdalne, podejmując uchwały m.in. w sprawie:
- rozpatrzenia i przyjęcia sprawozdań z działalności Zarządu KRS oraz z realizacji przychodów i kosztów KRS za 2019 rok,
  - zatwierdzenia sprawozdania finansowego KRS za 2019 rok,
  - podziału nadwyżki bilansowej za 2019 rok,
  - udzielenia absolutorium za rok 2019 Prezesowi Zarządu KRS Panu Mieczysławowi Grodzkiemu oraz członkom Zarządu KRS: Panu Ryszardowi Jaśkowskiemu, Panu Tomaszowi Jórdeczce, Panu Markowi Kowalskiemu, Panu Zygmuntowi Paśnikowi,
  - zatwierdzenia rocznego planu finansowego KRS na 2020 rok,
  - przyjęcia trybu i zasad przeprowadzania lustracji organizacji spółdzielczych,
  - przyjęcia Regulaminu odznaczeń i wyróżnień spółdzielczych,
  - zmiany terminu zwołania VII Kongresu Spółdzielczości,
  - wsparcia działań organizacji spółdzielczych na rzecz zrefundowania spółdzielniom kosztów poniesionych na przeciwdziałanie pandemii COVID-19,
  - pomocy dla spółdzielców z Haiti,
  - powołania Spółdzielczego Holdingu Spożywczego,
  - przystąpienia Spółdzielni do tworzenia przez Krajową Spółkę Cukrową S.A. z siedzibą w Toruniu holdingu przetwórstwa rolno-spożywczego,
  - włączenia się w walkę z COVID-19 pod hasłem „Sklepy spożywcze dla Ciebie w czasie koronawirusa”,
  - organizacji handlu w niedzielę,

- udziału Spółdzielni w programie wsparcia dla terenów popegeerowskich,
- potrzeby zmian w przepisach prawa podatkowego, które zrekompensowałyby przedsiębiorcom, w tym spółdzielniom, skutki wprowadzania zakazu działalności handlowej w niedzielę,
- wsparcia działań sanacyjnych i restrukturyzacyjnych spółdzielczego sektora finansowego, poprzez zwolnienie tych podmiotów z poboru podatku dochodowego od osób prawnych z tytułu niektórych przychodów uzyskanych w ramach pomocy finansowej udzielanej im na realizację tych celów,
- estońskiego CIT,

ROK 2021

1.5. W 2021 r. ZO KRS w związku z pandemią i koniecznością zachowania środków ostrożności, czterokrotnie przeprowadziło głosowania zdalne, podejmując uchwały w sprawie:

- włączenia pracowników handlu detalicznego zatrudnionych w placówkach „Społem” i Gminnych Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” do pierwszej grupy w ramach Narodowego Programu Szczepień,
- rozpatrzenia i przyjęcia sprawozdania z działalności KRS za 2020 r.,
- zatwierdzenia sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z wykonania planu przychodów i kosztów KRS za 2020 rok,
- podziału nadwyżki bilansowej za 2019 i 2020 rok,
- udzielenia absolutorium za 2020 rok: Prezesowi Zarządu KRS Panu Mieczysławowi Grodzkiemu oraz członkom Zarządu KRS: Panu Ryszardowi Jaśkowskiemu, Panu Tomaszowi Jórdeczce, Panu Markowi Kowalskiemu, Panu Zygmuntowi Paśnikowi,
- zmiany uchwały nr 11/2018 Zgromadzenia Ogólnego Krajowej Rady Spółdzielczej z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie wysokości świadczeń i wynagrodzeń związanych z uczestnictwem w pracach organów i komisji Krajowej Rady Spółdzielczej;
- zatwierdzenia rocznego planu finansowego KRS na 2021 rok, zasad finansowania KRS przez organizacje spółdzielcze, określonych uchwałą nr 13/2016;
- zapewnienia szerokiego dostępu spółdzielniom i ich związkom do funduszy w ramach Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2021-2027 dla Polski oraz w sprawie zapewnienia możliwości uzyskiwania przez spółdzielnie i ich związki wsparcia sektorowego w kluczowych dla polskiego rolnictwa sektorach, w tym sektora zbóż, nasion i roślin oleistych, mleka i przetworów mlecznych, wieprzowiny, mięsa drobiowego, wołowiny i cielęciny, w ramach Planu Strategicznego WPR2021-2027 oraz przyjęcia uproszczonej procedury uzyskiwania statusu uznanej organizacji producentów lub zrzeszenia organizacji producentów przez działające spółdzielnie i ich związki;
- poparcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie uregulowania praw spółdzielni mieszkaniowych do gruntów,
- szczególnej roli spółdzielczości w rozwoju demokracji na Białorusi,
- poparcia projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw,
- poparcia projektu ustawy o spółdzielniach uczniowskich,
- poparcia działań KRS w zakresie przeciwdziałania pandemii COVID19,
- zmiany regulaminu przeprowadzenia wyborów organów Krajowej Rady Spółdzielczej,
- uzupełnienia składu osobowego Komisji Rewizyjnej Krajowej Rady Spółdzielczej,
- realizacji wniosków VI Kongresu Spółdzielczości,
- zmiany terminu zwołania VII Kongresu Spółdzielczości,
- stanowiska w sprawie rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem rozwoju rynku finansowego oraz ochrony inwestorów na tym rynku,
- przyjęcia Trybu i Zasad Przeprowadzania Lustracji w Spółdzielniach Bankowych i Związkach Banków Spółdzielczych,
- wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości gruntowej położonej w Olsztynie przy ul. Sokolej,

- obejmującej działkę ewidencyjną nr 33 w obrębie 139,
- zbycia udziałów w Europejskim Domu Spółdzielczym w Brukseli i wystąpienia ze spółdzielni,
  - poparcia dla wnioskowanych przez Związek Rewizyjny Spółdzielni Mieszkaniowych RP następujących projektów ustaw:
    - a) o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych,
    - b) kas oszczędnościowo-budowlanych i wspieraniu przez państwo oszczędzania na cele mieszkaniowe,
    - c) zmiany ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności,
    - d) zmiany ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych,
    - e) zmiany ustawy o podatku od towarów i usług,
  - poparcia dla wniosków spółdzielczych zakładów pracy chronionej zgłoszonych przez Krajowy Związek Rewizyjny Spółdzielni Inwalidów i Spółdzielni Niewidomych do Społecznego projektu kompensującego negatywny wpływ Polskiego Ładu na pracowników niepełnosprawnych zatrudnionych w spółdzielniach inwalidów i zakładach pracy chronionej,

ROK 2022

- 1.6.** W 2022 r. Zgromadzenie Ogólne KRS trzykrotnie przeprowadziło głosowania zdalne oraz odbyło dwa posiedzenia stacjonarne i jedno hybrydowe, podejmując następujące uchwały (łącznie 37) w sprawie:
- rozpatrzenia i przyjęcia sprawozdania z działalności KRS za 2021 rok,
  - zatwierdzenia sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z wykonania przychodów i kosztów Krajowej Rady Spółdzielczej za 2021 rok,
  - podziału nadwyżki bilansowej za 2021 rok,
  - udzielenia absolutorium członkom Zarządu KRS za 2021 rok: Prezesowi Zarządu KRS Panu Mieczysławowi Grodzkiemu oraz członkom Zarządu KRS: Panu Ryszardowi Jańskowskiemu, Panu Tomaszowi Jórdeczce, Panu Markowi Kowalskiemu, Panu Zygmuntowi Paśnikowi,
  - wyrażenia zgody na ustanowienie pełnomocnika Zarządu KRS,
  - zatwierdzenia rocznego planu finansowego KRS na 2022 rok,
  - powołania członka Prezydium Zgromadzenia Ogólnego KRS,
  - podjęcia przez Zarząd KRS na forum międzynarodowym działań na rzecz wykluczenia rosyjskich i białoruskich organizacji spółdzielczych z międzynarodowych organizacji spółdzielczych,
  - zwrócenia się z apelem do krajowych organizacji spółdzielczych o bojkot wszelkich towarów pochodzenia rosyjskiego i białoruskiego,
  - zawieszenia uczestnictwa KRS w strukturach Międzynarodowego Związku Spółdzielczego,
  - zobowiązania Zarządu KRS do przekazania kwoty pieniężnej na rzecz pomocy charytatywnej dla Ukrainy,
  - zmiany terminu zwołania VII Kongresu Spółdzielczości,
  - zmiany uchwał ZO KRS z dnia 10 stycznia 2017 r. nr 3/2017 w sprawie dokonania wyboru prezesa Zarządu KRS oraz 7/2017 w sprawie dokonania wyboru członków Zarządu KRS,
  - stanowiska ZO KRS do projektu Ustawy o zmianie ustawy - Prawo energetyczne,
  - stanowiska ZO KRS do projektu Ustawy o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych,
  - stanowiska Komisji Zgromadzenia Ogólnego Krajowej Rady Spółdzielczej do projektu Ustawy o zmianie ustawy Kodeks Karny (druk 2024)
  - stanowiska ZO KRS do pisma Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczącego Walnych Zgromadzeń w Spółdzielniach
  - wytycznych w zakresie postępowania w przypadku niepoddawania organizacji spółdzielczych lustracji,

- zasad postępowania wobec lustratorów, którzy nie poddają się obowiązkowym szkoleniom uzupełniającym oraz zasad postępowania w przypadku, gdy Związek Rewizyjny zleci lustrację lustratorowi, który nie odbył wymaganych szkoleń uzupełniających,
- przyjęcia Kodeksu Etyki Lustratora,
- wysokości świadczeń i wynagrodzeń związanych z uczestnictwem w pracach organów i komisji Krajowej Rady Spółdzielczej
- zwrócenia się do Rządu o podjęcie działań mających na celu natychmiastowe wznowienie produkcji nawozów, dwutlenku węgla i suchego lodu przez zakłady chemiczne należące do Grupy Azoty S.A.
- wyrażenia protestu wobec propozycji zawartych w Rządowym projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania lichwie,
- poparcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie zmiany ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu,
- poparcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie zmiany ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym,
- poparcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie zmiany ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków,
- poparcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie zmiany ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- poparcia przez ZO KRS przystąpienia Krajowego Związku Rewizyjnego Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych do Głównego Komitetu Spółdzielczości Rolniczej COGECA,
- zmiany terminu zwołania VII Kongresu Spółdzielczości,

ROK 2023

1.7. W 2023 r. Zgromadzenie Ogólne KRS odbyło cztery posiedzenia w formule hybrydowej, podejmując uchwały w następujących sprawach:

- pomocy dla spółdzielców w Turcji i Syrii w związku z katastrofą trzęsienia ziemi,
- rozpatrzenia i przyjęcia sprawozdania z działalności KRS za 2022 rok,
- zatwierdzenia sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z wykonania przychodów i kosztów Krajowej Rady Spółdzielczej za 2022 rok,
- podziału nadwyżki bilansowej za 2022 rok i przekazania nadwyżki za lata 2019-2021 na finansowanie działalności statutowej KRS w latach następnych,
- udzielenia absolutorium członkom Zarządu KRS za 2022 rok: Prezesowi Zarządu KRS Panu Mieczysławowi Grodzkiemu oraz członkom Zarządu KRS: Panu Ryszardowi Jańskowskiemu, Panu Tomaszowi Jórdeczce, Panu Markowi Kowalskiemu, Panu Zygmuntowi Paśnikowi,
- zatwierdzenia rocznego planu finansowego KRS na 2023 rok,
- wyrażenia poparcia dla wystosowanego przez Związek Rewizyjny Spółdzielni Mieszkaniowych RP apelu o spotkanie z Rzecznikiem Praw Obywatelskich w sprawie problemów członków spółdzielni mieszkaniowych w związku z drastycznymi wzrostami cen energii - brakiem skuteczności uchwalanych tarcz „antykryzysowych” oraz niewykorzystaniem możliwości, jakie dają unijne regulacje,
- wyrażenia poparcia dla wystosowanej przez Związek Rewizyjny Spółdzielni Mieszkaniowych RP petycji do Komisji Europejskiej w sprawie potrzeby zmiany Dyrektywy 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej poprzez ustalenie 0% stawki VAT na energię cieplną oraz energię elektryczną wytwarzaną na potrzeby spółdzielni mieszkaniowych oraz ich członków, z uwagi na obserwowany wzrost cen energii na rynkach światowych, który jest wynikiem oddziaływania szeregu nakładających się na siebie czynników, głównie inwazji zbrojnej Federacji Rosyjskiej na Ukrainę oraz mniejszego ożywienia gospodarczego po pandemii COVID-19

- zwrócenia się do Komisarza Unii Europejskiej ds. rolnictwa Janusza Wojciechowskiego o podjęcie działań na poziomie UE w celu zabezpieczenia środków i uruchomienia skupu interwencyjnego odtłuszczonego mleka w proszku i masła, w związku z krytyczną sytuacją na rynku mleka i przetworów mlecznych,
- wystąpienia do Prezesa Rady Ministrów RP Mateusza Morawieckiego z petycją o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w celu zrównania cen gazu dla przetwórców i producentów mleka i przetworów mleczarskich z tymi ustanowionymi dla małych cukierni i piekarni ustalonymi w ustawie z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu,
- wyrażenia poparcia dla postulatów Krajowego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Inwalidów i Spółdzielni Niewidomych dotyczących przywrócenia spółdzielniom inwalidów przywilejów podatkowych i gospodarczych uzasadnionych ich szczególną rolą dla rehabilitacji osób niepełnosprawnych,
- zobowiązania Zarządu KRS do podjęcia działań mających na celu uwzględnienie Banków Spółdzielczych oraz Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych w projekcie ustawy o pomocy państwa w oszczędzaniu na cele mieszkaniowe, jako podmiotów mogących udzielać 2% kredytu mieszkaniowego,
- zmiany terminu zwołania VII Kongresu Spółdzielczości i uzupełnienia składu Komitetu Organizacyjnego VII Kongresu Spółdzielczości,
- zatwierdzenia zasad, trybu wyboru oraz liczby delegatów na VII Kongres Spółdzielczości,
- ustalenia wysokości opłaty kongresowej,
- przyjęcia dokumentów organizacyjnych VII Kongresu Spółdzielczości,
- wystąpienia do sądu z wnioskiem o postawienie w stan likwidacji Spółdzielczego Związku Rewizyjnego „CEPELIA” z siedzibą w Warszawie,
- wsparcia w wyborach parlamentarnych 15 października 2023 r. kandydatów na posłów i senatorów, którzy sprzyjają rozwojowi spółdzielczości,
- zwrócenia się do Prezydenta m.st. Warszawy oraz Przewodniczącej Rady m.st. Warszawy o niezwłoczne podjęcie działań mających na celu ustanowienie prawa użytkowania wieczystego na rzecz spółdzielni mieszkaniowych w Warszawie
- nieprzyjęcia Krajowego Związku Rewizyjnego Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych w skład Głównego Komitetu Spółdzielczości Rolniczej Unii Europejskiej COGECA oraz podjęcia przez Zarząd KRS działań w przedmiocie współdziałania organizacji spółdzielczych na rzecz członkostwa organizacji spółdzielczych w COGECA.

2. Komisja Rewizyjna

25 posiedzeń w okresie kadencji 2017-2023

Komisja Rewizyjna KRS powołana została przez Zgromadzenie Ogólne KRS w dniu 10 stycznia 2017 r. na podstawie § 8 ust. 4 Statutu Krajowej Rady Spółdzielczej i pracowała w składzie 13 członków, reprezentujących następujące branże spółdzielcze:

1. Pan Tadeusz Bartkowski - Spółdzielnie Pracy, Usług i Spółdzielnie Budowlane,
2. Pan Włodzimierz Biniek - Spółdzielnie Rzemieślnicze,
3. Pan Janusz Bogdan Czaplejewicz - Gminne Spółdzielnie „Samopomoc Chłopska”
(do 5 kwietnia 2021 r.);
Pan Julian Brewka - Gminne Spółdzielnie „Samopomoc Chłopska” (od 23 czerwca 2021 r.)
4. Pan Mieczysław Dąbrowski - Spółdzielnie Spożywców „Społem”,
5. Pan Piotr Huzior - Banki Spółdzielcze,
6. Pani Teresa Jędraszek - Spółdzielnie Mleczarskie (Sekretarz Komisji),
7. Pan Leszek Klonowski - Spółdzielnie Mieszkaniowe (Zastępca Przewodniczącego Komisji),
8. Pan Jarosław Kobierski - Spółdzielnie Kótek Rolniczych,
9. Pan Krzysztof Kwiaton - Spółdzielcze Grupy Producentów Rolnych,
10. Pan Rafał Matusiak - Spółdzielcze Kasy Oszczędnościowo-Kredytowe,
11. Pan Stanisław Stec - Rolnicze Spółdzielnie Produkcyjne (Przewodniczący Komisji),
12. Pan Łucjan Waśko - Spółdzielnie Ogrodniczo-Pszczelarskie,
13. Pan Jan Włostowski - spółdzielnie „Cepelia”.

Do zadań Komisji Rewizyjnej, zgodnie ze Statutem, należało:

- kontrolowanie całokształtu działalności organów Krajowej Rady Spółdzielczej
- przedstawianie Zarządowi uwag i wniosków oraz zaleceń pokontrolnych dotyczących jego działalności statutowej i finansowej,
- składanie Zgromadzeniu Ogólnemu KRS sprawozdań oraz wniosków z przeprowadzonych czynności kontrolnych działalności KRS.

W celu badania corocznych planów finansowych oraz sprawozdań finansowych KRS Komisja Rewizyjna powoływała ze swojego składu zespół, który przedkładał wnioski z wykonanych w tym zakresie czynności na obrady plenarne.

Tematyka obrad:

- Coroczne przyjęcie planów pracy Komisji;
- Przyjmowanie protokołów z posiedzeń Komisji;
- Powołanie Zespołu do analizy i badania sprawozdań finansowych KRS, przyjmowanie informacji Zespołu oraz informacji o sposobie realizacji przez Zarząd KRS wniosków Zespołu;
- Omówienie i zaopiniowanie sprawozdań finansowych KRS za lata 2016-2022;
- Zapoznanie się z raportem i opinią biegłego rewidenta dot. realizacji przychodów i kosztów KRS za 2016 i 2021 rok oraz informacją Zarządu o realizacji wniosków biegłego;
- Przyjęcie założeń do planów przychodów i kosztów KRS;
- Omówienie i zaopiniowanie planów finansowych KRS na lata 2017-2023;
- Analiza i ocena kwartalnych sprawozdań z wykonania planów przychodów i kosztów KRS;
- Analiza okresowych informacji o płatności składek na rzecz KRS przez organizacje spółdzielcze;
- Analiza informacji o stopniu wykorzystania pomieszczeń i stanie należności z tytułu wynajmu pomieszczeń w budynku KRS;
- Analiza informacji o windykacji należności;

- Analiza efektywności ściągania należności KRS drogą sądową;
- Przyjęcie informacji o realizacji uchwał Zgromadzenia Ogólnego KRS;
- Przyjęcie informacji na temat realizacji Funduszu Promocji Spółdzielczości;
- Przyjęcie informacji Prezesa Zarządu o bieżącej działalności Krajowej Rady Spółdzielczej;
- Omówienie działań KRS dotyczących projektu Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej 2023-2027 dla Polski;
- Przyjęcie informacji o realizacji wniosku Komisji dot. wystąpienia do Spółdzielczych Związków Rewizyjnych z zapytaniem o problem nieopłaconych w terminie wierzytelności i bierności komorników;
- Przyjęcie informacji o działalności Zgromadzenia Ogólnego, Prezydium ZO, Zarządu oraz Komisji Problemowych Krajowej Rady Spółdzielczej w latach 2017-2022;
- Przyjęcie informacji o realizacji zadań Krajowej Rady Spółdzielczej wynikających z § 5 pkt 9 Statutu KRS (wykonywanie funkcji związku rewizyjnego, przewidzianych w ustawie - Prawo spółdzielcze, w stosunku do spółdzielni nie zrzeszonych w takich związkach);
- Zgłoszenie wniosków i uwag do projektu tez programowych na VII Kongres Spółdzielczości;
- Przyjęcie sprawozdania z prac Komisji Rewizyjnej KRS w latach 2017-2023.

W wyniku przeprowadzonych analiz i ocen Komisja Rewizyjna KRS przedkładała Zarządowi i Prezydium ZO KRS opinie i wnioski w sprawie sprawozdań finansowych, sprawozdań z wykonania przychodów i kosztów, podziału nadwyżki bilansowej, rocznych planów finansowych, udzielenia absolutorium Członkom Zarządu KRS.

3. Komisje problemowe

Zgromadzenie Ogólne Krajowej Rady Spółdzielczej w dniu 10 stycznia 2017 r. uchwałą nr 10/2017 powołało siedem Komisji Problemowych:

1. Komisję Spółdzielczości Rolniczej,
2. Komisję Spółdzielczości Pracy,
3. Komisję Spółdzielczości Konsumentów,
4. Komisję Spółdzielczości Mieszkaniowej,
5. Komisję Finansów Spółdzielczych,
6. Komisję Lustracji,
7. Komisję Samorządu Spółdzielczego i Promocji.

Szczegółowe zadania Komisji Problemowych określone zostały w ich okresowych planach pracy zatwierdzanych przez Prezydium Zgromadzenia Ogólnego KRS (§ 5 pkt 2 Regulaminu Pracy Komisji Problemowych).

Składy osobowe poszczególnych Komisji ustalone zostały na podstawie dobrowolnych imiennych zgłoszeń członków Zgromadzenia Ogólnego Krajowej Rady Spółdzielczej, deklarujących chęć pracy w tych Komisjach. Pracami każdej komisji kierowało jej Prezydium.

Komisje realizowały swoje zadania w oparciu o „Regulamin Pracy Komisji Problemowych” przyjęty przez Zgromadzenie Ogólne w dniu 30 marca 2017 r. uchwałą nr 25/2013. W zdecydowanej większości obrad Komisji Problemowych uczestniczyli przewodniczący Zgromadzenia Ogólnego KRS dr Jerzy Jankowski i prezes Zarządu KRS dr inż. Mieczysław Grodzki.

3.1. Komisja Spółdzielczości Rolniczej

22 posiedzenia w okresie sprawozdawczym

Do zakresu jej działania w szczególności należy:

- ocena wykorzystania potencjału organizacyjnego i gospodarczego spółdzielczości rolniczej,
- inspirowanie procesów integracji spółdzielczości rolniczej,
- przygotowywanie projektów wystąpień w sprawach dotyczących rolnictwa i spółdzielczości rolniczej do krajowych organów władzy administracji państwowej,
- inspirowanie działań dotyczących stwarzania możliwości zmierzających do korzystania ze środków pomocowych, przeznaczonych na potrzeby i rozwój rolnictwa oraz spółdzielczości rolniczej,
- inspirowanie współdziałania rolniczych organizacji spółdzielczych ze strukturami reprezentującymi spółdzielcze organizacje rolnicze w innych krajach, w szczególności w krajach UE

Tematyka obrad:

W okresie sprawozdawczym Komisja wypracowała uwagi i stanowiska w zakresie:

- aktualnej sytuacji w rolnictwie.
- wniosków VI Kongresu Spółdzielczości dotyczących spółdzielczości rolniczej, zawartych w Harmonogramie realizacji Uchwały nr 12/2016 VI Kongresu Spółdzielczości w sprawie stanu polskiej spółdzielczości i kierunków jej rozwoju.
- projektu ustawy o spółdzielniach rolników (druk sejmowy nr 1425).
- przebiegu prac w Sejmie RP nad projektem ustawy o spółdzielniach rolników, zmian rozporządzeń dotyczących działań PROW 2014-2020 w odniesieniu do postulatów spółdzielczości oraz zniesienia barier w zakupie gruntów rolnych przez spółdzielnie rolnicze.
- omówienia zmian wynikających z Ustawy o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw, a także projektu ustawy o zmianie ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego.
- omówienia projektu Uchwały nr 34/2017 Zgromadzenia Ogólnego KRS w sprawie poparcia uznania rolniczych spółdzielni produkcyjnych za wielorodzinne gospodarstwa rolne wraz ze stanowiskiem w tej sprawie - przyjętego na posiedzeniu Zgromadzenia Ogólnego KRS w dniu 12.12.2017 r.
- omówienia bieżących spraw i problemów dotyczących spółdzielczości rolniczej.
- możliwości wsparcia spółdzielni rolniczych w ramach działań PROW 2014-2020.
- omówienia zasad członkostwa, finansowania i rozliczania kosztów związanych z uczestnictwem KRS w Głównym Komitecie Spółdzielczości Rolniczej Unii Europejskiej - COGECA oraz dotychczasowych działań w celu uzyskania członkostwa KRS w COGECA.
- omówienia spraw dot. rolnictwa, podejmowanych na posiedzeniach Rady Dialogu Społecznego.
- omówienia realizacji planu przychodów i kosztów oraz kierunków działania Krajowej Rady Spółdzielczej w poszczególnych okresach lat 2017- 2023.
- uzyskanych odpowiedzi na przekazaną Władzom Centralnym Uchwałę nr 34/2017 Zgromadzenia Ogólnego Krajowej Rady Spółdzielczej z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie poparcia uznania rolniczych spółdzielni produkcyjnych za wielorodzinne gospodarstwa rolne oraz przebiegu prac legislacyjnych nad projektami ustaw spółdzielczych.
- informacji nt. aktualnej sytuacji w rolnictwie oraz realizowanych i planowanych działań Resortu Rolnictwa na rzecz rozwoju spółdzielczości rolniczej i zorganizowania rolników, w ramach przyjętego „Planu dla wsi”.
- informacji nt. stanu spółdzielczości rolniczej w Polsce, postulatów spółdzielczości oraz uczestnictwa KRS w Międzynarodowym Związku Spółdzielczym (MZS), Międzynarodowej Organizacji Spółdzielczości Rolniczej MZS (ICAO) oraz Cooperatives Europe.

- informacji nt. przebiegu prac nad przygotowaniem założeń PROW na lata 2021-2027, projektowanego w Programie wsparcia dla spółdzielni rolniczych, obecnego wsparcia spółdzielni w ramach PROW oraz stanu prac nad projektem ustaw dotyczących spółdzielczości i ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego.
- informacji na temat spotkania członków Zespołu ds. Rozwoju Spółdzielczości Rolniczej i Wiejskiej Krajowej Rady Spółdzielczej z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
- relacja przedstawicieli KRS i związków spółdzielczych z przebiegu prac Zespołów Porozumienia Rolniczego.
- informacja dotycząca członkostwa organizacji spółdzielczych w COGECA.
- ocena funkcjonowania Spółdzielczych Grup Producentów Rolnych i Gminnych Spółdzielni „S.Ch”.
- omówienie projektu Uchwały ZO KRS w sprawie planowanego wprowadzenia branżowości lustracji.
- ocena skutków funkcjonowania przepisów ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele.
- informacja na temat przebiegu prac nad przygotowaniem wstępnych założeń Wspólnej Polityki Rolnej UE na lata 2021-2027 oraz projektowanego wsparcia rynkowego dla spółdzielni rolniczych.
- informacja na temat przebiegu prac nad projektem krajowego Planu Strategicznego WPR na lata 2021-2027, z uwzględnieniem interwencji sektorowych dla spółdzielni działających na poszczególnych rynkach (m.in. rynku zbóż, rzepaku, mleka i przetworów mlecznych, wieprzowiny, mięsa drobiowego, wołowiny i cielęciny, owoców i warzyw, produktów pszczelich).
- informacja na temat stanowisk do projektów rozporządzeń Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi dotyczących uzyskiwania statusu uznanej organizacji producentów i ich zrzeszeń oraz organizacji międzybranżowych na rynkach rolnych innych niż rynki mleka i przetworów mlecznych oraz owoców i warzyw oraz na rynku mleka i przetworów mlecznych. ,
- informacja nt. głównych wystąpień KRS dot. spółdzielczości rolniczej i wiejskiej w I półroczu 2020 r. oraz uruchomienia wsparcia na tworzenie organizacji producentów w ramach PROW 2014-2020,
- informacja przedstawicieli Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (dyrektorów i naczelników kluczowych departamentów), nt. stanu prac nad opracowaniem Planu Strategicznego WPR na lata 2021-2027 z uwzględnieniem projektowanego wsparcia dla spółdzielni rolniczych i wiejskich oraz ich związków,
- rozpatrzenie wniosku dot. wydłużenia o rok terminu zwołania Kongresu Spółdzielczości w związku z pandemią COVID-19,
- informacja Prezesa Zarządu Związku Rewizyjnego Banków Spółdzielczych o bieżącej sytuacji banków spółdzielczych,
- informacja Prezesa Zarządu Krajowego Związku Rewizyjnego Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych nt. funkcjonowania branży RSP,
- informacja przedstawicieli poszczególnych branż spółdzielni rolniczych i wiejskich nt. stanu i warunków działania spółdzielni rolniczych i wiejskich w warunkach COVID-19,
- informacja nt. wystąpień KRS dotyczących projektu Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej 2023-2027 dla Polski,
- informacja nt. Krajowego Planu Odbudowy z uwzględnieniem możliwości wsparcia spółdzielczości,
- ocena funkcjonowania funduszy promocji produktów rolno-spożywczych.
- informacja z posiedzenia Zespołu do spraw opracowania propozycji regulacji prawnych dotyczących zachęt dla spółdzielczości rolnej powołanego w MRiRW
- informacja o efektach pracy posiedzeń Zespołu do spraw opracowania propozycji regulacji prawnych dotyczących zachęt dla spółdzielczości rolnej oraz o aktualnych problemach w rolnictwie w związku z agresją Rosji na Ukrainę i działaniach Resortu w tym zakresie (Norbert Kaczmarczyk Sekretarz Stanu MRiRW, Przewodniczący Zespołu).
- informacja nt. sytuacji w branży spółdzielczości mleczarskiej oraz na rynku mleka w kraju i za granicą w związku z agresją Rosji na Ukrainę,
- informacja nt. nowo powstałej Krajowej Grupy Spożywczej S.A., schemat funkcjonowania oraz dalsze kierunki rozwoju (Tomasz Nowakowski Członek Zarządu KGS S.A.),
- poparcia KRS dla przystąpienia Krajowego Związku Rewizyjnego Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych do Głównego Komitetu Spółdzielczości Rolniczej UE (COGECA),
- wsparcie rynków rolnych oraz możliwość korzystania ze wsparcia sektorowego przez spółdzielnie działające na kluczowych rynkach produktów rolnych w Polsce w ramach Planu Strategicznego WPR 2023 – 2027, w tym w okresie przejściowym zgodnie z art. 67 Rozporządzenia PEiR UE nr

2021/2115. Informacja o sytuacji na rynku nawozów (Waldemar Guba dyrektor Departamentu Rynku Rolnych i Transformacji Energetycznej Obszarów Wiejskich MRiRW),

- wspólne uroczyste posiedzenie z Radą Krajowego Związku Rewizyjnego Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych w Warszawie połączone ze spotkaniem z V-ce Premierem Henrykiem Kowalczykiem związane z wręczeniem odznaczeń państwowych zasłużonym działaczom spółdzielczym,
- wystąpienie V-ce Premiera Henryka Kowalczyka nt. aktualnej sytuacji w rolnictwie.
- informacja nt. sytuacji w sektorze mleczarskim – Prezes Zarządu Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskich Zw. Rew. pan Waldemar Broś
- informacja nt. uczestnictwa Przedstawicieli KRS w pracach Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny Wspólnej Polityki Rolnej 2023-2027 dla Polski.
- informacja nt. aktualnej sytuacji w rolnictwie oraz działań podejmowanych przez Resort Rolnictwa,
- informacja nt. odpowiedzi Związków Rewizyjnych Spółdzielczości Rolniczej i Wiejskiej na pismo Przewodniczącego Zgromadzenia Ogólnego KRS dot. aktualnej sytuacji polskiego rolnictwa, w szczególności istniejących problemów, oraz na pismo KRS do Związków Rewizyjnych Spółdzielni „SCh” oraz Związków Rewizyjnych RSP dot. możliwości magazynowania zbóż i nasion roślin oleistych
- informacja Zarządu o realizacji harmonogramu przygotowań do VII Kongresu Spółdzielczości
- zgłoszenie wniosków i uwag do projektu Tez programowych na VII Kongres Spółdzielczości
- informacja z prac Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny WPR 2023-2027,
- informacja Zarządu nt. wystąpień KRS dotyczących problemów w rolnictwie omawianych na poprzednim posiedzeniu Komisji oraz uzyskanych odpowiedzi z MRiRW
- informacja nt. aktualnej sytuacji branż spółdzielczości rolniczej i wiejskiej w związku z występującymi problemami na rynkach rolnych oraz wysokimi kosztami energii i gazu,

3.2. Komisja Spółdzielczości Pracy

24 posiedzenia w okresie sprawozdawczym

Do zakresu jej działania w szczególności należy:

- wskazywanie form i metod zmierzających do ograniczenia i zapobiegania bezrobociu,
- aktywizacja społeczna i zawodowa z wykorzystaniem środków unijnych poprzez szkolenia i samozatrudnienie (tworzenie np. spółdzielni socjalnych),
- ocena rozwiązań ekonomiczno-prawnych funkcjonujących w organizacjach spółdzielczych i ich skutków dla uzyskiwania rezultatów prowadzonej działalności gospodarczej,
- wskazywanie form i metod pracy organizacji spółdzielczych w zakresie opieki socjalnej i ochrony zdrowia spółdzielców,

Komisja Spółdzielczości Pracy w okresie sprawozdawczym liczyła 15 członków. Na początku kadencji określiła następujące zagadnienia do podjęcia w czasie obrad:

- zadania związków rewizyjnych wobec spółdzielni (wsparcie, usługi, oczekiwania spółdzielni wobec związków i Krajowej Rady Spółdzielczej),
- kierunki i propozycje zmian prawa spółdzielczego - w części ogólnej, jak i przepisów dotyczących szeroko rozumianej spółdzielczości pracy - wypracowanie spójnego stanowiska w tej kwestii;
- wizja i kierunki rozwoju sektora spółdzielczości pracy w najbliższych latach,
- współpraca międzyspółdzielcza - formy i sposoby jej inicjowania, korzyści, bariery i przykłady dobrych praktyk w tym zakresie,
- analiza SWOT spółdzielczości pracy,
- współpraca między spółdzielniami a samorządem terytorialnym, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami ekonomii społecznej - formy i sposoby jej inicjowania, korzyści, bariery i przykła-

- dy dobrych praktyk w tym zakresie,
- upowszechnianie wiedzy na temat spółdzielczości, zasad i wartości spółdzielczych na zewnątrz - formy, przykłady z praktyki
  - działalność spółdzielni uczniowskich jako sposób upowszechniania wiedzy o spółdzielczości wśród młodzieży,
  - kształcenie i upowszechnianie wiedzy o prawie spółdzielczym, prawach i obowiązkach członków, wartościach i zasadach spółdzielczych wśród spółdzielców,
  - analiza zjawiska nowej spółdzielczości powstałej w okresie ostatnich kilku lat,
  - możliwość wykorzystywania różnych funduszy, niskooprocentowanych kredytów i dofinansowań dla spółdzielni, np. pożyczki udzielane przez TISE, współpraca z bankami spółdzielczymi.

Tematyka obrad:

- realizacja wniosków dotyczących spółdzielczości pracy, zawartych w Uchwale nr 12/2016 VI Kongresu Spółdzielczości, w świetle bieżącej sytuacji społeczno-gospodarczej oraz zmian przepisów, jakie miały miejsce od 2016 r.;
- spółdzielnie uczniowskie jako wsparcie w przygotowaniu kadr spółdzielczych, problem rozliczeń w związku z reformą systemu edukacji, prace nad prawnym uregulowaniem ich statusu;
- 120 lat spółdzielczości uczniowskiej - propozycje obchodów Jubileuszu;
- ocena założeń nowego przedmiotu szkolnego „Biznes i Zarządzanie” pod kątem przygotowania młodych ludzi do wejścia na rynek pracy,
- edukacja ekonomiczna dzieci i młodzieży w duchu spółdzielczym - podstawy programowe i edukacja nieformalna;
- omówienie projektu „Saving Jobs” dotyczącego akcjonariatu pracowniczego;
- propozycja zmian Prawa spółdzielczego w zakresie minimalnej liczby członków spółdzielni pracy;
- projekt ustawy o zarządzie sukcesyjnym opracowanej przez Ministerstwo Infrastruktury;
- niskooprocentowane pożyczki dla przedsiębiorstw ekonomii społecznej udzielane przez Towarzystwo Inwestycji Społeczno-Ekonomicznych S.A. jako źródło finansowania inwestycji w spółdzielniach pracy, inwalidów, socjalnych;
- działania i współpraca w ramach międzynarodowych organizacji spółdzielczych oraz wizyty studyjne i wymiana doświadczeń;
- projekt przekształcania spółdzielni mieszkaniowych w spółdzielnie pracy zajmujące się zarządzaniem nieruchomościami.
- działania KRS w sprawie wniesienia pod obrady Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo spółdzielcze, który znosi możliwość przekształcania spółdzielni pracy w spółki prawa handlowego;
- dokument strategiczny CICOPA „Przyszłość Pracy” – stanowisko spółdzielni przemysłowych i usługowych;
- Ogólnopolskie Spotkania Ekonomii Społecznej;
- PO WER (Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój) i SVC (Social Venture Capital);
- studia podyplomowe „Nowoczesne koncepcje zarządzania małymi i średnimi przedsiębiorstwami” organizowanych przez AGH wspólnie ze Związkiem Lustracyjnym Spółdzielni Pracy.
- motywujące przykłady nagród i wyróżnień przyznanych spółdzielniom oraz dobrych praktyk spółdzielczych w 2018 r.
- realizacja wniosku skierowanego przez Krajową Radę Spółdzielczą do związków rewizyjnych w sprawie wystąpienia do Marszałka Sejmu RP o rozpoczęcie procesu legislacyjnego dotyczącego zgłoszonego przez Senat RP projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo spółdzielcze (druk nr 2435), który ma dostosować przepisy prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 16 czerwca 2015 r. (K 25/12) poprzez zniesienie możliwości bezpośredniego przekształcania spółdzielni pracy w spółki prawa handlowego.
- spółdzielczość jako element sektora ekonomii społecznej - kierunki i rozwój prac nad ustawą o ekonomii społecznej w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
- likwidacja i powstawanie spółdzielni w sektorze spółdzielczości pracy, inwalidów, rzemieślniczej i socjalnej w latach 2017-2018 (statystyka i czynniki),
- warsztaty dotyczące unijnego planu działania na rzecz ekonomii społecznej i edukacji o ekonomii

- społecznej, IX Europejskie Forum Przedsiębiorczości Społecznej, Targi organizowane przez Bułgarski Związek Spółdzielni Pracy i CECOP.
- wyniki badania na temat zakresu i rodzajów wsparcia, z jakiego skorzystały spółdzielnie pracy w ramach „Tarczy Antykryzysowej” i innych instrumentów w związku z epidemią COVID-19.
  - „estoński CIT” – propozycja wniosku do władz w sprawie objęcia spółdzielni spełniających wymogi możliwością skorzystania z ryczałtowego opodatkowania dochodów,
  - spółdzielnie jako odpowiedź na kryzys – rola spółdzielni w fazie odbudowy po pandemii COVID-19,
  - obowiązujące od 1 lipca 2021 r. zmiany w ustawie Prawo spółdzielcze i innych ustawach dotyczące komunikacji w formie elektronicznej. Sposoby wsparcia spółdzielni w dostosowaniu się do nowych wymogów i w korzystaniu z nowoczesnych rozwiązań technologicznych,
  - projekty zmian w przepisach podatkowych mające wejść w życie od 2022 r. w ramach Polskiego Ładu, które negatywnie wpłyną na funkcjonowanie zakładów pracy chronionej, w tym spółdzielni inwalidów i spółdzielni niewidomych. Propozycje rozwiązań.
  - XII Ogólnopolskie Spotkania Ekonomii Społecznej pod hasłem: „Ekonomia społeczna dla młodych”,
  - propozycje zmian w przepisach o zatrudnieniu socjalnym i w innych przepisach dotyczących spółdzielni.
  - wsparcie finansowe dla spółdzielni, których płynność finansowa jest zagrożona w ramach środków publicznych oraz pożyczek dla przedsiębiorstw ekonomii społecznej oferowanych przez Towarzystwo Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych,
  - nowe inicjatywy w sektorze spółdzielczym,
  - zmiany podatkowe - praktyczny wpływ na działalność spółdzielni,
  - problemy i zagadnienia poruszanych na odbywających się w spółdzielniach pracy walnych zgromadzeniach, związanych m.in. z zaopatrzeniem materiałowym, współpracą z kontrahentami, rosnącą inflacją, zmianami w przepisach, itp.
  - rozwiązania przyjęte w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej,
  - propozycje zmian w przepisach dotyczących spółdzielni – m.in. ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych,
  - korzyści z obecności spółdzielczości pracy w sektorze ekonomii społecznej,
  - zmiany w przepisach mających wpływ na funkcjonowanie spółdzielni,
  - nowelizacja Kodeksu pracy (praca zdalna, kontrola trzeźwości przez pracodawcę) i obowiązki z tym związane, zmiana Rozporządzenia MF w sprawie określenia górnej granicy składek organizacji spółdzielczych na rzecz związków rewizyjnych i KRS.;
  - przebieg procesu ubiegania się przez spółdzielnie należące do sektora ekonomii społecznej o środki finansowe w ramach Krajowego Planu Odbudowy dla podmiotów ekonomii społecznej;
  - historia Międzynarodowego Związku Spółdzielczego oraz proklamowania obchodów Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości;
  - stanowisko Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych do wyrażonego przez ZO KRS poparcia dla postulatów spółdzielni inwalidów reprezentowanych przez Krajowy Związek Rewizyjny Spółdzielni Inwalidów i Spółdzielni Niewidomych;
  - wyzwania stojące przed spółdzielniami związane ze zmianami przepisów i cyfryzacją usług na przykładzie branży kominarskiej;
  - przygotowania do VII Kongresu Spółdzielczości. Sformułowanie wniosków i uwag do projektu Tez programowych na VII Kongres Spółdzielczości;
  - przebieg zjazdów przedkongresowych w spółdzielczości pracy, inwalidów, socjalnej i rzemiosła – wnioski z dyskusji odbytych na zjazdach.

3.3. Komisja Spółdzielczości Konsumentów

23 posiedzenia w okresie sprawozdawczym

Do zakresu działania Komisji w szczególności należy:

- edukacja w zakresie praw i obowiązków konsumenckich,
- inspirowanie powstawania spółdzielczych sieci usługowo-handlowych,
- inspirowanie działań poprawiających konkurencję spółdzielczych placówek handlowych i usługowych,
- inspirowanie rozwoju bazy społecznej spółdzielni konsumenckich,

Tematyka obrad:

- przebieg prac parlamentarnych nad ustawą dotyczącą marnowania żywności oraz Uchwała nr 14/2018 ZO KRS z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie zapobiegania marnowaniu żywności, a także Uchwała nr 15/2018 ZO KRS z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie zaangażowania Międzynarodowego Związku Spółdzielczego oraz Komisji Europejskiej w zapobieganiu marnowania żywności,
- dyskusja na temat handlu w niedziele,
- informacja o sytuacji spółdzielczej branży mleczarskiej aktualnie oraz prognozy na najbliższy okres. Łańcuch od producenta do konsumenta mleka i rola spółdzielczości mleczarskiej w tym procesie.
- procesy likwidacji spółdzielni i związków spółdzielczych.
- handel państwowy a spółdzielczy w Polsce. Zamierzenia rządu w zakresie powołania nowych państwowych podmiotów handlowych. Informacja o postępie prac nad tworzeniem holdingu spożywczego i działalność KRS w tym zakresie.
- oddziaływanie pandemii koronawirusa na funkcjonowanie spółdzielni - sytuacja ekonomiczna, pracownicza i profilaktyka w spółdzielniach. Stan spółdzielczości konsumentów w dobie kryzysu wynikającego z pandemii.
- informacja o możliwościach wsparcia finansowego Spółdzielni planowanych w ramach Krajowego Planu Odbudowy.
- reforma podatkowa wynikająca z programu „Polski Ład”
- współpraca międzyspółdzielcza pod hasłem „Razem można więcej”.
- stanowisko zarządu Krajowej Rady Spółdzielczej w sprawie rozszerzenia katalogu podmiotów objętych ochroną taryfową zgodnie z ustawą z dnia 26 stycznia 2022 r. o szczegółowych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców paliw gazowych itp., jakie działania podjęła KRS w tym zakresie.
- sprawy polskiej spółdzielczości, w tym Krajowej Rady Spółdzielczej i organizacji spółdzielczości konsumentów w Międzynarodowym Związku Spółdzielczym i jego strukturach,

Część posiedzeń miała charakter wyjazdowy, odbywały się w siedzibach Spółdzielni:

- handel i produkcja w spółdzielczości gminnej na przykładzie Gminnej Spółdzielni „S.Ch. w Szadku.
- fotowoltaika w spółdzielniach na przykładzie OSM Głuchów.
- historia i teraźniejszość w Powszechnej Spółdzielni Spożywców „Społem” w Kaliszu.
- jakość, tradycja a nowoczesność w Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Garwolinie.
- Warszawska Spółdzielnia Spożywców „Społem” Śródmieście - konkurencyjna spółdzielcza działalność w oparciu o nowoczesną organizację i technikę handlu.
- innowacyjność i tradycja w handlu na przykładzie PSS „Pomoc” w Puławach.

3.4. Komisja Spółdzielczości Mieszkaniowej

19 posiedzeń w okresie sprawozdawczym

Do zakresu działania Komisji w szczególności należy:

- ocena sytuacji mieszkalnictwa w Polsce,
- określenie miejsca i roli spółdzielczości mieszkaniowej w aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej kraju,
- interpretacja ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych,
- ocena uregulowań prawnych dotyczących spółdzielczości mieszkaniowych,

W okresie sprawozdawczym Komisja Spółdzielczości Mieszkaniowej Zgromadzenia Ogólnego KRS liczyła 32 członków. Do 2022 r. posiedzenia Komisji odbywały się jedynie stacjonarnie, natomiast w roku 2023 Komisja obraduje w trybie hybrydowym, tj. łącznie stacjonarnie w siedzibie KRS oraz zdalnie za pośrednictwem ZOOM. W roku 2021 z powodu pandemii COVID-19 nie odbyło się żadne posiedzenie Komisji. Jednak zagadnienia dotyczące spółdzielczości mieszkaniowej były - przed wypracowaniem przez Zarząd KRS stanowisk w tych sprawach - konsultowane z Przewodniczącym i członkami Komisji Spółdzielczości Mieszkaniowej drogą mailową i telefoniczną. Komisja na przestrzeni lat 2017-2023 formułowała liczne wnioski z czego 19 zostało zrealizowanych w postaci uchwał podjętych przez ZO KRS.

Rozpoczynając prace w 2017 r. Komisja zaplanowała skupienie się wokół następujących obszarów:

- wspieranie inicjatyw w zakresie upowszechniania w programach nauczania szkół i uczelni różnych szczebli zagadnień promujących spółdzielczość;
- usuwanie barier administracyjnych, fiskalnych, formalno-prawnych związanych z funkcjonowaniem spółdzielczości mieszkaniowej;
- uczestniczenie w pracach komisji sejmowych, senackich, resortowych pracujących nad zmianami w prawie spółdzielczym, ustawie o spółdzielniach mieszkaniowych oraz udział w innych szeroko pojętych projektach i pracach związanych z mieszkalnictwem;
- zaangażowanie „potencjału spółdzielczego” w prace związane z realizacją Narodowego Programu Mieszkaniowego;
- lokalizacja zagrożeń i eliminowanie z ruchu spółdzielczego elementów niszczących dorobek i pozytywny obraz spółdzielczości mieszkaniowej.

Tematyka obrad:

- realizacja wniosków VI Kongresu Spółdzielczości;
- prace legislacyjne projektów prawa spółdzielczego oraz ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych;
- ocena skutków wdrażania ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych z 7 maja 2010 r.;
- ocena skutków wdrażania ustawy o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy Prawo spółdzielcze z dnia 20 lipca 2017 r.;
- wnioski do projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych;
- ocena realizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- stanowisko w sprawie ustawy o pomocy państwa w spłacie kredytów mieszkaniowych tzw. „starego portfela”;
- projekt ustawy z dnia 8 stycznia 2018 r. o jawności życia publicznego i przyjęcie stanowiska w sprawie objęcia spółdzielni mieszkaniowych projektem ustawy o jawności życia publicznego;
- prace nad nowelizacją ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych;

- wpływ nowelizacji ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych z 20 lipca 2017 r. na funkcjonowanie tzw. spółdzielni popegeerowskich;
- projekt ustawy o firmach inwestujących w najem nieruchomości;
- korzyści i zagrożenia związane z ustawą o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów;
- ocena realizacji ustawy o przekształceniu użytkowania wieczystego w prawo własności po 1 stycznia 2019 r.;
- zagadnienia związane z ochroną danych osobowych - miejsce i rola spółdzielni mieszkaniowych w kontekście wyłączenia ich w tym zakresie z sektora publicznego;
- petycja w sprawie doprecyzowania pojęcia „obiektu priorytetowego” oraz zapewnienia spółdzielniom źródeł finansowania ze środków unijnych i krajowych w przypadku objęcia ich dyrektywą dotyczącą jakości wody przeznaczonej do spożycia;
- rządowy projekt ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary i zmianie niektórych ustaw;
- zagadnienia związane ze świadectwami efektywności energetycznej: „białe certyfikaty - co dalej” oraz z wdrażaniem ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w 2019 r.;
- wykorzystanie przez spółdzielnie mieszkaniowe środków regionalnych programów operacyjnych dla poszczególnych województw przeznaczonych na termomodernizację oraz walkę ze smogiem;
- projekt ustawy o kooperatywach mieszkaniowych;
- stanowisko w sprawie opinii Krajowej Rady Notarialnej do art. 27 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych (dot. kompetencji rad nadzorczych w SM);
- petycja do Senatu RP w sprawie zmian w ustawie o spółdzielniach mieszkaniowych;
- możliwości wykorzystania fotowoltaiki i innych odnawialnych źródeł energii (OZE);
- stanowisko Komisji w sprawie wniosku Rzecznika Praw Obywatelskich do Trybunału Konstytucyjnego stwierdzenie niezgodności art. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017r. o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy Prawo spółdzielcze z art.58 ust. 1 w zw. z art. 2 Konstytucji RP. ; projekt uchwały ZO w tej sprawie;
- projekt uchwały w sprawie tzw. ustawy śmieciowej;
- projekt uchwały w sprawie pokrycia części kosztów inicjatywy obywatelskiej przez Zarząd Krajowej Rady Spółdzielczej - (dot. reprezentowania spółdzielni niezrzeszonych);
- reakcja organów spółdzielczych i związków na artykuły i wystąpienia medialne przedstawiające w fałszywym świetle funkcjonowanie ruchu spółdzielczego;
- tarcze antykryzysowe służące zapobieganiu, przeciwdziałaniu i zwalczaniu COVID-19 (kolejne wersje I-IV);
- wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie niekonstytucyjności art. 4 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych (syg. akt K 3/19);
- stanowisko Komisji w sprawie trybu zwoływania i obradowania Walnych Zgromadzeń w spółdzielniach mieszkaniowych;
- stanowisko Komisji w sprawie pisma Rzecznika Praw Obywatelskich dot. walnych zgromadzeń w spółdzielniach mieszkaniowych; projekt uchwały ZO w tej sprawie;
- stanowisko Komisji do projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo energetyczne (druk nr 2111); projekt uchwały ZO w tej sprawie;
- stanowisko Komisji do projektu ustawy o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych (druk 562) i projekt uchwały ZO w tej sprawie;
- stanowisko Komisji do projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks Karny (druk nr 2024) i projekt uchwały ZO w tej sprawie;
- stanowisko Komisji w sprawie wykluczenia przedstawicieli organizacji spółdzielczych Rosji i Białorusi ze struktur Międzynarodowego Związku Spółdzielczego w związku z inwazją na Ukrainie; projekt uchwały ZO w tej sprawie;
- przygotowania do Kongresu w 2022 r.; projekt uchwały ZO w sprawie zmiany terminu VII Kongresu Spółdzielczości;
- organizacji walnych zgromadzeń w czasie trwania stanu zagrożenia epidemicznego;
- stanowisko Komisji w sprawie działań zorganizowanych grup przestępczych trudniących się handlem pełnomocnictwami;

- Dyskusja o spółdzielniach w trakcie kryzysu energetycznego i postępującej inflacji, w tym o:
  1. stanie technicznym obiektów mieszkalnych,
  2. stopniu wykonanych ociepleń,
  3. możliwości wsparcia finansowego i technologicznego dla małych spółdzielni z lokalnymi kotłowniami,
  4. problemach spółdzielni funkcjonujących w tzw. ciepłe systemowym,
  5. zmianach w opłatach eksploatacyjnych w szczególności będące skutkiem decyzji zapadających poza spółdzielniami,
  6. zwiększaniu się zaległości we wnoszeniu opłat eksploatacyjnych jako niekontrolowanym efekcie decyzji organów centralnych zapadających poza spółdzielniami i samorządami,
- stanowisko Komisji w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw (rządowy proces legislacyjny nr wykazu UC 130);
- rządowy projekt ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (druk sejmowy nr 2543);
- propozycje ewentualnych inicjatyw ustawodawczych mających wpływ na funkcjonowanie środowiska spółdzielczości mieszkaniowej dot. m.in. fałszowania pełnomocnictw na walne zgromadzenia oraz premii termomodernizacyjnych i remontowych;
- apel o spotkanie z Rzecznikiem Praw Obywatelskich w sprawie wzrostu cen energii elektrycznej i ciepła;
- petycja do Komisji Europejskiej w sprawie zerowego VAT dot. energii elektrycznej i ciepła;
- projekt ustawy o pomocy państwa w sprawie oszczędzania na pierwsze mieszkanie;
- projekt ustawy o uregulowaniu praw do gruntów zabudowanych przez spółdzielnie mieszkaniowe;
- projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców;
- problem spółdzielni mieszkaniowych, które zawarły umowę na dostarczanie energii po niekorzystnych wysokich cenach;
- zgłoszenie wniosków i uwag do projektu tez programowych na VII Kongres Spółdzielczości;
- zasady ustalania przez Skarb Państwa gwarancji za zobowiązania Narodowej Agencji Bezpieczeństwa Energetycznego;
- obrady tzw. „okrągłego stołu” w Ministerstwie Rozwoju i Technologii;
- uchwała ZO KRS w sprawie wsparcia w najbliższych wyborach parlamentarnych (2023) kandydatów na posłów i senatorów, którzy sprzyjają rozwojowi spółdzielczości.

3.5. Komisja Finansów Spółdzielczych

24 posiedzenia w okresie sprawozdawczym

Do obszaru działania Komisji w szczególności należy:

- ocena funkcjonowania spółdzielczości bankowej w aktualnej sytuacji gospodarczej i społecznej kraju,
- ocena wykorzystania potencjału organizacyjnego i gospodarczego spółdzielczości bankowej oraz SKOK,
- współpraca banków spółdzielczych oraz SKOK z przedstawicielami Ministerstwa Finansów i Komisją Nadzoru Finansowego,
- uczestnictwo w pracach nad Prawem spółdzielczym i innymi ustawami dot. spółdzielczości,
- informowanie o aktualnym stanie i trendami zmian w bankowości europejskiej.

Komisja Finansów Spółdzielczych w okresie sprawozdawczym odbyła 24 posiedzenia. Wiodącymi tematami obrad było:

- Rozpatrywanie wniosków VI Kongresu Spółdzielczości dotyczących sektora bankowości spółdzielczej ze szczególnym uwzględnieniem współpracy międzyspółdzielczej.
- Okresowe omawianie sytuacji ekonomicznej Banków Spółdzielczych i SKOK-ów, (w tym w czasie pandemii i okresie popandemicznym).
- Monitorowanie i omawianie procesu zmian regulacji ostrożnościowych pakietu CRD/CRR oraz dyrektywy BRRD.
- Bieżące informacje na temat prac legislacyjnych dotyczących spółdzielczości i ich wpływ na spółdzielcze instytucje finansowe, w tym m.in. programu „Mieszkanie plus”.
- Uproszczenie sprawozdawczości w spółdzielczych instytucjach finansowych.
- Możliwości współpracy z Komisją Nadzoru Finansowego i ocena tej współpracy oraz omawianie spotkań Zarządu KRS z władzami KNF.
- Wpływ nowych regulacji prawnych (wakacje kredytowe, zamiennik stawek WIBOR, ustawa o biegłych rewidentach, ustawa o przeciwdziałaniu lichwie) na sytuację BS i SKOK.
- Monitorowanie bieżących zagadnień związanych z legislacją parlamentarną i rozporządzeniami rządu dotyczących spółdzielczego sektora finansowego.
- Spółdzielnie finansowe w walce z wykluczeniem cyfrowym i finansowym.
- Lustracja w spółdzielczych instytucjach finansowych.
- Cykliczne informacje Prezesa Zarządu KRS w zakresie realizacji przez KRS planu finansowego
- Zapewnienie ochrony rozwoju rynku finansowego oraz inwestorów na tym rynku pod kątem konieczności poszanowania specyfiki charakteru i działalności spółdzielczego sektora finansowego oraz budowania przez sektor potencjału kapitałowego.

Wnioski, jakie formułowano w czasie obrad KFS, częściowo znalazły odzwierciedlenie w Uchwałach Zgromadzenia Ogólnego KRS. Są to następujące uchwały:

- **Uchwała nr 13/2019** w sprawie zmniejszenia obowiązków sprawozdawczych spółdzielczych instytucji finansowych.
- **Uchwała nr 19/2019** w sprawie zwolnienia banków spółdzielczych z obowiązkowego obowiązku powoływania tzw. niezależnych członków do składów ich organów nadzorczych.
- **Uchwała nr 25/2020** w sprawie wsparcia działań sanacyjnych i restrukturyzacyjnych spółdzielczego sektora finansowego, poprzez zwolnienie tych podmiotów z poboru podatku dochodowego od osób prawnych z tytułu niektórych przychodów uzyskiwanych w ramach pomocy finansowej udzielanej im na realizację tych celów.
- **Uchwała nr 25/2021** w sprawie stanowiska w związku z trwającymi pracami legislacyjnymi nad rządowym projektem ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem rozwoju rynku finansowego oraz ochrony inwestorów na tym rynku.
- **Uchwała nr 30/2022** w przedmiocie wyrażenia protestu wobec propozycji zawartych w Rządowym projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania lichwie.

Tematyka obrad:

- omówienie problemów związanych z wejściem w życie ustawy o biegłych rewidentach oraz wysłuchaniem informacji o spotkaniu Prezesa Zarządu KRS i Przewodniczącego Komisji z przedstawicielami Komisji Nadzoru Finansowego,
- modyfikacja przepisów dla spółdzielczych instytucji finansowych,
- omówienie zmian w ustawie o spółdzielniach mieszkaniowych,
- omówieniem spotkania przedstawicieli Komisji z ministrem Tadeuszem Kościńskim i senatorem Grzegorzem Biereckim, na którym poruszano następujące tematy:
  1. program „Mieszkanie Plus” z uwzględnieniem kredytowania spółdzielni mieszkaniowych, wsparcia przez dopłaty do oprocentowania lub stworzenia funduszu poręczeń,
  2. projekt ustawy dotyczącej spółdzielni finansowych, uwzględniającej zasadę proporcjonalności,
  3. udział spółdzielni finansowych w walce z wykluczeniem cyfrowym i finansowym,

4. ułatwienia w dostępie do bankowości elektronicznej oraz edukacji w tym zakresie,
5. możliwości kontaktów z administracją publiczną,
6. wsparcie spółdzielni finansowych w walce z wykluczeniem finansowym ich klientów poprzez stworzenie funduszu poręczeń osób fizycznych (konsumentów).

- przedstawienie aktualnego stanu prac nad ustawą Prawo spółdzielcze ze szczególnym uwzględnieniem spraw związanych z gospodarką finansową spółdzielni i rozwiązań podatkowych,
- przedstawieniem informacji na temat stanu BS i SKOK.
- wypracowanie stanowiska w sprawie współpracy z Komisją Nadzoru Audytowego i Komisją Nadzoru Finansowego,
- omówienie stanu prac nad projektem ustawy o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi,
- omówienie sytuacji banków spółdzielczych należących do Polskiego Banku Apeksowego S.A.,
- omówienie materiałów dotyczących „spisu inwentaryzacji kontroli” w spółdzielniach,
- omówienie wytycznych do projektu nowej dyrektywy Europejskiego Nadzoru Bankowego w sprawie członków rad nadzorczych w instytucjach finansowych,
- wypracowanie projektu uchwały ZO KRS wyrażającej sprzeciw wobec dyrektywy wprowadzającej w spółdzielczych instytucjach finansowych niezależnych członków rad nadzorczych,
- przyjęcie projektu uchwały ZO KRS w sprawie zmniejszenia obowiązków sprawozdawczych w spółdzielczych instytucjach finansowych,
- przedstawienie wniosku do Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego złożonego przez Międzynarodowy Związek Spółdzielczy,
- informacja o stanie prac związanych z uproszczeniem sprawozdawczości w spółdzielczych instytucjach finansowych oraz o przygotowywanym projekcie zmian w ustawach: o Narodowym Banku Polskim, o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym i o Spółdzielczych Kasach Oszczędnościowo-Kredytowych, z zamiarem przedstawienia ww. propozycji Zgromadzeniu Ogólnemu KRS,
- przedstawienie programu 168 posiedzenia Senackiej Komisji Finansów i Budżetu pod hasłem „Obowiązki sprawozdawcze spółdzielczych instytucji finansowych w Polsce”,
- omówienie proponowanych zmian w pakiecie regulacji ostrożnościowych dla banków wprowadzonych do Dyrektywy UE CRD IV/CRR (CRD V),
- omówienie najważniejszych wyzwań Banków Spółdzielczych i SKOK-ów w kontekście zarysowującej się trudnej sytuacji spółdzielczego sektora finansowego wynikającej ze stanu zamrożenia gospodarki w związku z pandemią COVID-19,
- przedstawienie założeń projektu nowelizacji ustawy o NBP w celu zmniejszenia obciążeń spółdzielczego sektora finansowego w zakresie sprawozdawczości finansowej na rzecz instytucji centralnych,
- omówienie z Zarządem KRS możliwości nawiązania stałej współpracy z KNF i cyklicznych spotkań z jej władzami,
- przedstawienie i przyjęcie projektu uchwały ZO KRS w sprawie prac nad rządowym projektem ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem rozwoju rynku finansowego,
- przedstawienie i przyjęcie uchwały ZO KRS w sprawie przyjęcia Trybu i Zasad Przeprowadzania Lustracji w Spółdzielniach Bankowych i Związkach Banków Spółdzielczych,
- omówienie projektu ustawy o kasach oszczędnościowo-budowlanych i wspieraniu przez państwo oszczędzania na cele mieszkaniowe oraz zaopiniowanie projektu uchwały ZO KRS w tej sprawie,
- informacja o podstawach prawnych stosowania tzw. zasad odpowiedniości dla członków organów podmiotów spółdzielczego sektora finansowego.
- przedstawienie możliwych działań mających na celu współpracę i obsługę sektora spółdzielczego przez banki spółdzielcze i SKOK-i,
- okresowe informacje Prezesa Zarządu na temat realizacji bieżących założeń wykonania planów rzeczowo-finansowych KRS w poszczególnych okresach lat 2017-2023 oraz o aktualnych inicjatywach i działaniach podejmowanych przez Zarząd na rzecz spółdzielczości,
- wpływ nowych regulacji prawnych (nowelizacja kodeksu cywilnego, wakacje kredytowe, wprowadzenie zamiennika stawek WIBOR itp.) na sytuację banków spółdzielczych i SDKOK-ów,
- omówienie rozwiązań prawnych i nadzorczych nakładanych na podmioty spółdzielczego sektora finansowego,
- informacja na temat pomocy udzielanej Ukrainie przez spółdzielczy system finansowy,

- omawianie bieżących zagadnień związanych z legislacją parlamentarną, jak ustawa o przeciwdziałaniu lichwie oraz ustawa o polubownej działalności windykacyjnej i zawodzie windykatora,
- omówienie wyników lustracji w spółdzielczych instytucjach finansowych,
- oferta kredytowa PKO BP S.A. dla rolnictwa. Jej wpływ na pozycję rynkową spółdzielczego sektora finansowego,
- sytuacja ekonomiczna banków spółdzielczych i SKOK-ów po I kwartale 2023 roku w ocenie KNF.

3.6. Komisja Lustracji

21 posiedzeń w okresie sprawozdawczym

Zakres działania:

- Dokonywanie oceny stanu organizacyjnego służb lustracji i rezultatów ich działalności.
- Badanie skuteczności stosowania unormowań prawnych dotyczących funkcjonowania lustracji spółdzielczej, przedkładanie wniosków odpowiednich zmian w tym zakresie.
- Wnioskowanie systemu szkolenia i doskonalenia zawodowego lustratorów.
- Analizowanie rezultatów lustracji spółdzielni, przyczyn występujących nieprawidłowości oraz wnioskowanie działań prowadzących do ich eliminowania.
- Analizowanie skarg na działalność organizacji spółdzielczych.
- Ocena przyczyn i skutków likwidacji organizacji spółdzielczych.

Tematyka obrad:

- zapoznanie się z harmonogramem realizacji wniosków zgłoszonych na VI Kongresie Spółdzielczości,
- rozpatrzenie projektu zmian w Instrukcji lustracji organizacji spółdzielczych ze względu na zmiany wynikające z ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o spółdzielniach, ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy Prawo spółdzielcze,
- analiza składu osobowego lustratorów zarejestrowanych w KRS i ich aktywności w działalności lustracyjnej oraz uczestnictwo w corocznych szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe,
- realizacja planu lustracji, aktywności lustratorów, bazy lustratorów i szkolenia lustratorów,
- rozpatrzenie uchwały w sprawie zmian Instrukcji o lustracji organizacji spółdzielczych,
- informacja o podjętych działaniach Zarządu w sprawie aktywizacji spółdzielni i związków rewizyjnych w celu wypełniania art. 91 § 1 ustawy Prawo spółdzielcze,
- projekt uchwał Zgromadzenia Ogólnego KRS w sprawie branżowości lustracji oraz w sprawie zmiany „Instrukcji o lustracji organizacji spółdzielczych” na „Ogólne zasady lustracji organizacji spółdzielczych”,
- projekt Zarządu zmian nazwy i zasad przeprowadzania lustracji w organizacjach spółdzielczych w oparciu o konsultacje ze związkami rewizyjnymi i z uwzględnieniem zmian wynikających z ustaw spółdzielczych,
- informacja o pozbawieniu uprawnień lustracyjnych,
- informacja o skargach, które wpłynęły do KRS w sprawie przeprowadzonych lustracji lub pracy lustratorów,
- przedstawienie stanowiska w sprawie interpretacji §6 pkt 5 „Trybu i Zasad Przeprowadzania Lustracji Organizacji Spółdzielczych”,
- aktualizacja Kodeksu Etyki Lustratora,
- przedstawienie informacji: ze sprawozdań Związków Rewizyjnych o lustracji w poszczególnych latach okresu sprawozdawczego oraz o nieprawidłowościach w przeprowadzonych lustracjach,
- realizacja planu przychodów i kosztów KRS w poszczególnych okresach lat 2017-2023,

- zasady postępowania z zarządami związków rewizyjnych, które zleciły przeprowadzenie lustracji lustratorom nieposiadającym wymaganych szkoleń,
- informacja o sprawach organizacyjnych VII Kongresu Spółdzielczości oraz zgłoszenie wniosków i uwag do projektu Tez programowych na VII Kongres Spółdzielczości.

Komisja Lustracji formułowała stanowiska, projekty uchwał i wnioski, które były kierowane pod obrady ZO KRS. Część z nich znalazło odzwierciedlenie w uchwałach ZO KRS, w tym m.in.:

- **uchwała nr 21/2018** w sprawie kryteriów kwalifikacyjnych lustratorów, szkolenia lustratorów oraz nadawania i pozbawiania uprawnień lustratora;
- **uchwała nr 10/2020** w sprawie przyjęcia Trybu i Zasad Przeprowadzania Lustracji Organizacji Spółdzielczych;
- **uchwała nr 26/2021** w sprawie przyjęcia Trybu i Zasad Przeprowadzania Lustracji w Spółdzielniach Bankowych i Związkach Banków Spółdzielczych;
- **uchwała nr 22/2022** w sprawie wytycznych w zakresie postępowania w przypadku niepoddawania organizacji spółdzielczych lustracji;
- **uchwała nr 23/2022** w sprawie przyjęcia Kodeksu Etyki Lustratora;
- **uchwała nr 25/2022** w sprawie wysokości świadczeń i wynagrodzeń związanych z uczestnictwem w pracach organów i komisji Krajowej Rady Spółdzielczej.
- **uchwała nr 37/2022** w sprawie postępowania wobec lustratorów, którzy nie poddają się obowiązkowym szkoleniom uzupełniającym, oraz zasad postępowania w przypadku, gdy związek rewizyjnym zleci lustrację lustratorowi, który nie odbył wymaganych szkoleń uzupełniających.

Komisja Lustracji w okresie sprawozdawczym zatwierdziła trzy wnioski o wydanie opinii w zakresie pozbawienia uprawnień lustracyjnych.

3.7. Komisja Samorządu Spółdzielczego i Promocji

21 posiedzeń w okresie sprawozdawczym

Zakres działania:

- upowszechnianie wiedzy o ruchu spółdzielczym, jego ideach i wartościach,
- promowanie działalności wyróżniających się spółdzielni i działaczy spółdzielczych,
- inspirowanie współdziałania i współpracy z ośrodkami opiniotwórczymi w celu kształtowania rzetelnej opinii o spółdzielczości w społeczeństwie,
- inspirowanie organizowania działań promujących dorobek spółdzielni i możliwości współpracy gospodarczej pomiędzy spółdzielniami i innymi podmiotami,
- promowanie procesów integracji gospodarczej organizacji spółdzielczych,
- promowanie spółdzielczości uczniowskiej, ocena stanu, możliwości i kierunków jej rozwoju
- inspirowanie współpracy z zagranicznymi organizacjami spółdzielczymi,
- inspirowanie działań dotyczących doskonalenia metod zarządzania, gospodarowania oraz współpracy międzyspółdzielczej i współdziałania z samorządami lokalnymi,
- inspirowanie form i metod działań spółdzielni na rzecz ich członków np. w zakresie pozyskiwania taniych źródeł energii,
- proponowanie kierunków i problematyki szkoleń samorządu spółdzielczego,
- inspirowanie działań zmierzających do społecznej i zawodowej aktywizacji członków spółdzielni,

Stałym tematem obrad była m.in. dyskusja wokół realizacji wniosków VI Kongresu Spółdzielczości w zakresie promocji, dyskusja na temat kierunków działań promocyjnych podejmowanych przez Krajową Radę Spółdzielczą w danym roku, analizowanie możliwości przeciwdziałania negatywnemu wizerunkowi spółdzielczości w mediach oraz możliwości wsparcia przez KRS działań promocyjnych organizowanych przez spółdzielnie i organizacje spółdzielcze. Komisja koncentrowała się również na następujących zagadnieniach:

- Corocznie: działania związane z organizacją obchodów Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości oraz konkursów spółdzielczych („Lider Spółdzielczości Polskiej”, „Menedżer-Spółdzielca”, „Prymus”, „Samorządowiec-Spółdzielca”, konkurs na najlepszą pracę naukową poświęconą spółdzielczości)
- w latach 2017 i 2018 prowadzona była dyskusja nad regulaminami przyznawania nagród konkursowych i odznaczeń oraz opłat za nie.
- w latach 2017- 2019 Komisja dyskutowała na temat organizacji Międzynarodowego Festiwalu Spółdzielczych Zespołów Artystycznych „Tęcza Polska” w Polanicy-Zdroju.
- w latach 2017-2018 rozpatrywano koncepcję i harmonogram wykonania nowej strony internetowej KRS,
- współpraca KRS z uczelniami wyższymi: uruchomienie Filii Spółdzielczego Instytutu Badawczego KRS w Rzeszowie (2019 r.) Zorganizowanie konferencji z okazji 100-lecia uchwalenia ustawy Prawo Spółdzielcze w 1920 r. (2020 r.),
- działalność Muzeum Historii Spółdzielczości w Polsce,
- działalność wydawnicza KRS, omówienie zagadnień związanych z wydawaniem Miesięcznika Spółdzielczego „Tęcza Polska”. W latach 2017 i 2022 powołanie Rady Programowej Miesięcznika Spółdzielczego „Tęcza Polska”.
- Członkowie Komisji byli na bieżąco informowani o wydarzeniach związanych z działalnością międzynarodowych organizacji spółdzielczych, a także o inicjatywach KRS na forum międzynarodowym.
  - 2018 - informacja na temat posiedzenia Rady Cooperatives Europe w Warszawie w dniach 11-13 czerwca 2018
  - 2022 - wystąpienie prezesa Zarządu KRS na Zgromadzeniu Ogólnym Międzynarodowego Związku Spółdzielczego w Sewilli z wnioskiem o wykluczenie organizacji spółdzielczych z Rosji i Białorusi z MZS

W okresie kadencji 2017-2023 Komisja dyskutowała na temat następujących wydarzeń:

- 2018 - uroczystości związane z Jubileuszem 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę - podsumowanie działań podejmowanych z tej okazji,
- 2019 - udział spółdzielców w kampanii wyborczej do Parlamentu Europejskiego.
- 2020 - wsparcie uchwały Sejmu RP w sprawie upamiętnienia setnej rocznicy uchwalenia pierwszej w Polsce ustawy o spółdzielniach.
- 2021 - informacja o działaniach podejmowanych w sprawie utworzenia spółdzielczego holdingu spożywczego,
- 2022 - wojna na Ukrainie oraz pomoc uchodźcom,
- 2023 - informacja na temat zbiórki pieniędzy dla poszkodowanych przez trzęsienie ziemi w Turcji i Syrii.

Omawiano następujące inicjatywy:

- 2018 - I Forum Spółdzielcze w Łodzi,
  - XI Europejskie Forum Gospodarcze w Łodzi,
- 2019 - Rodzinny Złaz Mieszkańców Osiedli Spółdzielczych Woj. Śląskiego,
- 2019 - Jubileusz 150-lecia działalności „Społem”,
- 2021-2022 - działalność ukraińsko-polskiej Spółdzielni Pracy „Kooperatywa Razem”,
- 2022 - Targi Mleczarskie „Mleko-Expo”,
- 2022 - działalność Spółdzielni PLZ oferującej aplikację mobilną dla spółdzielczości.

Przedyskutowano i zaopiniowano następujące uchwały ZO KRS:

- **uchwała nr 16/2020** w sprawie pomocy dla spółdzielni w Haiti.
- **uchwała nr 15/2021** w sprawie szczególnej roli spółdzielni w rozwoju demokracji na Białorusi.
- **uchwała nr 13/2022** w sprawie zwrócenia się z apelem do krajowych organizacji spółdzielczych o bojkot wszelkich towarów pochodzenia rosyjskiego i białoruskiego,
- **uchwała nr 14/2022** w sprawie podjęcia przez Zarząd KRS na forum międzynarodowym działań na rzecz wykluczenia rosyjskich i białoruskich organizacji spółdzielczych z międzynarodowych organizacji spółdzielczych.
- **uchwała nr 23/2023** w sprawie wsparcia w najbliższych wyborach parlamentarnych kandydatów na posłów i senatorów, którzy sprzyjają rozwojowi spółdzielczości.

Omawiano prace legislacyjne prowadzone w Sejmie i Senacie RP:

- 2019 - Ustawa o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary i o zmianie niektórych ustaw,
- 2021 - Program „Polski Ład” i jego konsekwencje dla spółdzielczości,
- art. 90 i 90a ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19... (zmiany dotyczące organizacji walnych zgromadzeń),
- 2022 - projekty zmian ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych
- projekty dotyczące uregulowania stanu prawnego gruntów
- skutki wejścia w życie Ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw.
- projekty zmian w ustawach CIT i VAT

W okresie kadencji 2017-2023 Komisja pozytywnie zaopiniowała 71 wniosków organizacji spółdzielczych o przyznanie odznaczenia „Za Zasługi dla Spółdzielczości”.

4. Pełnomocnicy terenowi KRS

Zgromadzenie Ogólne KRS 30 marca 2017 r. uchwałą nr 26/2017 - na podstawie § 15 ust. 3 Statutu KRS ustanowiło pełnomocników terenowych, reprezentujących KRS wobec wojewódzkiej administracji rządowej i samorządów terytorialnych.

Celem działania Pełnomocników terenowych KRS jest podejmowanie działań na rzecz:

- promowania spółdzielczości i upowszechniania spółdzielczego systemu gospodarowania,
- organizowania lobbingu prospółdzielczego na szczeblu wojewódzkim,
- inspirowania procesów współpracy i integracji organizacji spółdzielczych,
- podejmowania czynności mediacyjnych w sporach pomiędzy spółdzielniami jak również w konfliktach powstałych w spółdzielniach,
- troski o pozytywny wizerunek spółdzielni,
- inspirowania rozwoju spółdzielczości uczniowskiej,
- organizowania systemu przepływu informacji ułatwiającej spółdzielniom działalność społeczną i gospodarczą, w tym korzystania ze środków europejskich.

Działalność Pełnomocników terenowych prowadzona jest w granicach uchwał organów Krajowej Rady Spółdzielczej i stanowi integralną część działalności ogólnokrajowej reprezentacji ruchu spółdzielczego, a także dostosowywana jest do lokalnych warunków i potrzeb oraz możliwości działania pełnomocnika. Ta działalność finansowana jest w oparciu o wcześniej przygotowany przez Pełnomocnika preliminarz i wspierana jest środkami finansowymi Krajowej Rady Spółdzielczej, pochodzącymi z wpływów ze składek spółdzielni na pokrycie kosztów działalności KRS z danego województwa (na działalność merytoryczną pełnomocnika przeznaczają się 5% składki z czego 10% pełnomocnik zobowiązuje się przekazać na działania ogólnokrajowe) – rozliczanych na podstawie udokumentowanych kosztów działalności. Pełnomocnicy stali się inicjatorami i organizatorami obchodów Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości.

Pełnomocnicy terenowi Krajowej Rady Spółdzielczej w latach 2017-2023:

- woj. dolnośląskie - Pan Tadeusz Derenowski
- woj. kujawsko-pomorskie - Pan Marian Frąckiewicz
- woj. lubelskie - Pani Katarzyna Kaźmierska
- woj. lubuskie - Pan Grzegorz Gratkowski
- woj. łódzkie - Pan Sylwester Pokorski
- woj. małopolskie - Pan Piotr Huzior
- woj. mazowieckie - Pan Zbigniew Gawron
- woj. opolskie - Pan Henryk Tchórzewski
- woj. podkarpackie - Pan Edward Słupek
- woj. podlaskie - Pan Aleksander Nikołajuk
- woj. pomorskie - Pan Adam Wojciechowski
- woj. śląskie - Pan Włodzimierz Biniek, od 22 marca 2018 r. - Pani Joanna Koch-Kubas
- woj. świętokrzyskie - Pan Jerzy Czapla
- woj. warmińsko-mazurskie - Pan Leszek Klonowski
- woj. wielkopolskie - Pan Waldemar Witkowski
- woj. zachodniopomorskie - Pan Artur Nycz

W okresie sprawozdawczym Pełnomocnicy terenowi KRS koordynowali współpracę spółdzielni różnych branż na szczeblu regionów, promowali spółdzielczy system gospodarowania, reprezentowali KRS na uroczystościach organizowanych przez spółdzielnie, inicjowali spotkania dyskusyjne z zainteresowanymi spółdzielniami, sympozja i seminaria, a także przekazywali zainteresowanym podmiotom spółdzielczym i związkom rewizyjnym informacje o sprawach będących przedmiotem obrad ciał statutowych KRS.

W czasie pandemii COVID-19 w latach 2020-2021, w wyniku związanych z nią ograniczeń, aktywność pełnomocników ograniczała się do działań wzmacniających relacje między spółdzielniami i związkami spółdzielczymi a Krajową Radą Spółdzielczą, omawiania z zainteresowanymi spółdzielniami ważnych dla funkcjonowania spółdzielni zmian w ustawodawstwie za pośrednictwem łączny telefonicznych i internetowych, nielicznych spotkań i uczestnictwa w uroczystościach o ograniczonym zasięgu.

5. Zarząd Krajowej Rady Spółdzielczej

Stosownie do postanowień § 9 ust.1 Statutu Zarząd jest organem wykonawczym Krajowej Rady Spółdzielczej i kieruje jej bieżącą działalnością na zasadach racjonalnej gospodarki i obowiązujących przepisów. Zarząd reprezentuje Krajową Radę Spółdzielczą na zewnątrz.

Zarząd Krajowej Rady Spółdzielczej został wybrany oraz powołany przez Zgromadzenie Ogólne w dniu 10 stycznia 2017 roku w składzie:

1. **Pan Mieczysław Grodzki** - Prezes
2. **Pan Ryszard Jaśkowski** - Zastępca Prezesa
3. **Pan Tomasz Jórdeczka** - Zastępca Prezesa
4. **Pan Marek Kowalski** - Zastępca Prezesa
5. **Pan Zygmunt Paśnik** - Zastępca Prezesa

W ramach swych obowiązków Zarząd programował działalność Krajowej Rady Spółdzielczej w oparciu o zadania ustawowe i statutowe, zapewniał realizację uchwał VI Kongresu Spółdzielczości i Zgromadzenia Ogólnego oraz kierował pracą Biura Zarządu. Ze swojej działalności Zarząd składał cykliczne sprawozdania Zgromadzeniu Ogólnemu Krajowej Rady Spółdzielczej.

5.1. Posiedzenia Zarządu KRS

W okresie sprawozdawczym Zarząd odbył 106 (do 17.11.) protokołowanych posiedzeń, podczas których podjął 469 uchwał dotyczących realizacji zadań statutowych.

Zarząd KRS podejmował uchwały między innymi w sprawie:

- Ustanowienia odznaki „Złota Odznaka Spółdzielczość Polska” i nadawania odznak „Zasłużony Działacz Ruchu Spółdzielczego” oraz „Złota Odznaka Spółdzielczość Polska”,
- powołania Komisji Egzaminacyjnej na uzyskanie uprawnień lustracyjnych;
- nadania i pozbawienia uprawnień lustracyjnych;
- odstąpienia od pobierania kosztów lustracji;
- powołania i odwołania likwidatora spółdzielni oraz ograniczenia uprawnień likwidatora;
- upoważnienia likwidatora do czynności wymagającej uchwały Walnego Zgromadzenia;
- upoważnienia likwidatora do zatwierdzenia sprawozdania finansowego;
- upoważnienia likwidatora do wyboru przedstawiciela likwidowanej spółdzielni do udziału w zebraniach przedstawicieli Centralnego Związku Rękodziela Ludowego i Artystycznego „Cepelia” w likwidacji;
- wniosku o wykreślenie spółdzielni z Krajowego Rejestru Sądowego;
- zwołania przez KRS Walnego Zgromadzenia spółdzielni oraz upoważnienia do dokonania w imieniu KRS czynności związanych ze zwołaniem i otwarciem Walnego Zgromadzenia Członków;
- zatwierdzenia tymczasowego planu finansowego Krajowej Rady Spółdzielczej;
- utworzenia rezerw;
- utworzenia i skorygowania odpisów;
- urealnienia należności i rezerw;
- zaangażowania wolnych środków pieniężnych w obligacje skarbowe;
- spisania należności o wysokim prawdopodobieństwie nieściągalności;
- przeniesienia nadwyżki bilansowej;
- przeprowadzenia inwentaryzacji w Krajowej Radzie Spółdzielczej;
- zdjęcia ze stanu sprzętu długotrwałego użytkowania;
- udzielenia pełnomocnictw do prowadzenia spraw sądowych i egzekucyjnych;
- dopisania dłużnika do Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej S.A.;

- przyjęcia projektu Zasad wynagradzania pracowników KRS oraz rozpatrywanie wniosków osobowych wynikających z Zasad wynagradzania pracowników KRS;
- przyjęcie zasad organizacji czasu pracy i korzystania z samochodów służbowych;
- przyjęcia polityki bezpieczeństwa w KRS, instrukcji zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych w KRS oraz ustanowienia Administratora bezpieczeństwa informacji oraz administratora systemów informatycznych oraz zmian w ich treści;
- ustanowienia polityki rachunkowości KRS oraz przyjęcia zmian w jej treści i wprowadzania aneksów;-
- instrukcji kancelaryjnej (Instrukcji systemu rejestracji oraz obiegu korespondencji w KRS)
- przyjęcia zasad rozpatrywania przez KRS wniosków o wykreślenie spółdzielni z Krajowego Rejestru Sądowego na podstawie art. 133 ustawy Prawo Spółdzielcze;
- projektu zmiany tabeli kategorii wynagrodzenia pracowników Krajowej Rady Spółdzielczej;
- powołania Spółdzielczego Instytutu Badawczego Krajowej Rady Spółdzielczej filia w Rzeszowie oraz ustalenia jej czynności i zadań,
- trybu i zasad zwoływania Zebrania Przedstawicieli spółdzielni zrzeszonych w Centralnym Związku Spółdzielczości Rękodzieła Ludowego i Artystycznego „Cepelia” w likwidacji;
- przyjęcia zmian w treści Polityki Bezpieczeństwa w Krajowej Radzie Spółdzielczej;
- zasad prowadzenia rejestru związków rewizyjnych przez KRS i danych w nim uwidoczniionych;
- zasad ustalania opłat za lustracje przeprowadzane przez KRS w spółdzielniach i związkach rewizyjnych;
- udzielenia pełnomocnictwa do składania oświadczeń woli wraz z członkiem Zarządu we wszystkich sprawach dotyczących Krajowej Rady Spółdzielczej;
- powołania Pełnomocnika do spraw ochrony danych osobowych oraz Administratora systemów informatycznych w Krajowej Radzie Spółdzielczej;
- Instrukcji kancelaryjnej (Instrukcji systemu rejestracji oraz obiegu korespondencji w Krajowej Radzie Spółdzielczej);
- potwierdzenia uchwał Zarządu Krajowej Rady Spółdzielczej podjętych w okresie I 2021 - VII 2022 w związku z uchwałą Zgromadzenia Ogólnego Krajowej Rady Spółdzielczej nr 17/2022 z dnia 1 lipca 2022 r.;
- wysokości opłaty za wynajem sal konferencyjnych i pozostałych powierzchni użytkowych w budynku Krajowej Rady Spółdzielczej;
- zmiany Uchwały Zarządu nr 474/2003 w sprawie odpłatności za przechowywanie ksiąg i dokumentów oraz wystawianie zaświadczeń o okresie zatrudnienia i zarobkach przez Archiwum KRS;
- ustalenia odpłatności za ogłoszenia rejestrowe i pozarejestrowe (komunikaty, decyzje, ogłoszenia jednostek spółdzielczych i pozaspółdzielczych) publikowane w Monitorze Spółdzielczym;
- Ramowych zasad i trybu przeprowadzania egzaminu na uprawnienia dla kandydatów na lustratorów przez Krajową Radę Spółdzielczą i Spółdzielcze Związki Rewizyjne;
- akceptacji kosztu usług hotelowych w ramach pakietu konferencyjnego na potrzeby organizacji VII Kongresu Spółdzielczości;
- propozycji wysokości opłaty kongresowej za VII Kongres Spółdzielczości;
- udzielenia pełnomocnictwa związkom spółdzielczym do realizacji zadań związanych z przeprowadzeniem wyboru delegatów na VII Kongres Spółdzielczości i z pracami przygotowawczymi do VII Kongresu Spółdzielczości.

W latach 2017-2023 Zarząd Krajowej Rady Spółdzielczej w trakcie swoich posiedzeń podejmował tematy związane m.in. z:

- wykonaniem uchwał i wniosków Zarządu;
- analizą windykacji należności;
- analizą cyklicznych zestawień spraw sądowych z opisem wykonanych czynności przez obsługę prawną;
- analizą przychodów z opłat składek wnoszonych przez organizacje spółdzielcze za poszczególne okresy;
- analizą bieżącego wykonania planu przychodów i kosztów;
- sprawami związanymi z likwidowanymi spółdzielniami i przebiegiem likwidacji centralnych związków spółdzielczych;

- działaniami KRS w zakresie pomocy organizacjom spółdzielczym;
- ustanowieniem pełnomocnictw do dysponowania środkami pieniężnymi na rachunkach KRS;
- przedstawieniem projektów i przyjęciem rocznych sprawozdaniom finansowych, rocznych planów finansowych, tymczasowych planów finansowych na pierwsze kwartały roku;
- raportami i opiniami biegłego rewidenta z badań sprawozdań finansowych za 2016 i 2021 rok;
- realizacją wniosków biegłego rewidenta;
- przedstawieniem i omówieniem wniosków i opinii Komisji Rewizyjnej dot. sprawozdań finansowych KRS;
- przedstawieniem i omówieniem opinii Komisji Rewizyjnej o planach przychodów i kosztów KRS na poszczególne lata;
- analizą projektów i przyjęciem sprawozdań z działalności KRS;
- współpracą międzynarodową KRS z Międzynarodowym Związkiem Spółdzielczych, Cooperatives Europe, Międzynarodową Organizacją Spółdzielczości Rolniczej (ICAO), Międzynarodowym Stowarzyszeniem Banków Spółdzielczych (ICBA);
- Funduszem Promocji Spółdzielczości utworzonym w 2011 r.;
- projektami regulaminów przyznawania odznak, nagród i wyróżnień spółdzielczych;
- przedstawieniem i omówieniem realizacji wniosków przyjętych na VI Kongresie Spółdzielczości;
- organizacją spotkań z prezesami i przewodniczącymi rad nadzorczych związków rewizyjnych;
- organizacją oraz kosztami obchodów Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości, Festiwalu Spółdzielczych Zespołów Artystycznych „Tęcza Polska” oraz regionalnych spotkań spółdzielców;
- regulaminem udzielania przez KRS Honorowego Patronatu;
- strukturą organizacyjną Biura Zarządu KRS;
- zasadami wynagradzania pracowników KRS;
- przyjęciem uchwały o organizacji pracy w KRS;
- instrukcją o ochronie danych osobowych;
- cyklicznym omawianiem realizacji lustracji przeprowadzanych przez związki rewizyjne;
- cyklicznym omawianiem realizacji lustracji w związkach rewizyjnych i organizacjach spółdzielczych;
- przedstawieniem i omówieniem protokołów lustracji spółdzielczych związków rewizyjnych;
- wnioskami komisji problemowych ZO KRS oraz wnioskami Komisji Rewizyjnej;
- zasadami współpracy z Instytutem Innowacyjności Polska;
- przyjęciem regulaminu zakupów w KRS, instrukcji kancelaryjnej w KRS, polityki rachunkowości, instrukcji windykacji;
- omówieniem spraw związanych z Domem Spółdzielczym w Brukseli;
- omówieniem spraw związanych z Archiwum KRS;
- przedstawieniem wniosków z VI Kongresu Spółdzielczości kierowanych do zaopiniowania przez poszczególne Komisje ZO KRS, a następnie sposobu ich realizacji;
- przyjęciem propozycji podziału nadwyżek finansowych;
- przyjęciem propozycji o płatności za udział w posiedzeniu drugiej Komisji ZO KRS;
- przedstawieniem spraw związanych z remontem „Domu Pod Orłami” oraz wynajmem lokali;
- powołaniem Zespołu ds. marnowania żywności;
- wdrażaniem RODO w KRS;
- udzieleniem pełnomocnictwa Zarządu dla pracownika archiwum;
- podejmowaniem decyzji w sprawie uruchomienia funduszu nagród;
- przyjęciem regulaminu Konkursu na najlepszą pracę badawczą z zakresu spółdzielczości;
- podjęciem uchwały Zarządu KRS w sprawie przyjęcia zasad rozpatrywania wniosków o wykreślenie spółdzielni z Krajowego Rejestru Sądowego na podstawie art. 133 ustawy Prawo spółdzielcze;
- podjęciem uchwał w sprawie likwidowanych spółdzielni na mocy art. 115 ustawy Prawo spółdzielcze;
- przedstawieniem warunków przystąpienia polskich organizacji spółdzielczych do COPA-COGECA i omówieniem wniosku o członkostwo KRS w COGECA,
- przedstawieniem projektu zmian „Regulaminu dokonywania zakupów, zlecenia dostaw i świadczenia usług na rzecz Krajowej Rady Spółdzielczej” i podjęciem uchwały;
- omówieniem propozycji projektu uchwały w sprawie zmiany Uchwały nr 11/2012 ZO KRS z dnia 20 marca 2012 r. w sprawie kryteriów kwalifikacyjnych lustratorów, szkolenia lustratorów oraz nadawania i pozbawiania uprawnień lustratora;

- dyskusją i podjęciem wniosków w sprawie związków rewizyjnych na podstawie art. 242 § 1 ust. 3;
- przedstawieniem problematyki związanej z przekształceniem użytkownika wieczystego w prawo własności i jej skutków dla spółdzielni;
- przedstawienie stanowiska Komisji Finansów Spółdzielczych ZO KRS w sprawie sytuacji banków spółdzielczych;
- przedstawienie wniosków w sprawie wysokości świadczeń i wynagrodzeń związanych z uczestnictwem w pracach organów i komisji Krajowej Rady Spółdzielczej;
- omówieniem planów pracy Zespołów KRS na dany rok;
- przedstawieniem wykonanej inwentaryzacji i rozliczenia inwentaryzacji,
- podjęciem uchwał w sprawie zwołania Walnych Zgromadzeń i powołania pełnomocników do ich przeprowadzenia w spółdzielniach;
- przedstawieniem inicjatyw KRS w sprawie spółdzielni uczniowskich;
- analizą wniosków w sprawie objęcia przez Krajową Radę Spółdzielczą patronatów nad ważnymi wydarzeniami,
- informacją o złożonych wnioskach na wyróżnienia: Złoty Laur Spółdzielczości, Samorządowiec-Spółdzielca, Prymus, Menadżer i Lider Spółdzielczości;
- omówieniem i przedstawieniem wyników konkursów i wniosków Kapituły i odznaczeń KRS;
- przedstawieniem protokołów z corocznych edycji Konkursu na najlepszą pracę badawczą z zakresu spółdzielczości;
- przedstawieniem stanowiska Regionalnych Związków Rewizyjnych Spółdzielczości Mieszkaniowej z 8 lipca 2019 r. w sprawie branżowości lustracji,
- podjęciem uchwał w sprawie wniosków o wykreślenia spółdzielni z Krajowego Rejestru Sądowego;
- przedstawieniem informacji na temat Międzynarodowego Stowarzyszenia Banków Spółdzielczych;
- przedstawieniem informacji na temat przygotowań organizacyjnych do VII Kongresu Spółdzielczości;
- przedstawieniem harmonogramu modernizacji i remontów budynku KRS;
- omówieniem zmian w podatku VAT (podniesienie stawki VAT z 5% do 8% na czasopiśmie „Tęcza Polska” i „Monitor Spółdzielczy”), ustaleniem nowych cen na te czasopiśmie;
- przedstawieniem wniosków w sprawie spisania w ciężar wcześniej utworzonych rezerw należności o wysokim prawdopodobieństwie nieściągalności oraz utworzenie rezerw na nowe należności, których nieściągalność została uprawdopodobniona;
- przedstawieniem projektu uchwały w sprawie obchodów 100-lecia uchwalenia ustawy Prawo spółdzielcze;
- zatwierdzeniem umowy o współpracy z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim Jana Pawła II;
- rozpatrzeniem wniosku Prezydenta Cooperatives Europe w sprawie dofinansowania Konferencji i Zgromadzenia Ogólnego Cooperatives Europe;
- przedstawieniem projektu Zasad Lustracji Organizacji Spółdzielczych;
- przedstawieniem wniosków do Zasad i trybu wyborów delegatów na VII Kongres Spółdzielczości;
- podjęciem indywidualnych decyzji dotyczących stawek najmu lokali i ich bonifikat związanych z COVID-19;
- rozpatrzeniem spraw związanych z lokalami wynajmowanymi po Banku Pekao;
- zakupem obligacji skarbowych;
- informacją o podstawowych uprawnieniach dla osób i podmiotów prawnych, z których mają prawo skorzystać dla poprawienia sytuacji ekonomicznej i zapewnienia ciągłości realizowanych przez siebie przedsięwzięć gospodarczych wynikających z TARCZY nr 4.0;
- przedstawieniem dokumentacji Walnego Zgromadzenia Udziałowców Europejskiego Domu Spółdzielczego i podjętych uchwał;
- przedstawieniem wniosku i podjęcie decyzji o wysokości wpłaty przez KRS na PPK;
- zatwierdzeniem porozumienia o współpracy partnerskiej z KUL-em w Lublinie;
- prowadzeniem działań w sprawie holdingu spożywczego, w tym przekazaniem informacji ze spotkania z przedstawicielami spółki „Polski Cukier”;
- przedstawieniem założeń organizacyjnych w sprawie tworzenia spółdzielni byłych pracowników rolnych;
- przedstawieniem ofert na remont głównej klatki schodowej i dachu z poliwęglanu nad halą operacyjną oraz zawarcia umów;
- podjęciem wniosku o wsparcie spółdzielni w Haiti;

- przedstawieniem „Wytucznych Zarządu Krajowej Rady Spółdzielczej w celu bezpiecznego przeprowadzenia spotkań i obrad, w tym zaplanowanego w dniu 15 października 2020 roku Zgromadzenia Ogólnego Krajowej Rady Spółdzielczej oraz poprzedzającego go posiedzenia Prezydium Zgromadzenia Ogólnego Krajowej Rady Spółdzielczej, jak również obrad Komisji Rewizyjnej oraz komisji problemowych Zgromadzenia Ogólnego Krajowej Rady Spółdzielczej” oraz wzoru oświadczenia o stanie zdrowia wraz ze zmianami;
- przyjęciem wniosku o zgłoszenie wierzytelności przysługujących wobec Centralnego Związku Spółdzielczości Rękodzieła Ludowego i Artystycznego „CEPELIA” w likwidacji;
- zgłoszeniem do Urzędu Patentowego rejestracji znaków towarowych, tj. logo KRS, odznaczeń oraz nazwy statuetek/wyróżnień przyznawanych przez Krajową Radę Spółdzielczą; udzieleniem pełnomocnictwa dla radcy prawnego do reprezentowania KRS w postępowaniu dotyczącym rejestracji znaków towarowych przed Urzędem Patentowym RP;
- rozpatrzeniem wniosku o udział KRS w pokryciu kosztów realizacji „Konkursu na najlepiej pracującą spółdzielnię uczniowską w kraju o Puchar Krajowej Rady Spółdzielczej” - rok 2019/2020;
- rozpatrzeniem wniosku w sprawie wykupu akcji w spółce MLEKOVITA S.A. z siedzibą w Morażu przez Spółdzielnię Mleczarską „Mlekovita” w Wysokiem Mazowieckiem;
- przedstawieniem sprawozdania do projektu ustawy o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, ustawy Prawo spółdzielcze oraz ustawy o własności lokali, dyskusja i przyjęcie stanowiska KRS;
- omówieniem terminów i tematyki szkoleń, w tym szkoleń na i dla lustratorów;
- przedstawieniem projektu Trybu i Zasad Przeprowadzania Lustracji w Spółdzielniach Bankowych i Związkach Banków Spółdzielczych;
- przedstawieniem zmian i podjęciem działań zapewniających bezpieczeństwo pracowników oraz interesariuszy Biura Zarządu KRS;
- zorganizowaniem wraz z KUL konferencji w Lublinie pt. „Setna rocznica uchwalenia ustawy z 29 października 1920 roku o spółdzielniach – przeszłość, teraźniejszość i przyszłość prawa spółdzielczego”;
- uczestnictwem Spółdzielczego Instytutu Badawczego w Lublinie filia w Rzeszowie wraz z Instytutem Ekonomii i Finansów Uniwersytetu Rzeszowskiego w projekcie edukacyjnym „Bądź spółdzielcą w swojej szkole” - projekt realizowany z Narodowym Bankiem Polskim w ramach projektu edukacji ekonomicznej;
- rozpatrzeniem informacji Fundacji Rozwoju Spółdzielczości Uczniowskiej w sprawie kursów i konkursów, w tym rozstrzygnięcia Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego „Spółdzielnia Uczniowska w Oknie Szkoły” oraz konkursu na fotoreportaż dla spółdzielni uczniowskich „Nasza spółdzielnia uczniowska w roku szkolnym 2021/2022”;
- zgłoszeniem kandydatów do Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej;
- uczestnictwem w Walnych Zgromadzeniach/Zebraniach Przedstawicieli Spółdzielni i Związków Rewizyjnych;
- uczestnictwem w jubileuszach Spółdzielni i Związków Rewizyjnych;
- realizacją międzynarodowego projektu ICAO wraz z Turcją;
- przedstawieniem dokumentacji Walnego Zgromadzenia Udziałowców Europejskiego Domu Spółdzielczego i podjętych uchwał oraz rozpatrzeniem możliwości sprzedaży budynku i wystąpienia z Europejskiego Domu Spółdzielczego. Omówienie sprawy likwidacji Europejskiego Domu Spółdzielczego,
- udzieleniem pełnomocnictw dla radcy prawnego do reprezentowania KRS na zewnątrz;
- powołaniem komisji inwentaryzacyjnej w celu przeprowadzenia inwentaryzacji w Krajowej Radzie Spółdzielczej;
- omówieniem pisma Towarzystwa Spółdzielców i związanego z nim oświadczenia,
- podjęciem uchwały w sprawie zasad prowadzenia rejestru związków rewizyjnych przez Krajową Radę Spółdzielczą i danych w nim uwidocznionych;
- podjęciem uchwały w sprawie zasad ustalania opłat za lustracje przeprowadzane przez Krajową Radę Spółdzielczą w spółdzielniach i związkach rewizyjnych;
- udzieleniem pełnomocnictwa Dyrektorowi Biura Zarządu KRS do składania oświadczeń woli wraz z członkiem Zarządu we wszystkich sprawach dotyczących Krajowej Rady Spółdzielczej;
- podjęciem uchwały w sprawie powołania Pełnomocnika do spraw ochrony danych osobowych oraz Administratora systemów informatycznych w Krajowej Radzie Spółdzielczej;

- opiniowaniem projektu uchwały ZO KRS w sprawie zmiany uchwały o ryczałtach z tytułu dojazdu i powrotu osób uczestniczących w pracach organów i komisji Krajowej Rady Spółdzielczej;
- przedstawieniem interpretacji par. 6 pkt 5 Trybu i Zasad Przeprowadzania Lustracji Organizacji Spółdzielczych;
- powołaniem Rady Programowej Miesięcznika Spółdzielczego „Tęcza Polska” oraz przyjęciem Regulaminu Rady Programowej;
- wsparciem ukraińsko-polskiej Spółdzielni Pracy Kooperatywa Razem,
- omówieniem konferencji dot. Planu Strategicznego WPR na lata 2023 - 2027 dla Polski,
- rozpatrzeniem pisma KZRRSP w sprawie poparcia działań Związku do uzyskania członkostwa w COGECA,
- rozpatrzeniem wniosku Fundacji Rozwoju Spółdzielczości Uczniowskiej o wsparcie i współorganizację działań na rzecz spółdzielni uczniowskich,
- przyjęciem wyników konkursu ofert na utrzymanie czystości i ochronę obiektu,
- zaopiniowaniem projektu uchwały w sprawie pomocy dla Ukrainy,
- działaniami dot. wykluczenia organizacji spółdzielczych rosyjskich i białoruskich z Międzynarodowego Związku Spółdzielczego;
- przedstawieniem wniosków w sprawie zmian opłat i podjęcie uchwał (Monitor Spółdzielczy, wynajem sal konferencyjnych, Archiwum);
- przedstawieniem założeń wydawania „Tęczy Polskiej” i „Monitora Spółdzielczego” oraz aktualnych kosztów związanych z wydawnictwami KRS;
- podjęciem uchwały w sprawie „Ramowych zasad i trybu przeprowadzania egzaminu na uprawnienia dla kandydatów na lustratorów przez Krajową Radę Spółdzielczą i Spółdzielcze Związki Rewizyjne”;
- podjęciem projektu uchwały w sprawie wystąpienia do sądu z wnioskiem o postawienie w stan likwidacji Spółdzielczego Związku Rewizyjnego Cepelia;
- przedstawieniem projektu organizacji i kosztów związanych z organizacją VII Kongresu Spółdzielczości, oraz uchwał: w sprawie ustalenia wysokości opłaty kongresowej, w sprawie zatwierdzenia, zasad, trybu wyboru oraz liczby delegatów na VII Kongres Spółdzielczości;
- podjęciem uchwały w sprawie udzielenia pełnomocnictwa związkom spółdzielczym do realizacji zadań związanych z przeprowadzeniem wyboru delegatów na VII Kongres Spółdzielczości i z pracami przygotowawczymi do VII Kongresu Spółdzielczości;
- ustaleniem organizacji wyborów delegatów na Kongres Spółdzielczości dla branż dla których KRS jest organizatorem wiodącym;
- informacją o organizacji wyborów delegatów na Kongres Spółdzielczości dla branż dla których KRS jest organizatorem wiodącym;
- informacją o przebiegu Zjazdów Przedkongresowych i dokumentacji przekazanej przez Organizatorów Wiodących;
- przedstawienie spraw dot. zjazdów przedkongresowych przed VII Kongresem Spółdzielczości skierowanych do Zarządu KRS;
- projektem porządku obrad i projektów dokumentów organizacyjnych VII Kongresu Spółdzielczości;

W posiedzeniach Zarządu udział brali także Pan Jerzy Jankowski - Przewodniczący Zgromadzenia Ogólnego Krajowej Rady Spółdzielczej, Pan Stanisław Stec - Przewodniczący Komisji Rewizyjnej KRS, a w jego zastępstwie Pan Leszek Klonowski - Zastępca Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej KRS, Dyrektor Biura Zarządu KRS oraz w miarę potrzeb referujący sprawy pracownicy Biura Zarządu KRS.

6. Zarządzanie finansami i majątkiem trwałym

Wszystkie ustawowe i statutowe zadania Krajowej Rady Spółdzielczej w okresie sprawozdawczym realizowane były w oparciu o własne, spółdzielcze środki finansowe i majątkowe pochodzące z wpłat spółdzielni, odpłatności za prace świadczone na rzecz jednostek spółdzielczych oraz najmu lokali w budynku przy ul. Jasnej 1 w Warszawie, stanowiącego podstawową bazę majątku rzeczowego KRS. W okresie sprawozdawczym Krajowa Rada Spółdzielcza nie korzystała z kredytów i pożyczek.

W całym okresie sprawozdawczym Zarząd KRS podejmował różnorakie działania w celu maksymalizacji środków na finansowanie zadań statutowych przy jednoczesnym prowadzeniu niezbędnej polityki oszczędnościowej. Dotyczyło to zwłaszcza systematycznie rozwijanej działalności wydawniczej dotyczącej publikacji promujących spółdzielczość, badań lustracyjnych spółdzielni i organizacji spółdzielczych oraz oferowania szerokiego wolumenu szkoleń dla członków organów samorządowych i pracowników jednostek spółdzielczych, a także usług Archiwum Krajowej Rady Spółdzielczej.

W celu przeciwdziałania obniżeniu przychodów z wynajmu lokali kontynuowane były prace związane z podniesieniem standardu budynku KRS przy ul. Jasnej 1 w Warszawie.

W okresie sprawozdawczym wykonano m.in. następujące prace modernizacyjne:

- wykonanie prac konserwatorskich okragłej klatki schodowej wraz ze zmianą oświetlenia na lampy wykonane w technice witrażowej,
- renowacja okładzin kamiennych okragłej klatki schodowej,
- wykonanie okładzin kamiennych wejść do bliźniaczych wind na I, II, III i IV piętrze, remont pokoi biurowych (o łącznej powierzchni 743,13m²) zwolnionych przez Wojewódzki Sad Administracyjny wraz z modernizacją sieci teleinformatycznej i elektrycznej,
- częściowa wymiana stolarki drzwiowej na piętrach III i IV,
- odnowienie korytarza na IV piętrze oraz częściowo na piętrze III,
- wyłożenie chodników dywanowych na korytarzach na piętrach I, III i IV,
- prace związane z modernizacją monitoringu zewnętrznego od strony ul. Zgoda oraz wewnątrz nad portiernią w celu poprawienia bezpieczeństwa budynku i uniemożliwienia kradzieży zdobieć miedzianych z elewacji frontowej budynku,
- prace związane z rozbudową wewnętrznej sieci teleinformatycznej,
- wymiana wyeksploatowanego dźwigu osobowo-towarowego od ul. Sienkiewicza,
- wymiana zaworów podpionowych i spustowych w instalacji centralnego ogrzewania budynku oraz wdrożenie systemu inteligentnego zarządzania zużyciem energii cieplnej w istniejących węzłach ciepłowniczych,
- zautomatyzowano skrzydła aktywne, drzwi rozwieranych w lewym wejściu głównym do budynku „Dom pod Orłami”.

Na bieżąco modernizowano, ulepszano, naprawiano sprzęt komputerowy i akcesoria związane z prawidłowym funkcjonowaniem struktury sieciowo-informatycznej. W miarę potrzeb wykonywano drobne prace remontowo-budowlano-malarskie, wodno-kanalizacyjne, stolarsko-ślusarskie, a także w zakresie urządzeń i instalacji elektroenergetycznych.

Podstawowe dane charakteryzujące działalność finansową KRS w latach 2017-2022 (w tys.żł)

Lp.	Treść	Rok						Wskaźnik 2022 do 2017 (8:3)
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Przychody	9158	8739	9681	8981	8913	10090	1,10
a.	Monitor Spółdzielczy i Tęcza Polska	209	189	196	149	144	154	0,74
b.	Przychody z praw majątkowych	3464	3163	3810	2772	3099	3149	0,91
c.	Lustracja i szkolenia	1529	1192	1484	1499	1520	1969	1,29
d.	Składki na koszty KRS	3287	3280	3285	3282	3605	3558	1,08
e.	Dotacje	54	45	45	43	67	95	1,76
f.	Pozostałe	615	870	861	1236	478	1165	1,89
2.	Koszty i podatek dochodowy	7608	891	7967	7235	8075	9056	1,19
3.	Nadwyżka bilansowa netto	1550	248	1714	1746	838	1034	0,67
4.	Aktywa	16327	16732	18217	19879	20373	22372	1,37
a.	Majątek trwały	4298	3652	5729	6552	15652	13636	3,17
b.	Majątek obrotowy	12028	13080	12488	13327	4722	8735	0,73
-	zapasy	175	90	97	114	99	76	0,43
-	należności	189	111	254	170	133	536	2,83
-	środki pieniężne	11641	12857	12104	13001	4435	8077	0,69
5.	Pasywa	16327	16732	18217	19879	20373	22372	1,37
a.	Fundusze	14168	14416	16129	17875	18796	20276	1,43

Struktura głównych wpływów i wydatków oraz głównych aktywów i pasywów (w proc.)

Lp.	Treść	Rok						Wskaźnik 2022 do 2017 (8:3)
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Przychody	100	100	100	100	100	100	1,00
a.	Monitor Spółdzielczy i Tęcza Polska	2	2	2	2	2	2	1,00
b.	Przychody z praw majątkowych	38	36	39	31	35	31	0,82
c.	Lustracja i szkolenia	17	14	15	16	17	20	1,18
d.	Składki na koszty KRS	36	37	34	36	40	35	0,97
e.	Dotacje	1	1	1	1	1	1	1,00
f.	Pozostałe	6	10	9	14	5	11	1,83
2.	Koszty i podatek dochodowy	83,07	97,16	82,30	80,56	90,60	89,75	1,08
3.	Nadwyżka bilansowa netto	16,93	2,84	17,70	19,44	9,40	10,25	0,61
4.	Aktywa	100	100	100	100	100	100	1,00
a.	Majątek trwały	26	22	31	33	77	61	2,35
b.	Majątek obrotowy	74	78	69	67	23	39	0,53
-	zapasy	1	1	1	1	1	1	1,00
-	należności	1	1	1	1	1	2	2,00
-	środki pieniężne	71	77	66	65	22	36	0,51
5.	Pasywa	100	100	100	100	100	100	1,00
a.	Fundusze	87	86	89	90	92	91	1,05
b.	Zobowiązania długo i krótkoterminowe	13	14	11	10	8	9	0,69

Wszystkie dane liczbowe zaprezentowane w niniejszym rozdziale zaczerpnięte zostały ze sprawozdań finansowych Krajowej Rady Spółdzielczej za lata 2017-2022. Na przestrzeni prezentowanych lat przychody wzrosły o 10% a ich struktura pozostała niezmienna i stabilna.

Koszty działalności KRS pokrywały w ponad 30% wpływy ze składek spółdzielni i w ponad 30% wpływy z wynajmu wolnej powierzchni budynku „Dom pod Orłami”. Resztę przychodów stanowiły przychody z działalności i przychody finansowe, uzyskiwane z lokowania wolnych środków pieniężnych. Wśród przychodów z działalności najbardziej znaczącą pozycję stanowiły przychody ze szkoleń i z lustracji.

W omawianym okresie uzyskane przychody w pełni pokrywały koszty działalności KRS i koszty większych oraz mniejszych remontów a odpowiednie zarządzanie zasobami pozwoliło na wygospodarowanie nadwyżek bilansowych. Nadwyżki te zostały zainwestowane w obligacje Skarbu Państwa bądź ulokowane na lokatach bankowych i będą mogły być wykorzystane w przyszłości.

Na przestrzeni lat 2017-2022 aktywa Krajowej Rady Spółdzielczej zostały powiększone o 37%, majątek trwały wzrósł ponad trzykrotnie a majątek obrotowy uległ obniżeniu. Zmiana w strukturze aktywów wynika przede wszystkim z zamiany inwestycji finansowych krótkoterminowych i środków pieniężnych na inwestycje finansowe długoterminowe.

Po stronie pasywów wypracowane nadwyżki przyczyniły się do wzrostu funduszu własnego Krajowej Rady Spółdzielczej o 43%. Należności KRS były nieustannie monitorowane a w razie konieczności niezwłocznie windykowane. Dzięki temu istniała dobra płynność finansowa, umożliwiająca terminowe regulowanie płatności, co z kolei przyczyniło się do znaczącego spadku zobowiązań.

7. Biuro Zarządu Krajowej Rady Spółdzielczej

7.1. Stan zatrudnienia - struktura organizacyjna Biura Zarządu KRS

W 2017 roku obowiązywała struktura organizacyjna Biura Zarządu KRS określona uchwałą nr 16/2015 Zgromadzenia Ogólnego KRS z dnia 28 października 2015 r. w sprawie zatwierdzenia struktury organizacyjnej Biura Zarządu KRS określającą wielkość zatrudnienia w komórkach wewnętrznych Biura w łącznym wymiarze 32 etaty. Pracami Biura Zarządu kierował Prezes Zarządu KRS.

W Biurze Zarządu KRS w 2017 roku pracowały 4 zespoły merytoryczne:

- Zespół Samorządu Spółdzielczego i Promocji.
  - Zespół Lustracji i Doradztwa.
  - Zespół Studiów, Analiz i Współpracy Zagranicznej - Spółdzielczy Instytut Badawczy.
  - Zespół Finansowo-Administracyjny.
- oraz samodzielne stanowisko radcy prawnego.

W 2018 roku na podstawie uchwały nr 9/2018 ZO KRS z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie zatwierdzenia struktury organizacyjnej Biura Zarządu KRS, określono wielkość zatrudnienia w komórkach wewnętrznych Biura w łącznym wymiarze 28 etatów oraz zatwierdzono nową strukturę organizacyjną:

- Zespół Samorządu i Promocji.
- Zespół Lustracji i Doradztwa.
- Zespół Studiów, Analiz i Współpracy Zagranicznej - Spółdzielczy Instytut Badawczy.
- Zespół Finansowo-Księgowy.
- Zespół Administracyjny.
- Obsługa prawna.

Dnia 28 maja 2018 roku Krajowa Rada Spółdzielcza zawarła z Uniwersytetem Rzeszowskim (UR) umowę o współpracy, na mocy której w dniu 14 lutego 2019 r. zostało zawarte porozumienie dotyczące działalności Spółdzielczego Instytutu Badawczego KRS w Rzeszowie. Pozwoliło ono na utworzenie filii SIB w Rzeszowie działającej na podstawie uchwały nr 20/2018 ZO KRS z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie zatwierdzenia zmian w strukturze organizacyjnej Biura Zarządu KRS w związku z czym uległa zmianie struktura organizacyjna Biura Zarządu KRS:

- Zespół Samorządu i Promocji.
- Zespół Lustracji i Doradztwa.
- Zespół Studiów, Analiz i Współpracy Zagranicznej - Spółdzielczy Instytut Badawczy oraz SIB Filia w Rzeszowie
- Zespół Finansowo-Księgowy.
- Zespół Administracyjny.
- Obsługa prawna.

Na dzień 11 października 2023 roku w zespołach merytorycznych Biura Zarządu KRS zatrudnionych było 23 osoby w wymiarze 20,65 etatu. Pracami Biura Zarządu kierował Prezes Zarządu Krajowej Rady Spółdzielczej.

7.2. Współdziałanie z organami władzy publicznej

W okresie sprawozdawczym Krajowa Rada Spółdzielcza rozwijała współpracę:

- z Kancelarią Prezydenta RP,
- z Sejmem i Senatem RP (Komisjami: Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Gospodarki i Rozwoju, Polityki Społecznej i Rodziny, Finansów Publicznych i innych oraz z Zespołem na rzecz Wspierania Przedsiębiorczości i Patriotyzmu Ekonomicznego, w posiedzeniach których uczestniczyli przedstawiciele KRS). Szczególnie owocna była współpraca z Marszałkiem Senatu RP oraz Komisjami senackimi: Budżetu i Finansów Publicznych, Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej, Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a także Gospodarki Narodowej i Innowacyjności.
- z odpowiednimi komórkami resortów mających w sferze zainteresowań sprawy spółdzielczości (Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa, Ministerstwo Rozwoju, Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej).

Prezentowano postulaty spółdzielczości, stanowiska i opinie, związane z funkcjonowaniem i rozwojem spółdzielni. Władzom centralnym przekazano Uchwałę nr 34/2017 Zgromadzenia Ogólnego KRS z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie uznania rolniczych spółdzielni produkcyjnych za wielorodzinne gospodarstwa rolne. Wiele stanowisk i opinii dotyczyło poprawy dostępności spółdzielni wszystkich branż do funduszy UE oraz programów realizowanych z budżetu państwa, m.in. jak najszerszego dostępu spółdzielni do funduszy Regionalnych Programów Operacyjnych, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, Programu Dostępność Plus oraz w zakresie rozwiązań legislacyjnych dotyczących uzyskania lepszych warunków dla działania spółdzielni w Polsce

KRS aktywnie uczestniczyła w opiniowaniu projektu ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności, przekazując propozycje Marszałkom Sejmu i Senatu RP, które zostały uwzględnione. Była to realizacja uchwał nr 14 i 15 Zgromadzenia Ogólnego Krajowej Rady Spółdzielczej z roku 2018 w sprawie zapobiegania marnowaniu żywności oraz w sprawie zaangażowania Międzynarodowego Związku Spółdzielczego i Komisji Europejskiej w zapobieganiu marnowania żywności. Ustawa o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności została podpisana przez Prezydenta RP 19 sierpnia 2019 r.

13 marca 2019 r. - Przedstawiciele KRS wzięli udział w posiedzeniu sejmowej podkomisji nadzwyczajnej do przygotowania projektu inicjatywy ustawodawczej w zakresie spółdzielczości rolniczej (podkomisja powołana w ramach sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi). Posiedzenie dotyczyło rozpatrzenia informacji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat założeń wsparcia dla spółdzielni rolniczych w nowej perspektywie finansowej Wspólnej Polityki Rolnej w latach 2021- 2027.

28 maja 2019 r. - Przedstawiciele KRS byli uczestnikami zorganizowanej w Sejmie konferencji „Rola Izb Rolniczych w kształtowaniu i realizacji polityki rolnej państwa”.

9 lipca 2019 r. - KRS była inicjatorem wprowadzenia pod obrady 168 posiedzenia Senackiej Komisji Budżetu i Finansów problemów dotyczących wypracowania rozwiązań upraszczających sprawozdawczość finansową BS i SKOK. W posiedzeniu, pod przewodnictwem senatora Grzegorza Biereckiego, udział wzięli przedstawiciele Krajowej Rady Spółdzielczej: prezes Zarządu - dr inż. Mieczysław Grodzki, przewodniczący Zgromadzenia Ogólnego KRS - dr Jerzy Jankowski, przewodniczący Komisji Finansów Spółdzielczych - Piotr Huzior oraz sekretarz ZO KR D - Maciej Palej. Instytucje nadzoru finansowego reprezentowali: przewodniczący KNF - prof. Jacek Jastrzębski wraz z szefami departamentów odpowiedzialnych za bankowość spółdzielczą i SKOK, prezes Bankowego Funduszu Gwarancyjnego - Mirosław Panek, przedstawiciel NBP - Józef Sobota. W spotkaniu uczestniczyli także przedstawiciele spółdzielczego sektora finansowego m.in. prezes Krajowego Związku Banków Spółdzielczych - Krystyna Majerczyk-Żabówka oraz przedstawiciel Krajowej SKOK – Wiktor Kamiński.

Przedstawiciele KRS uczestniczyli w obradach sejmowej i senackiej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi wnosząc poprawki do projektu ustawy o spółdzielniach rolników, z których część została przyjęta. W wyniku rozmów przedstawiciele KRS z wpływowymi posłami i senatorami Senat RP przyjął większość głosów wszystkie poprawki KRS do ustawy o zmianie ustawy o izbach rolniczych.

Reprezentanci KRS prezentowali na posiedzeniach właściwych komisji sejmowych i senackich uwagi, stanowiska i opinie, w tym dotyczące estońskiego CIT i Tarcz Antykryzysowych. Wzięli także udział w zorganizowanym przez sejmową Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi wysłuchaniu publicznym na temat ustawy o ochronie zwierząt.

Efektom zaangażowania Prezesa Zarządu KRS w pracę sejmowej Komisji Polityki Społecznej i Rodziny, było poszerzenie w ustawie o ekonomii społecznej listy podmiotów ekonomii społecznej o spółdzielnie produkcji rolnej. Otwiera to przed nimi nowe możliwości w zakresie promocji ich działalności w społecznościach lokalnych oraz dostępu do instrumentów wsparcia.

W ustawie o bezpieczeństwie gazowym senatorowie uwzględnili m.in. poprawkę KRS dotyczącą ochrony odbiorców ciepła systemowego. Życzliwie również ustosunkowali się do postulatów spółdzielczych zawartych w apelu o zmianie ustawy o dodatku węglowym i ustawy o przeciwdziałaniu lichwie.

W ramach współpracy z Ministerstwem Rozwoju i Technologii:

- KRS uczestniczyła w konsultacjach rozwiązań dotyczących działania podmiotów spółdzielczych wszystkich branż w zakresie możliwości uzyskiwania wsparcia ze środków UE na rozwój ich działalności oraz pomocy z Tarcz Antykryzysowych i Tarczy Finansowej PFR,
- współpracowała w ramach Krajowego Forum Interesariuszy Agendy 2030,
- przekazała opinię do projektu Umowy Partnerstwa w zakresie realizacji Polityki Spójności na lata 2021-2027 - dokumentu ramowego do realizacji wsparcia z funduszy polityki spójności,
- w listopadzie 2021 r. KRS uczestniczyła w szkoleniu on-line organizowanym przez Komisję Europejską „Access2Markets, ROSA and Access2Procurement”,
- przekazała dane dotyczące gruntów będących w użytkowaniu wieczystym spółdzielni mieszkaniowych, których nie objęła ustawa uwłaszczeniowa,
- przekazała stanowisko w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych.

Przedstawiciele Krajowej Rady Spółdzielczej oraz Związku Rewizyjnego Banków Spółdzielczych im. Franciszka Stefczyka w Warszawie i Związku Rewizyjnego Banków Spółdzielczych w Poznaniu uczestniczyli w zorganizowanej przez Ministerstwo Finansów w dniu 30 lipca 2018 r. Konferencji uzgodnieniowej dotyczącej projektu zmiany ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym.

11 grudnia 2019 r. - spotkanie przedstawiciela KRS z Dyrektorem Departamentu Rachunkowości i Rewizji Finansowej Ministerstwa Finansów w sprawie zasad ewidencji rachunkowej opłaty przekształceniowej w spółdzielniach mieszkaniowych. Bieżąca robocza współpraca z Departamentem Rachun-

kowości i Rewizji Finansowej MF w zakresie rozstrzygnięcia wątpliwości interpretacyjnych w rachunkowości spółdzielni mieszkaniowych. Uczestnictwo KRS w opiniowaniu projektów ustaw podatkowych.

Uczestnictwo przedstawicieli Krajowej Rady Spółdzielczej w konsultacji rozwiązań dotyczących funkcjonowania podmiotów spółdzielczych i ich równoprawnego traktowania z innymi podmiotami gospodarczymi szczególnie w zakresie rozwiązań podatkowych oraz związanych z funkcjonowaniem spółdzielczych podmiotów świadczących usługi finansowe.

Bieżąca robocza współpraca z Departamentem Rachunkowości i Rewizji Finansowej MF w zakresie rozstrzygnięcia wątpliwości interpretacyjnych w rachunkowości spółdzielni mieszkaniowych. Uczestnictwo KRS w opiniowaniu projektów ustaw podatkowych. Wystąpiono w formie wniosków i postulatów o uwzględnienie spółdzielni w ustawie o estońskim CIT. Powołano Zespół ds. roboczych kontaktów z resortem w tej sprawie.

Wystąpienie KRS o zmianę rozporządzenia w sprawie określenia górnej granicy składek organizacji spółdzielczych na rzecz związków rewizyjnych i Krajowej Rady Spółdzielczej, w części miesięcznej kwoty składki na rzecz KRS stanowiącej koszt uzyskania przychodu. Sprawa zakończona wprowadzeniem korzystnej zmiany w rozporządzeniu, w wyniku której po 23 latach udało się podwyższyć górną granicę składki w taki sposób, że zapewni w spółdzielniach możliwość uznania jej w całości jako koszty podatkowe.

Uczestnictwo przedstawiciela Krajowej Rady Spółdzielczej w spotkaniu konsultacyjnym projektu zmiany Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej oraz rozwiązań dla spółdzielni uczniowskich, na posiedzeniach Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej (KKRES).

Członkostwo Przewodniczącego Zgromadzenia Ogólnego Krajowej Rady Spółdzielczej w Krajowym Komitecie Rozwoju Ekonomii Społecznej III Kadencji (organu pomocniczego Ministra Rodziny i Polityki Społecznej), w ramach którego należał do grupy ds. prawnych oraz grupy ds. edukacyjnych, które zadania obejmowały m.in. udział w kreowaniu i promowaniu inicjatyw upowszechniających przedsiębiorczość społeczną dzieci i młodzieży. Na forum tej grupy poruszał kwestię rozwoju spółdzielczości uczniowskiej i potrzeby prawnego uregulowania statusu spółdzielni uczniowskich. KRS zgłosiła również swoich przedstawicieli do udziału z głosem doradczym w pracach pozostałych dwóch grup (ds. strategicznych i ds. monitorowania).

Uczestnictwo przedstawiciela KRS w II edycji Krajowego Forum Interesariuszy Agendy 2030 zorganizowanym w Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii. Podpisanie przez Prezesa Zarządu KRS Deklaracji Partnerstwa na rzecz realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju.

Zorganizowanie wspólnie z MRiRW spotkania członków Komisji Spółdzielczości Rolniczej Zgromadzenia Ogólnego KRS z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, celem wspólnego wypracowywania lepszych warunków funkcjonowania i rozwoju spółdzielczości rolniczej i wiejskiej.

Uczestnictwo przedstawicieli KRS oraz związków spółdzielczych w spotkaniach uzgodnieniowych dotyczących wypracowania rozwiązań do Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2021-2027 dla sektora owoców i warzyw, zboża, cukru, nasion oleistych, wieprzowiny, wołowiny i cielęciny, mleka i przetworów mlecznych, mięsa drobiowego oraz produktów pszczelich. Przekazanie stanowiska KRS w tej sprawie.

Udział przedstawicieli KRS w konferencji „Współpraca rolników szansą na wzmocnienie ich pozycji na rynku”, zorganizowanej przez MRiRW.

Udział przedstawicieli KRS oraz spółdzielczości rolniczej w spotkaniu uzgodnieniowym dotyczącym możliwościom tworzenia organizacji producentów i ich zrzeszeń w Polsce. Organizacje producentów i ich zrzeszenia będą głównymi beneficjentami wsparcia rynkowego w ramach Wspólnej Polityki Rolnej UE w latach 2021-2027.

Zgłaszanie propozycji rozwiązań w zakresie wsparcia spółdzielni i ich członków w związku z wystąpieniem COVID-19, w tym w ramach Tarcz Antykryzysowych, Tarczy Finansowej PFR, nadzwyczajnego wsparcia w ramach PROW 2014 - 2020,

W ramach współpracy z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi:

- Opiniowanie aktów prawnych dotyczących rozwoju obszarów wiejskich, w tym PROW 2014-2020,
- Uczestnictwo przedstawicieli KRS w Porozumieniu Rolniczym (inauguracja prac - 20 lutego 2019 r.) jako forum dialogu między przedstawicielami związków i organizacji rolniczych ze stroną rządową pod patronatem Prezydenta RP i z udziałem środowisk naukowych. Do prac w poszczególnych Zespołach Porozumienia Rolniczego Krajowa Rada Spółdzielcza zgłosiła swoich przedstawicieli.
- Uczestnictwo przedstawicieli KRS oraz Związków Spółdzielczych w spotkaniach uzgodnieniowych dotyczących wypracowania rozwiązań do Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023 – 2027 oraz strategii „Od pola do stołu” przyjętej przez Komisję Europejską, w tym wdrożenie jej zapisów w Polsce,
- Uczestnictwo przedstawicieli KRS w spotkaniach uzgodnieniowych z MRiRW dotyczących rozwiązań i wsparcia dla uznanych organizacji producentów, w szczególności uzyskiwania statusu uznanych OP przez spółdzielnie lub bycia członkiem takiej organizacji, preferowanych przez Komisję Europejską,
- Przekazanie opinii do aktów prawnych dotyczących rozwoju obszarów wiejskich, w tym działań PROW 2014-2020, m.in. do projektów zmian rozporządzeń Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi dotyczących udzielania pomocy na inwestycje w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi i ich rozwój; pomocy na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na terenach wiejskich; pomocy finansowej w ramach działania „Tworzenie grup producentów i organizacji producentów”, a także na inne wsparcia m.in. warunków dopłat bezpośrednich, warunków wsparcia na restrukturyzację zadłużenia gospodarstw rolnych dla producentów rolnych mających kłopoty finansowe
- udział w konsultacjach dotyczących wypracowania rozwiązań dla rozwoju obszarów wiejskich, w tym w ramach działań PROW 2014-2020, m.in. dotyczących udzielania pomocy na inwestycje w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi i ich rozwój; na operacje typu rozwój przedsiębiorczości
- udział przedstawicieli KRS w posiedzeniach Zespołu do spraw opracowania propozycji regulacji prawnych dotyczących zachęt dla spółdzielczości rolnej powołanego w MRiRW – przekazanie wniosków i propozycji dla rozwoju spółdzielczości rolnej oraz opinii na temat wypracowywanych propozycji w ramach prac Zespołu,
- udział przedstawicieli Zarządu KRS w Komitecie Monitorującym Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 w charakterze członka Komitetu i zastępcy członka,
- uczestnictwo przedstawicieli KRS oraz Związków Spółdzielczych w spotkaniach uzgodnieniowych dotyczących wypracowania rozwiązań do Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023 – 2027, w szczególności większego uwzględnienia spółdzielczości we wsparciu,
- udział przedstawicieli KRS w posiedzeniach Zespołu do spraw opracowania propozycji regulacji prawnych dotyczących zachęt dla spółdzielczości rolnej powołanego w MRiRW – przekazanie wniosków i propozycji dla rozwoju spółdzielczości rolnej oraz opinii KRS nt. wypracowywanych propozycji w ramach prac Zespołu,
- uczestnictwo przedstawicieli KRS w spotkaniach uzgodnieniowych z MRiRW dotyczących rozwiązań i wsparcia dla uznanych organizacji producentów, w szczególności uproszczenia biurokracji i warunków przy uzyskiwaniu statusu uznanych OP i Zrzeszeń OP przez spółdzielnie i ich Związki lub bycia członkiem takiej organizacji - preferowanych przez Parlament Europejski i Radę UE oraz Komisję Europejską, jako docelowe formy działania rolników na rynku,
- udział w wypracowywaniu rozwiązań w ramach projektu rozporządzenia PEiR UE zmieniającego rozporządzenie PEiR UE (UE) nr 1305/2013 w odniesieniu do szczegółowych działań mających zapewnić nadzwyczajne tymczasowe wsparcie w ramach EFRROW w odpowiedzi na wpływ rosyjskiej inwazji na Ukrainę,
- rozwój usług rolniczych, pomocy na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej; pomocy finansowej w ramach działania „Tworzenie grup producentów i organizacji producentów”, uznania organizacji producentów i zatwierdzania jej planu biznesowego oraz uznania zrzeszeń OP oraz organizacji międzybranżowych na rynkach rolnych: mleka i przetworów mlecznych, zbóż, rzepaku, wieprzowiny, wołowiny, drobiu, a także na innego wsparcia m.in. warunków wypłaty dopłat bezpośrednich,

- udział przedstawicieli KRS w uzgodnieniach dotyczących poprawy warunków dla spółdzielni energetycznych (SE) w ramach przygotowywanej i uchwalonej nowelizacji Ustawy o OZE - w zakresie uzyskiwania statusu spółdzielni energetycznej, działania tego typu spółdzielni, w tym ułatwienia rozliczania wytworzonych i pobranych nośników energii lub ciepła przez spółdzielnie i ich członków,
- przekazanie przez KRS rozwiązań do projektów rozporządzeń wykonawczych dla Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej 2023-2027 dla Polski, celem poprawy warunków dla działania i rozwoju spółdzielni,
- uczestnictwo przedstawicieli KRS w spotkaniach uzgodnieniowych z MRiRW dotyczących rozwiązań i wsparcia dla uznanych organizacji producentów, w szczególności uproszczenia biurokracji i warunków przy uzyskiwaniu statusu uznanych OP i Zrzeszeń OP przez spółdzielnie i ich związki lub bycia członkiem takiej organizacji - preferowanych przez Parlament Europejski i Radę UE oraz Komisję Europejską, jako docelowe formy działania rolników na rynku – w UE jest ich ponad 4 000,
- udział w wypracowywaniu rozwiązań w ramach wsparcia w odniesieniu do szczegółowych działań mających zapewnić nadzwyczajne wsparcie w związku z kryzysem na rynkach rolnych m.in. zbóż, mleka i przetworów mlecznych, nasion roślin oleistych, owoców, w wyniku agresji rosyjskiej na Ukrainę, w tym wsparcie w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności m.in. dla spółdzielni prowadzących obrót produktami rolnymi i ich przetwórstwo, budowę tzw. centrów dystrybucyjnych,
- udział przedstawicieli KRS w pracach dotyczących uruchomienia wsparcia sektorowego na rynku mleka i przetworów mlecznych, zbóż, rzepaku, wieprzowiny, wołowiny, drobiu, w ramach Planu Strategicznego WPR 2023-2027 dla Polski,
- udział w konsultacjach dotyczących wypracowania rozwiązań dla poprawy warunków i uzyskiwania wsparcia na realizację inwestycji przez spółdzielnie w ramach Planu Strategicznego WPR 2023-2027,
- KRS prowadzi na bieżąco ścisłą współpracę z Wydziałem Zorganizowanych Form Współpracy Departamentu Rynków Rolnych i Transformacji Energetycznej Obszarów Wiejskich. Głównym zakresem tej współpracy jest prowadzenie uzgodnień celem poprawy warunków działania i rozwoju spółdzielczości rolniczej i wiejskiej. Znaczna część propozycji KRS w tym zakresie została przyjęta.

7.3. Opiniowanie aktów prawnych i wystąpienia do organów administracji państwowej i innych instytucji.

W latach 2017-2023 kontynuowano opiniowanie nadsyłanych do konsultacji projektów aktów prawnych (ustaw, uchwał Rady Ministrów i rozporządzeń), programów - zwłaszcza dotyczących organizacji spółdzielczych, w tym rolnictwa i obszarów wiejskich, Wspólnej Polityki Rolnej, energetyki odnawialnej, mieszkalnictwa, usług finansowych, spółdzielni socjalnych, spółdzielni rolników, poszczególnych programów i działań finansowanych ze środków unijnych.

Zaopiniowano łącznie ponad 850 takich projektów i wniesiono szereg uwag odnośnie uwzględnienia w tych aktach interesów spółdzielni i uzyskania warunków umożliwiających ich rozwój. Ważniejszymi przekazanymi opiniami były:

- do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Sejmu RP oraz Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi opinia projektu Ustawy o spółdzielniach rolników (druk sejmowy nr 1425),
- do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie projektu zmiany Ustawy o zmianie ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego,
- do Ministerstwa Energii uwagi do projektu Ustawy o odnawialnych źródłach energii,
- do Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa opinie do projektów Ustaw: o spółdzielniach mieszkaniowych, Prawo wodne, o architektach, inżynierach budownictwa oraz architektach,
- do Marszałka Sejmu i Senatu RP uwagi do projektu ustawy o przeciwdziałaniu marnowania żywności wraz z przekazaniem Uchwał Zgromadzenia Ogólnego KRS nr. 14/2018 i 15/2018 w tej sprawie,
- do Przewodniczącego Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Sejmu RP w sprawach dotyczących warunków funkcjonowania i rozwoju spółdzielni rolniczych i wiejskich,

- do Premiera RP w sprawie podjęcia działań dla poprawy warunków funkcjonowania i rozwoju spółdzielczości rolniczej i wiejskiej w Polsce,
- do Ministra Inwestycji i Rozwoju w sprawie dostępu spółdzielni do rządowego Programu Dostępność Plus oraz warunków funkcjonowania spółdzielni mieszkaniowych,
- do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi opinia do projektu zmiany ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, projektu Ustawy o spółdzielniach rolników (druk nr 1425), w szczególności o poszerzenie zwolnień podatkowych, projektu Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorstwami w łańcuchu dostaw żywności COM(2018) 173, projektu rozporządzenia dot. finansowania programu „Mleko w szkole” i „Owoce i warzywa w szkole”, projektu zmiany rozporządzenia dotyczącego wsparcia tworzenia grup i organizacji producentów,
- do projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie pomocy de minimis, do Ministra Finansów w sprawie projektu zmiany ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi,
- do Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie projektu aktualizacji „Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej na lata 2014-2023. Ekonomia Solidarności Społecznej” oraz Uchwały Rady Ministrów dotyczącej zmiany w/w Programu.

KRS negatywnie zaopiniowała ustawę o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy Prawo spółdzielcze, uchwaloną przez Sejm 20 lipca 2017 r.

Do innych ważniejszych opinii i postulatów kierowanych do władzy ustawodawczej i wykonawczej państwa należy zaliczyć:

- skierowane do Marszałków Sejmu i Senatu RP uwagi w sprawie zmiany ustawy Prawo spółdzielcze w celu eliminacji niekonstytucyjnych przepisów i uregulowania procedury przekształcania spółdzielni pracy w spółki prawa handlowego, z zaakcentowaniem zabezpieczenia interesów członków spółdzielni oraz wypracowanego przez nich majątku,
- korespondencja skierowana do Prezesa Rady Ministrów RP oraz do Ministra Inwestycji i Rozwoju o wydanie interpretacji przepisów ustawy o zmianie niektórych ustaw w zakresie skrócenia okresu przechowywania akt pracowniczych oraz ich elektroniczacji,
- do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie tworzenia uznanych organizacji producentów i ich zrzeszeń przez spółdzielnie i ich związki,
- wystąpienie do Prezesa Rady Ministrów z wnioskiem o wprowadzenie rozwiązania prawnego pozwalającego na wydłużenie terminu odbywania walnych zgromadzeń oraz o przesunięcie terminu zatwierdzania sprawozdań finansowych za rok 2019. Wniosek został uwzględniony w art. 90 Tarczy Antykryzysowej 0.1,
- wystąpienie do Marszałka Senatu, przewodniczących trzech komisji senackich, senatorów oraz do Wicepremier i Ministra Rozwoju J. Emilewicz o przedłużenie kadencji rad nadzorczych i zarządów w spółdzielniach. Propozycję uwzględniono w art. 78 Tarczy Antykryzysowej 0.4.,
- dwukrotne wystąpienie do wicepremier J. Emilewicz oraz Prezesa Polskiego Funduszu Rozwoju w sprawie objęcia pomocą w ramach Tarcz Antykryzysowych tych RSP, w których praca świadczona jest przez ich członków z tytułu członkostwa, a nie umów o pracę,
- pismo do Prezesa Rady Ministrów w sprawie zrekompensowania rolniczym spółdzielniom produkcyjnym braku możliwości skorzystania z pomocy w ramach Tarcz Antykryzysowych,
- pismo do Prezesa Rady Ministrów polecające podmioty spółdzielcze przygotowane do podjęcia produkcji środków chroniących przed zakażeniem COVID-19,
- opinia wystosowana do Marszałka Senatu RP w sprawie ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz niektórych innych ustaw,
- interwencja KRS u Prezes Polskiego Funduszu Rozwoju w sprawie przedłużenia terminów składania dokumentów związanych z zawieraniem umów o subwencje z Tarczy Finansowej PFR. Wniosek uwzględniono,
- wystąpienie do Ministra Finansów, szefa sejmowej Komisji Finansów Publicznych, a następnie marszałków Sejmu i Senatu o objęcie spółdzielni tzw. estońskim CIT. Uzyskanie poparcia senackiej Komisji Budżetu i Finansów Publicznych. Rezultatem tych działań jest powstanie Zespołu ds. objęcia spółdzielni zapisami ustawy o estońskim CIT,

- podziękowanie dla Marszałek Sejmu oraz przewodniczących klubów parlamentarnych za podjęcie Uchwały Sejmu w sprawie 100-lecia uchwalenia przez Sejm Ustawodawczy pierwszej w Polsce ustawy Prawo spółdzielcze,
- Przesłanie wicepremierowi J. Gowinowi wystąpienia wraz z załączoną uchwałą Zgromadzenia Ogólnego KRS w sprawie funkcjonowania handlu w niedzielę.

Krajowa Rada Spółdzielcza opiniowała projektowane rozwiązania w ramach strategicznych planów i programów pomocowych na lata 2021-2027, w tym projektu Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej 2023-2027 dla Polski oraz projektu Umowy Partnerstwa w zakresie realizacji Polityki Spójności na lata 2021-2027, obejmującej programy regionalne.

Przekazywane były stanowiska KRS dotyczące rozwiązań w ramach Tarcz Antykryzysowych i Tarczy Finansowej PFR. Prezentowano również stanowiska wobec WPR 2014-2020, energetyki odnawialnej, mieszkalnictwa, usług finansowych, spółdzielni uczniowskich, a także poszczególnych programów UE i rządowych oraz działań finansowanych ze środków unijnych.

Wniesiono szereg uwag odnośnie uwzględnienia w tych aktach interesów spółdzielni oraz uzyskania warunków umożliwiających ich rozwój. Przedstawiono władzom państwowym propozycje rozwiązań wspierających spółdzielczość w okresie pandemii poprzez wprowadzenie nowych przepisów i zmianę już obowiązujących. Część postulatów wniesionych przez KRS zostało uwzględnionych.

Ważniejszymi przekazanymi opiniami i postulatami były:

- trzy wystąpienia do Marszałek Sejmu w sprawie spółdzielni uczniowskich
  - opinia do projektu ustawy o spółdzielniach uczniowskich
  - prośba o poparcie projektu ustawy o spółdzielniach uczniowskich w trakcie prac parlamentarnych
  - przekazanie listu poparcia Światowej Rady Związków Kredytowych (WOCCU) w sprawie konieczności uchwalenia ustawy o spółdzielniach uczniowskich,
- dwa listy do Przewodniczącego Episkopatu Polski
  - prośba o poparcie projektu ustawy o spółdzielniach uczniowskich
  - podziękowanie za zainteresowanie inicjatywą uchwalenia ustawy o spółdzielniach uczniowskich wraz z prośbą o przesłanie kopii pisma zawierającego poparcie dla projektowanej ustawy,
- pisma do Prezydenta RP, Marszałek Sejmu RP i Premiera wraz z przekazaniem listów poparcia Międzynarodowego Związku Spółdzielczego, Międzynarodowego Stowarzyszenia Banków Spółdzielczych i Międzynarodowej Organizacji Spółdzielczości Rolniczej dla uchwalenia ustawy o spółdzielniach uczniowskich,
- pismo do Prezesa Rady Ministrów w sprawie uwzględnienia w ramach pierwszej grupy szczepień przeciw Covid-19 sprzedawców sieci „Społem”, GS „S.Ch.” oraz pozostałych branż spółdzielczych prowadzących handel detaliczny,
- pismo do Prezesa Rady Ministrów z wnioskiem o przyspieszenie objęcia Narodowym Programem Szczepień pracowników handlu detalicznego mających bezpośredni kontakt z klientem,
- pisma do Prezydenta RP i Prezesa Rady Ministrów dotyczące:
  - potrzeby poszerzenia zakresu funduszy dla spółdzielni i ich związków oraz uzupełnienia wsparcia sektorowego w kluczowych dla polskiego rolnictwa sektorach w ramach przygotowywanego Programu Strategicznego WPR,
  - uproszczenia procedur uzyskiwania przez działające spółdzielnie i ich związki statusu uznanych organizacji producentów lub zrzeszeń organizacji producentów,
- pismo do Marszałka Senatu przedstawiające opinię KRS w sprawie projektu ustawy o prawie spółdzielni mieszkaniowych do gruntów,
- wystąpienie do Prezesa Rady Ministrów w sprawie włączenia KRS do grupy podmiotów uprawnionych do uzyskania wsparcia finansowego po przystąpieniu do COGECA,
- pisma do Marszałka Senatu, przewodniczącego i wiceprzewodniczącego senackiej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz grupy senatorów w sprawie włączenia KRS do grupy podmiotów uprawnionych do uzyskania wsparcia finansowego po przystąpieniu do COGECA w związku z procedowaną przez Senat ustawą o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz zmianie niektórych innych ustaw,
- wystąpienie do Prezesa Rady Ministrów w sprawie cen gazu ziemnego na potrzeby ogrzewania i ciepłej wody w spółdzielczych zasobach mieszkaniowych,

- apel do Prezesa Rady Ministrów o pilne wznowienie produkcji nawozów oraz zmniejszenie wymogów dla importu nawozów azotowych z krajów spoza UE,
- pisma do Marszałka Sejmu, Marszałka Senatu oraz przewodniczących i wiceprzewodniczących senackich Komisji: Gospodarki Narodowej i Innowacyjności, Budżetu i Finansów Publicznych przedstawiające uwagi i propozycje do projektu ustawy o dodatku węglowym,
- pisma do Marszałka Sejmu oraz do przewodniczących Klubów i Kół Parlamentarnych w sprawie przyjęcia przez Sejm poprawek Senatu do ustawy o szczególnym wsparciu podmiotów poszkodowanych w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Odrze oraz pismo do Prezesa Rady Ministrów w sprawie uruchomienia systemowej pomocy dla firm poszkodowanych w wyniku katastrofy ekologicznej na rzece Odrze, ze szczególnym uwzględnieniem Spółdzielni Rybackiej „Regalica”,
- pismo do Prezesa Rady Ministrów dotyczące niedoszacowanych sum odszkodowań z tytułu ubezpieczeń budynków gospodarczych,
- pismo do Marszałka Senatu w sprawie wprowadzenia zmian do Ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz o zmianie niektórych innych ustaw
- pismo do Marszałka Senatu w sprawie oświadczenia senatora Stanisława Karczewskiego, które dotyczyło kosztów eksploatacji w spółdzielczych zasobach mieszkaniowych,
- wniosek do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz do Minister Klimatu i Środowiska o zmianę Rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzenia ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła, które uwzględniałyby specyfikę zapotrzebowania na moc elektryczną zakładów przetwórstwa spożywczego, w tym spółdzielni,
- pismo do Sekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, w którym KRS wskazuje na negatywne skutki dla banków i kredytobiorców projektowanych zmian w ustawie Prawo bankowe
- pismo do Premiera RP w sprawie objęcia ochroną ustawową spółdzielni mieszkaniowych, które zawarły umowę na dostarczanie energii po cenach wyższych niż odbiorca uprawniony,
- wystąpienie do Premiera RP w sprawie nieuzasadnionych podwyżek cen energii cieplnej,
- pismo do Prezes Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego - w sprawie podjęcia działań na rzecz zapewnienia bankom spółdzielczym i SKOK warunków do udziału w sprzedaży kredytów udzielanych na mocy ustawy o pomocy państwa w oszczędzaniu na cele mieszkaniowe,
- pismo do Komisji Europejskiej - wyrażenie poparcia dla petycji Związku Rewizyjnego Spółdzielni Mieszkaniowych RP w sprawie zerowej stawki VAT na energię ciepłą oraz energię elektryczną wytwarzaną na potrzeby spółdzielni mieszkaniowych oraz ich członków,
- pismo do Rzecznika Praw Obywatelskich - apel o wystąpienie z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzenie niezgodności z Konstytucją RP przepisu art. 62b ustawy - Prawo energetyczne,
- wystąpienie do Komisarza UE ds. rolnictwa o podjęcie działań na poziomie UE w celu zabezpieczenia środków i uruchomienia skupu interwencyjnego odtłuszczonego mleka w proszku i masła, w związku z krytyczną sytuacją na rynku mleka i przetworów mlecznych,
- petycja do Premiera RP o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w celu zrównania cen gazu dla przetwórców oraz producentów mleka i przetworów mleczarskich, z ustanowionymi dla małych cukierni i piekarni w ustawie z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu,
- pismo do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie odszkodowań w wyniku suszy, powoływania stacjonarnych komisji suszowych, problemów ze sprzedażą nawozów oraz wysokich kosztów transportu w rolnictwie, ze szczególnym uwzględnieniem rolniczych spółdzielni produkcyjnych,
- pismo do Wicepremiera i Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi dotyczące negatywnych skutków braku wsparcia sektorowego w ramach Planu Strategicznego WPR 2023-2027 w kluczowych sektorach rolnictwa i przetwórstwa rolnego w Polsce: mleka i przetworów mlecznych, wieprzowiny, zbóż, oleistych, wołowiny i cielęciny, drobiu,
- pismo dot. objęcie rolniczych spółdzielni produkcyjnych dopłatami do sprzedawanych zbóż i nasion oleistych, z uwzględnieniem liczby członków RSP,
- stanowisko i rozwiązania skierowane do Wicepremiera i Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi dotyczące propozycji zmian ustawy o OZE: ułatwienia uzyskiwania przez spółdzielnie statusu spółdzielni energetycznej, ułatwień w rozliczaniu energii wytworzonej i wykorzystanej z dostawcami energii oraz członkami spółdzielni, celem obniżenia kosztów działania spółdzielni.

Uczestniczono w szeregu spotkań w ramach konsultacji społecznych, m.in. dotyczących wsparcia spółdzielni z poszczególnych działań PROW 2014-2020, projektu Ustawy o spółdzielniach rolników, nowych warunków prawnych powstałych w wyniku zmiany Ustawy o grupach producentów rolnych i ich związkach; projektów rozporządzeń Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie warunków wspierania inwestycji spółdzielni rolniczych oraz rozwoju spółdzielni energetycznych i spółdzielni socjalnych.

Opracowano kilkadziesiąt stanowisk w ramach współpracy KRS z instytucjami państwowymi. Przygotowano też aktualizację koncepcji krajowego projektu promującego rozwój spółdzielczości rolniczej „Profesjonalizacja współpracy i działań rynkowych producentów rolnych - budowa spółdzielczości rolniczej z zastosowaniem rozwiązań krajów Zachodniej Europy”, która została zaprezentowana na posiedzeniu Zarządu KRS.

Uczestniczono w kilkudziesięciu spotkaniach, w tym w posiedzeniach w/w Komisji Sejmowych oraz Podkomisji Polityki Społecznej, Senackiej Komisji Budżetu i Finansów (m.in. w ramach konsultacji społecznych dotyczących zmian w Ustawie o spółdzielniach socjalnych). Uchwalona zmiana umożliwia nieopłacanie składek na KRS spółdzielniom socjalnym zrzeszonym w związkach rewizyjnych.

Przedstawiciele KRS brali udział w uzgodnieniach międzyresortowych projektów ustaw i nowelizacji w zakresie: pakietu tzw. „Konstytucji Biznesu”, o Nadzorze Finansowym.

Brano udział w posiedzeniach Parlamentarnego Zespołu na rzecz Wspierania Przedsiębiorczości i Patriotyzmu Ekonomicznego. Uczestniczono także w pracach Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej i jego Grupy ds. Edukacyjnych.

Pod koniec drugiej dekady pojawiły się pierwsze projekty dotyczące rozwiązań w ramach Krajowego Planu Strategicznego 2021-2027 oraz Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej 2021-2027. Krajowa Rada Spółdzielcza aktywnie włączyła się w opiniowanie tych projektów, wystosowując opinie, uwagi i stanowiska:

- w sprawie wsparcia oraz jego wysokości w zakresie interwencji sektorowych Planu Strategicznego WPR na lata 2021-2027,
- do projektu zmiany rozporządzenia w zakresie uznawania organizacji producentów i ich zrzeszeń na rynku mleka i przetworów mlecznych,
- w sprawie tworzenia uznanych OP i ich zrzeszeń przez spółdzielnie i ich związki,
- do projektu Strategii Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa 2030,
- do projektu zmiany rozporządzenia dotyczącego uznawania organizacji producentów, ich zrzeszeń oraz organizacji międzybranżowych,
- do projektu rozporządzenia w sprawie wykazu produktów lub grup produktów, ze względu na które mogą być zakładane spółdzielnie rolników,
- opinia dot. zabezpieczenia środków na wsparcie sektorowe do 5% corocznych obrotów uznanej Organizacji Producentów oraz uproszczenia procedur uzyskiwania statusu organizacji producentów przez spółdzielnie w sektorach rolnych,
- opinia do projektu zmiany ustawy o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz niektórych innych ustaw (ustawa o organizacji niektórych rynków rolnych, ustawa o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych),
- do projektu SWOT i zidentyfikowanych potrzeb w Planie Strategicznym WPR 2021-2027,
- opinia do I, II i III wersji projektu Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej 2023-2027 dla Polski,
- opinia w sprawie projektu zmiany Rozporządzenia Ministra RiRW dotyczącego pomocy finansowej na operacje „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” PROW 2014-2020,
- opinia do projektu zmiany Rozporządzenia Ministra RiRW dot. pomocy finansowej w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich” PROW 2014-2020,
- opinia do projektu zmiany Rozporządzenia Ministra RiRW w sprawie udzielania pomocy w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój” PROW 2014-2020,

- opinia do propozycji rozwiązań w zakresie wsparcia tworzenia i rozwoju Organizacji Producentów i Grup Producentów Rolnych w ramach Planu Strategicznego WPR 2023-2027 po zmianie projektu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Europy UE dot. realizacji planów strategicznych,
- pismo w sprawie większego uwzględnienia spółdzielczości w Planie Strategicznym WPR dla Polski na lata 2023-2027 wraz z przekazaniem wnioskowanych rozwiązań w tym zakresie,
- opinia do projektu Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej 2023-2027 dla Polski przekazanego następnie do Komisji Europejskiej, w ramach konsultacji rozwiązań programowych na nową perspektywę finansową UE, celem poprawy warunków dla działania i rozwoju spółdzielni,
- wnioski i stanowiska dotyczące rozwoju spółdzielczości rolniczej oraz opinii KRS nt. wypracowywanych propozycji w ramach prac Zespołu powołanego w MRiRW do spraw opracowania propozycji regulacji prawnych dotyczących zachęt dla spółdzielczości rolniczej,
- opinie do aktów prawnych dotyczących rozwoju obszarów wiejskich, w tym warunków pomocy w ramach działań PROW 2014-2020, m.in. do projektów zmian rozporządzeń Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi dotyczących udzielania pomocy na inwestycje w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi i ich rozwój; na operacje typu rozwój przedsiębiorczości - rozwój usług rolniczych, modernizacji gospodarstw rolnych, pomocy na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na terenach wiejskich; dobrostanu zwierząt, tworzenia grup producentów i organizacji producentów, uznania organizacji producentów i zatwierdzania jej planu biznesowego oraz uznania zrzeszeń OP oraz organizacji międzybranżowych na rynkach rolnych: mleka i przetworów mlecznych, zbóż, rzepaku, wieprzowiny, wołowiny i cielęciny, drobiu, a także innego wsparcia m.in. warunków udzielania dopłat bezpośrednich,
- stanowiska wraz z propozycjami rozwiązań dotyczące warunków wsparcia dla uznanych organizacji producentów, w szczególności uproszczenia biurokracji i warunków przy uzyskiwaniu statusu uznanych OP i Zrzeszeń OP przez działające spółdzielnie i ich Związki (lub bycia członkiem takiej organizacji) - preferowanych przez Parlament Europejski i Radę UE oraz Komisję Europejską (którymi w krajach Zachodniej Europy są głównie spółdzielnie I i II stopnia zorganizowania gospodarczego),
- pismo dot. objęcie rolniczych spółdzielni produkcyjnych dopłatami do sprzedawanych zbóż i nasion oleistych, uwzględniającymi liczbę członków RSP,
- opinia do projektu Wytucznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego WPR 2023-2027
- pismo dotyczące negatywnych skutków braku wsparcia sektorowego w ramach Planu Strategicznego WPR 2023-2027 w kluczowych sektorach rolnictwa i przetwórstwa rolnego w Polsce: mleka i przetworów mlecznych, wieprzowiny, zbóż, oleistych, wołowiny i cielęciny, drobiu,
- pismo do Wicepremiera i Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi – przekazanie potrzebnych rozwiązań do rozwoju spółdzielni rolniczych i wiejskich oraz spółdzielni energetycznych,

Krajowa Rada Spółdzielcza wystosowała również pisma do Ministra Finansów:

- w sprawie projektu Ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw,
- w sprawie interpretacji stosowania art. 9 ust. 6 ustawy z 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów,
- w sprawie zasad ewidencji rachunkowej opłat z tytułu opłaty przekształceniowej w spółdzielniach mieszkaniowych,
- w sprawie powołania wspólnego zespołu ds. uproszczenia sprawozdawczości spółdzielczych instytucji finansowych,
- w sprawie uwzględnienia spółdzielni w projektowanej zmianie regulacji, tzw. estońskiego CIT. Powołanie zespołu do dalszych prac w tym zakresie,
- uwagi do projektu ustawy z 26 lipca 2021 r. o zmianie ustawy o podatku CIT oraz niektórych innych ustaw tzw. „Polski Ład”,
- zgłoszenie uwag do projektu Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzania, zatwierdzania, udostępniania i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji,
- uwagi do Rozporządzenia MF zmieniającego Rozporządzenie w sprawie towarów i usług, dla których obniża się stawki podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania stawek obniżonych,

- w sprawie dokonania przeglądu aktów prawnych oraz zainicjowania zmian na rzecz uwzględnienia zasady proporcjonalności w sektorze polskiej spółdzielczości finansowej.
- w sprawie nowelizacji ustawy o usługach płatniczych,
- w sprawie zwolnień podatkowych dla Banków Spółdzielczych i SKOK,
- uwagi do rządowego projektu ustawy o rozwoju rynków finansowych,
- uwagi w sprawie rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem rozwoju rynku finansowego oraz ochrony inwestorów na tym rynku,
- do projektu Rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu danych, które powinny być zawarte w dokumentach związanych z rejestracją w zakresie podatku akcyzowego,
- do projektu Rozporządzenia zmieniającego Rozporządzenie w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzania, zatwierdzania, udostępniania i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji,
- w sprawie określenia górnej granicy składek organizacji spółdzielczych na rzecz związków rewizyjnych i Krajowej Rady Spółdzielczej oraz zaliczenia składek płaconych przez organizacje spółdzielcze na rzecz Krajowej Rady Spółdzielczej do kosztów uzyskania przychodów,
- opinia do projektu Ustawy z 27 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw, a także zgłoszenie zmian do ustawy CIT i PIT,
- uwagi do projektu Ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej,
- uwagi do projektu Ustawy z 29 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz ustawy Prawo dewizowe,
- zastrzeżenia do art. 48 znowelizowanej ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej, nakładającego na instytucje finansowe i kredytowe rozszerzony zakres podmiotowy i przedmiotowy w obszarze udzielania informacji na rzecz administracji skarbowej,
- prośba o interpretację kwestii rachunkowo-podatkowych w związku z przepisami o tzw. wakacjach kredytowych.

Zgłoszono opinie, uwagi i stanowiska KRS następującym instytucjom:

- Pismo do Ministra Przedsiębiorczości i Technologii w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej.
- Pismo do Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie projektu programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2021.
- Pismo do Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie powołania komisji ds. uproszczenia obowiązków sprawozdawczych w spółdzielczych instytucjach finansowych.
- Pisma do wszystkich banków spółdzielczych oraz do SGB-Bank S.A. i Banku Polskiej Spółdzielczości w sprawie sporządzenia wykazu sprawozdań będących przejawem nadmiernej sprawozdawczości w spółdzielczych instytucjach finansowych.
- Wystąpienia do Ministera Rozwoju J. Emilewicz z prośbą o interwencję w sprawie uwzględniania RSP przy udzielaniu pomocy z Tarczy Antykryzysowej PFR, uwzględniając osoby wykonujące pracę w charakterze członka spółdzielni oraz w sprawie rekompensaty dla RSP z tytułu ich pominięcia przy udzielaniu subwencji z Tarczy Antykryzysowej PFR,
- Przekazanie Ministerstwu Sprawiedliwości uwag w sprawie terminów sprawozdawczości obowiązujących podmioty spółdzielcze,
- Opinia przekazana Ministerstwu Rozwoju w sprawie nowelizacji ustawy o Rzeczniku MSP,
- pismo do Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii w sprawie gruntów w spółdzielniach mieszkaniowych, które nie uległy przekształceniu w prawo własności z mocy prawa,
- petycja do sejmowej Komisji ds. Petycji w sprawie zmiany ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz zmianie niektórych innych ustaw,
- pisma do przewodniczących klubów parlamentarnych oraz wiceprzewodniczącej sejmowej Komisji Finansów z prośbą o poparcie petycji KRS w sprawie zmiany ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz zmianie niektórych innych ustaw,
- pismo do Ministra Edukacji Narodowej wraz z załączonym listem Światowej Rady Związków Kredytowych (WOCCU) wyrażającym poparcie dla uchwalenia ustawy o spółdzielniach uczniowskich,

- przekazanie Minister Rodziny i Polityki Społecznej stanowiska KRS w sprawie projektu ustawy o ekonomii społecznej,
- informacja i stanowisko KRS przekazane Ministerstwu Rozwoju i Technologii w sprawie petycji o podjęcie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z 15 grudnia 2005 r. o spółdzielniach mieszkaniowych, w zakresie zwrotu udziałów członkowskich,
- pismo do KOWR w kwestii przekazywania przez spółdzielnie mieszkaniowe odpadów w postaci skoszonej trawy do wykorzystywania energetycznego,
- przekazanie przewodniczącym Komisji Rolnictwa Sejmu i Senatu pisma z załączoną Uchwałą nr 13/2021 dot. funduszy dla spółdzielni, związków i organizacji producentów w Planie Strategicznym WPR 2021-2027; Uchwałę przesłano również dyrektorowi Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB oraz dyrektorowi generalnemu KOWR.

Współpraca z Głównym Urzędem Statystycznym

W latach 2017-2023 Krajowa Rada Spółdzielcza kontynuowała rozpoczętą w roku 2010 współpracę z Głównym Urzędem Statystycznym w celu pozyskiwania danych dotyczących społecznego i ekonomicznego wymiaru działalności spółdzielczej. W ramach zawartego porozumienia, Urząd zobowiązał się do corocznego przekazywania KRS danych ekonomiczno-finansowych badanych spółdzielni, zatrudniających co najmniej 9 pracowników, tj. ok. 40% wszystkich czynnych spółdzielni w podziale na branże spółdzielcze zgodnie ze stosowaną w KRS ich klasyfikacją. Natomiast KRS udostępniła GUS aktualną bazę spółdzielni w Polsce w celu weryfikacji posiadanej przez GUS bazy REGON. Krajowa Rada Spółdzielcza przekazywała Prezesowi GUS uwag w sprawie projektowanych w poszczególnych latach zakresów badań statystycznych.

Z lekkim niedosytem należy ocenić praktyczny wymiar tej współpracy w obszarze pozyskiwania danych ekonomiczno-finansowych o podmiotach spółdzielczych. Wynika to z trybu zbierania przez GUS danych, ich opracowywania i publikacji. Zebrane i zweryfikowane dane publikowane są bowiem w terminie dwóch lat po okresie objętym badaniem. W związku z tym zawierają one treść o znaczeniu historycznym, którą trudno wykorzystywać do bieżących analiz w tak szybko zmieniających się warunkach gospodarki rynkowej. Takie potrzebne dane musimy pozyskiwać z innych dostępnych i aktualizowanych źródeł (portale ekonomiczne, publikacje instytucji nadzoru, izby gospodarcze itp.). Wymienił tu np. można bardzo wszechstronne i sukcesywnie (kwartalnie) aktualizowane dane o sytuacji spółdzielczego sektora finansowego publikowane przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Niezależnie od powyższego, KRS kilkakrotnie zwracała się do GUS o rozszerzenie rocznego zestawienia danych o jednostki spółdzielcze zatrudniające mniej niż 9 pracowników, oraz o te, w których praca jest wykonywana wyłącznie z samego tytułu członkostwa, a nie umowy o pracę. Otrzymaliśmy jednak odpowiedzi, że wydzielenie takiej dodatkowej warstwy analitycznej spowodowałoby znaczący wzrost próby badawczej i obciążeń sprawozdawczych dla tych jednostek. Rozumiejąc w tym względzie racje GUS, Krajowa Rada Spółdzielcza nadal zamierza kierować do tej Instytucji merytoryczne wnioski, które będą doskonalić tę współpracę.

Kontynuowano także prace polegające na uzupełnianiu i aktualizacji danych w modułach: spółdzielnie, związki rewizyjne i lustratorzy. Przy aktualizacji bazy wykorzystano dane sprawozdawcze za rok miniony, przekazywane przez związki rewizyjne o zrzeszaniu się spółdzielni, przeprowadzanych lustracjach oraz szkoleniach lustratorów.

7.4. Współpraca międzynarodowa

W latach 2017-2023 Krajowa Rada Spółdzielcza wypełniała obowiązki wynikające z członkostwa w Międzynarodowym Związku Spółdzielczym (MZS), Cooperatives Europe (jako organizacji regionalnej MZS dla Europy) oraz dwóch organizacji branżowych MZS: Międzynarodowej Organizacji Spółdzielczości Rolniczej (ICAO) oraz Międzynarodowej Organizacji Spółdzielczości Bankowej (ICBA).

Przedstawiciele KRS uczestniczyli w Zgromadzeniach Ogólnych tych organizacji oraz w posiedzeniach ich organów, do których zostali wybrani, realizowano również inne formy współpracy. Należy zaznaczyć, że w okresie 2020-2022, w związku z pandemią COVID-19, międzynarodowe organizacje spółdzielcze działały w ograniczonym zakresie, a większość konferencji, spotkań i innych wydarzeń została przełożona na późniejszy okres bądź odbywała się w sposób zdalny. Również po wygaśnięciu pandemii część zaplanowanych spotkań przeprowadzana jest nadal zdalnie bądź hybrydowo. W większości posiedzeń uczestniczył prezes Zarządu KRS dr inż. Mieczysław Grodzki.

7.4.1. Międzynarodowy Związek Spółdzielczy

Krajowa Rada Spółdzielcza od samego początku swego istnienia jest członkiem Międzynarodowego Związku Spółdzielczego, największej i najstarszej na świecie organizacji pozarządowej reprezentującej spółdzielnie na całym świecie. Członkostwo w Związku KRS przejęła po swej poprzedniczce Naczelnej Radzie Spółdzielczej.

- W latach 2017-2023 przedstawiciele KRS wzięli udział w sześciu Zgromadzeniach Ogólnych MZS. Podczas Zgromadzeń uczestniczono w głosowaniach w sprawach statutowych, w wyborach władz MZS (na prezydenta MZS wybrany został dwukrotnie Ariel Guarco z Argentyny) i w organizowanych przy okazji Zgromadzeń panelach i seminariach, a także spotkaniach dwustronnych (w tym z prezydentem MZS A. Guarco), podczas których rozmawiano o zacieśnieniu współpracy KRS z MZS oraz z organizacjami spółdzielczymi z innych krajów.
- W 2018 r. prezes Zarządu KRS Mieczysław Grodzki zaproszony został do udziału w Zgromadzeniu Regionalnym MZS dla Azji i Oceanu Spokojnego i przedstawienia prezentacji podczas X Forum Spółdzielczego „Spółdzielnie pomagają gospodarkom stać się bardziej odpornymi i zrównoważonymi” w sesji „Innowacje na rzecz inkluzywnego wzrostu i zrównoważonego rozwoju”.
- W 2021 r. KRS uczestniczyła w pracach przygotowawczych do Światowego Kongresu Spółdzielczego w Seulu, przygotowując i przekazując materiały o polskich spółdzielniach celem ich wyeksponowania na specjalnej wystawie towarzyszącej Kongresowi. Kongres miał formę hybrydową. Reprezentanci KRS wzięli w nim udział w sposób zdalny. Przed Kongresem MZS opublikował dwa ważne opracowania: dane statystyczne przedsiębiorstw spółdzielczych na świecie oraz analizę regulacji prawnych dla przedsiębiorstw spółdzielczych. KRS brała udział w przygotowaniu obydwu opracowań w częściach dotyczących polskiej spółdzielczości.
- W 2021 r. zrealizowano też jeden z postulatów KRS - powołania nowego Komitetu Tematycznego MZS ds. Młodości. Ma on promować przedsiębiorczość spółdzielczą wśród młodych ludzi.
- Przekazano odpowiedzi do ankiet dotyczących przeglądu Międzynarodowych Standardów Rachunkowości dla spółdzielni oraz sytuacji polskich spółdzielni w związku z pandemią COVID-19.
- W związku ze spowodowaną pandemią dramatyczną sytuacją spółdzielni na Haiti, wystąpiono do Prezydenta MZS A. Guarco o podjęcie akcji pomocy dla spółdzielców z Haiti, wśród których jest wiele osób o polskich korzeniach.
- Wzięto udział w konsultacjach nt. spółdzielczej tożsamości.
- Prezydent Ariel Guarco na prośbę KRS zabierał głos w sprawach ważnych dla polskiej spółdzielczości (m. in. wspierając wystąpienie KRS do władz RP w sprawie ustawy o spółdzielniach uczniowskich).
- Najważniejszymi działaniami KRS w MZS były wysiłki zmierzające do realizacji Uchwały Zgromadzenia Ogólnego KRS w sprawie wykluczenia organizacji spółdzielczych z Rosji i Białorusi z grona członków MZS w związku z agresją Rosji przeciwko Ukrainie. Prowadzono korespondencję i odbyto telekonferencję z Prezydentem MZS A. Guarco, przedłożono odpowiedni wniosek Radzie MZS,

proawodono lobbying wśród innych organizacji członkowskich MZS i członków Rady Związku, prezes KRS M. Grodzki występował w tej kwestii podczas Zgromadzenia Ogólnego MZS. Apelowano też o zwiększenie pomocy dla ukraińskiej organizacji spółdzielczej Coop Ukraina. Konkretnie działania pomocowe zostały podjęte przez MZS i wiele innych krajowych i międzynarodowych organizacji spółdzielczych, natomiast sprawa wykluczenia organizacji rosyjskich i białoruskich ze względów proceduralnych na mocy postanowienia Rady MZS nie była rozpatrywana przez Zgromadzenie. W związku z dalszym odkładaniem decyzji, prezes KRS dwukrotnie wysłał pisma w tej sprawie do członków nowo wybranej Rady MZS i prowadził korespondencję z Prezydentem MZS, rozmawiał też o tym podczas spotkania z nim w Brukseli w listopadzie 2022 r. W grudniu 2022 r., wobec dalszego braku reakcji ze strony władz MZS, prezes M. Grodzki w kolejnym piśmie do prezydenta MZS zapowiedział możliwość podjęcia kroków w celu rezygnacji z członkostwa w MZS przez KRS. Działania te kontynuowano w 2023 r. przygotowując i przedkładając MZS Wniosek Polskiego Ruchu Spółdzielczego o Wykluczenie Organizacji Spółdzielczych z Rosji i Białorusi z Międzynarodowego Związku Spółdzielczego. Niestety Rada MZS zdecydowała o niedopuszczeniu wniosku do rozpatrywania przez kolejne Zgromadzenie Ogólne MZS w Brukseli w czerwcu 2023 r., co motywowała apolitycznością MZS i pragnieniem zachowania neutralności. KRS złożyła odwołanie od tej decyzji, jednak i ono nie przyniosło rezultatu.

7.4.2 Cooperatives Europe

Krajowa Rada Spółdzielcza była w 2006 r. jednym ze współzałożycieli europejskiej organizacji spółdzielczej Cooperatives Europe i od tego czasu jest nieprzerwanie jej członkiem. Prezesi KRS Alfred Domagalski i Mieczysław Grodzki zasiadali w Radzie MZS odpowiednio w latach 2006-2017 (trzy kadencje) i 2017-2023 (obecnie druga kadencja). W latach 2017-2023 przedstawiciele KRS wzięli udział w siedmiu Zgromadzeniach Ogólnych Cooperatives Europe.

Podczas Zgromadzeń uczestniczono w głosowaniach w sprawach statutowych i w wyborach władz Cooperatives Europe (na prezydenta Cooperatives Europe wybrany został Jean-Louis Bancel z Francji, a kolejno Susanne Westhausen z Danii). Podczas zgromadzeń prezes M. Grodzki prezentował niektóre inicjatywy międzynarodowe KRS, w tym w sprawie zaangażowania się organizacji spółdzielczych w ograniczenie marnowania żywności, włączenia Międzynarodowych Zasad Spółdzielczych do prawodawstwa Unii Europejskiej oraz wykluczenia organizacji spółdzielczych z Rosji i Białorusi z MZS. Przy okazji Zgromadzeń przedstawiciele KRS brali udział w panelach i seminariach, a także spotkaniach dwustronnych podczas których rozmawiano o zacieśnieniu współpracy KRS z organizacjami spółdzielczymi z innych krajów europejskich.

W latach powyższych prezes KRS M. Grodzki uczestniczył również w 30 posiedzeniach Rady Cooperatives Europe, do której wybrany został podczas Zgromadzenia Ogólnego w 2017 r. Jedno z posiedzeń, w 2018 roku, odbyło się na zaproszenie KRS w Warszawie z udziałem, poza członkami Rady, przedstawicieli Związków Rewizyjnych i członków Zarządu KRS, a w programie, poza samymi obradami, znalazły się m. in. zwiedzanie Muzeum Historii Spółdzielczości w Polsce oraz wizyty studyjne w warszawskich spółdzielniach.

Podczas posiedzeń prezes KRS M. Grodzki prezentował inicjatywy KRS, w tym wzmiankowane, przedstawione wcześniej na Zgromadzeniach Ogólnych oraz informował o problemach legislacyjnych i podatkowych polskich spółdzielni. W następstwie konkretne działania na rzecz ograniczenia marnowania żywności przez spółdzielnie podjęła europejska organizacja spółdzielczości spożywców Eurocoop (członek Cooperatives Europe), a sama Cooperatives Europe postanowiła powołać zespół ekspertów ds. legislacji spółdzielczej złożony z przedstawicieli wszystkich krajów członkowskich w celu dokonania przeglądu tej legislacji w poszczególnych krajach i zaproponowania zmian. Uzyskano też wsparcie dla planowanej na 2020 r. konferencji organizowanej przez KRS i KUL z okazji 100-lecia prawa spółdzielczego w Polsce i deklarację uczestnictwa w niej prezydenta J.-L. Bancela i zaproponowanych przez niego wybitnych europejskich ekspertów ds. legislacji spółdzielczej (z powodu pandemii COVID-19 konferencja w tym terminie nie odbyła się). Ważną inicjatywą dla spółdzielni sektora finansowego,

podjętą przy znaczącym udziale M. Grodzkiego, było wystosowanie pisma (podpisanego wspólnie przez prezydentów Cooperatives Europe i MZS) do Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego ze sprzeciwem wobec planów wprowadzenia obowiązku włączenia do zarządów wszystkich banków – a więc i spółdzielczych – „niezależnych” bądź „zewnętrznych” członków zarządów.

Podczas posiedzeń Rady przedstawiciel KRS uczestniczył też w dyskusjach m. in. w sprawie wsparcia dla spółdzielni Ukrainy i usunięcia organizacji spółdzielczych Rosji i Białorusi z MZS oraz stanowiska Cooperatives Europe w konsultacjach nt. kluczowych polityk Unii Europejskiej (zwłaszcza dotyczących ekonomii społecznej, małych i średnich przedsiębiorstw, innowacyjności, zielonej i cyfrowej transformacji itp.), by zapewnić spółdzielniom równoprawne traktowanie z innymi formami podmiotów gospodarczych i odpowiednie wsparcie oraz nad realizowanymi przez Cooperatives Europe wspólnie z MZS projektami partnerskimi z UE dotyczącymi wsparcia międzynarodowego rozwoju spółdzielczości.

Poczynając od 2021 r. Rada rozpoczęła prace nad przygotowaniem nowej wieloletniej strategii organizacji. W tych ramach prezes M. Grodzki zaangażował się do grupy roboczej ds. edukacji i badań spółdzielczych. Podczas specjalnej konferencji w 2022 r. mówił m. in. o polskich doświadczeniach spółdzielni uczniowskich i o konkursie na najlepsze prace badawcze dotyczące spółdzielczości, poparł też inicjatywę wystosowania przez czołowych liderów spółdzielczych Europy listu do władz europejskich i krajowych w sprawie nadania większej rangi zagadnieniom spółdzielczym w programach szkolnych i akademickich.

Na prośbę biura Cooperatives Europe przekazano odpowiedzi do ankiety nt. wpływu pandemii COVID-19 na polskie spółdzielnie i działalność KRS oraz informacje o inicjatywach polskiej spółdzielczości w celu złagodzenia skutków kryzysu. Udzielono też dotyczących Polski odpowiedzi w badaniach nt. statystyki spółdzielni i legislacji spółdzielczej w Europie w ramach partnerskiego projektu rozwojowego UE. Również w ramach tego projektu prezes M. Grodzki przyjął ekipę filmową z Włoch realizującą produkcję „aroundtheworld.coop” i wziął udział w nagraniu wywiadu o polskiej spółdzielczości. Prezydenci Cooperatives Europe J.-L. Bancel i S. Westhausen kilkakrotnie odwiedzali Polskę. Na prośbę KRS prezydent J.-L. Bancel wystosował pismo do prezydenta Andrzeja Dudy w sprawie projektu ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych zagrażającej przyszłości polskich spółdzielni tej branży.

7.4.3 Międzynarodowa Organizacja Spółdzielczości Rolniczej ICAO

Krajowa Rada Spółdzielcza jest członkiem branżowej organizacji spółdzielni rolniczych w ramach MZS - ICAO (Międzynarodowej Organizacji Spółdzielczości Rolniczej) od 1996 r. reprezentując w niej polskie spółdzielnie sektora rolniczego. Od wielu lat kolejnymi prezydentami organizacji są reprezentanci koreańskiej federacji spółdzielni rolniczych NACF, a w siedzibie tej organizacji w Seulu mieści się sekretariat ICAO. W latach 2012-2017 członkiem Komitetu Wykonawczego ICAO był prezes KRS Alfred Domagalski, w latach 2017-2021 był nim prezes M. Grodzki, który następnie w 2021 r. wybrany został na wiceprezydenta tej organizacji reprezentującego Europę. W latach 2017-2023 przedstawiciele KRS wzięli udział w siedmiu Zgromadzeniach Ogólnych ICAO.

Podczas Zgromadzeń uczestniczono w głosowaniach w sprawach statutowych i w wyborach władz ICAO (na członka Komitetu Wykonawczego wybrany został prezes KRS M. Grodzki, a kolejno wybrano go na stanowisko wiceprezydenta dla Europy; funkcje prezydenta objął Sung-hee Lee z Korei). Przedstawiciele KRS przedstawiali też prezentacje nt. aktualnych problemów polskiego rolnictwa i spółdzielczości rolniczej oraz prezentowali wzmiankowane wcześniej inicjatywy międzynarodowe KRS. Przy okazji Zgromadzeń przedstawiciele KRS brali udział w konferencjach i seminariach, a także spotkaniach dwustronnych podczas których rozmawiano o możliwości rozwijania bezpośrednich relacji handlowych pomiędzy polskimi i zagranicznymi spółdzielniami rolniczymi.

W latach powyższych przedstawiciele KRS uczestniczyli też w 10 posiedzeniach Komitetu Wykonawczego ICAO, do którego wybrany został prezes KRS M. Grodzki w 2017 r. (w jednym z posiedzeń w

2017 r. w jego zastępstwie KRS reprezentował zastępca prezesa KRS Zygmunt Paśnik, zaś 5 posiedzeń odbyło się zdalnie). Podczas tych posiedzeń, poza głosowaniami w sprawach statutowych, podobnie jak podczas Zgromadzeń Ogólnych prezentowano aktualne problemy polskiego rolnictwa i spółdzielni rolniczych i inicjatywy międzynarodowe KRS. Dyskutowano także o sytuacji spółdzielni rolniczych w związku z pandemią COVID-19.

W 2019 r, podczas posiedzenia w Oslo przyjęta została skierowana do władz krajów reprezentowanych przez organizacje członkowskie „Deklaracja ICAO z Oslo” dotycząca m.in. konieczności zapewnienia wsparcia przez rządy spółdzielniom rolniczym i wiejskim; do Deklaracji na wniosek M. Grodzkiego włączono punkt dotyczący przeciwdziałania marnowaniu żywności. Deklaracja ta została przekazana przez KRS przedstawicielom najwyższych władz RP - Prezydenta RP, Sejmu, Senatu i Ministerstwa Rolnictwa.

Podczas posiedzenia w marcu 2022 r, prezes M. Grodzki poruszał sprawę pomocy dla Ukrainy, w wyniku czego Sekretariat ICAO zadeklarował przekazanie pomocy finansowej dla ukraińskiej organizacji Coop-Ukraina i zwrócił się do członków ICAO o dalsze wsparcie spółdzielców z Ukrainy. W następstwie starań strony polskiej koreańska organizacja NACF przeznaczyła 100 tys. Euro na wsparcie dla Ukrainy i uchodźców wojennych z tego kraju. W ramach tego 30 tys. Euro skierowano na pomoc dla uchodźców ukraińskich w Polsce za pośrednictwem KRS, taką samą kwotę na pomoc w Turcji (która także przeżywa problemy z uchodźcami z Ukrainy) i kolejne 30 tys. Euro na bezpośrednie wsparcie spółdzielni w Ukrainie, zaś pozostałe 10 tys. na inne cele związane z tymi działaniami. Na prośbę strony koreańskiej uroczyste przekazanie pomocy zorganizowane zostało w KRS w maju 2022 r. z udziałem wiceprzewodniczącego NACF Jae-sik Lee, przewodniczącego Coop-Ukraina Ilii Gorokhowskiego i władz KRS. Kwotę przekazaną KRS przeznaczono na opiekę medyczną dla uchodźców realizowaną przez spółdzielnię lekarską „Zdrowie” w Olsztynie oraz pobyt ukraińskich kobiet i dzieci w spółdzielczych ośrodkach. Prezes M. Grodzki uczestniczył także w szeregu konsultacji internetowych z sekretariatem ICAO, a w 2022 r. KRS wzięła udział w warsztatach poświęconych wprowadzaniu cyfrowych i „inteligentnych” rozwiązań w spółdzielczości rolniczej.

Ważnym efektem przynależności do ICAO był udział w trzech międzynarodowych projektach finansowanych przez sekretariat tej organizacji. Były to:

- „Zaangażowanie spółdzielni w ograniczenie marnowania żywności” (2021 r., wspólnie z turecką organizacją OR-COOP). Celem badania było dokonanie oceny znajomości tej problematyki przez przedstawicieli ankietowanych spółdzielni oraz środowiska społecznego i gospodarczego, z którym spółdzielnie utrzymują relacje handlowe. Ankieta zawierała 26 pytań. Na pytania odpowiadali przedstawiciele organów spółdzielni (Zarządu, Rady Nadzorczej, reprezentanci Walnego Zgromadzenia), przedstawiciele kadry średniego szczebla (dyrektorzy, kierownicy lub ich zastępcy), członkowie oraz pracownicy spółdzielni. Uzyskano indywidualne oceny funkcjonujących rozwiązań prawnych i organizacyjnych, wraz z jednoczesnym wskazaniem własnych propozycji doskonalenia tych rozwiązań. Ankieta dostarczyła również informacji o zaangażowaniu spółdzielni w redukcję marnotrawstwa żywności. Wyniki potwierdziły, że znany jest generalny problem skali i konsekwencji marnowania żywności, tak w skali krajowej jak również globalnej. W znacznie gorszym stopniu potwierdzana jest natomiast znajomość regulacji prawnych z tego obszaru.
- „Transformacja energetyczna - stan aktualny i perspektywa dla podmiotów spółdzielczych i środowisk lokalnych” (2022 r., również wspólnie z OR-COOP) Celem projektu było dokonanie sondażu wśród przedstawicieli spółdzielni w formie uproszczonej ankiety. Ankieta zawierała pytania dotyczące ogólnej znajomości przez respondentów tematyki transformacji energetycznej i jej wpływu na ochronę klimatu i środowiska naturalnego - w związku z ogłoszonym przez UE projektem programu Fit for 55. Przeprowadzone badania ankietowe pozwoliły także uzyskać informacje o aktualnym stanie podjętych już działań i inwestycji oraz planów spółdzielni w przedmiotowym zakresie. Ankieta pozwoliła na rozeznanie, czy podmioty spółdzielcze zajmujące się określonym przedmiotem produkcji lub posiadające w swoich zasobach dużą kubaturę biurową, a także magazynową, realizują na własne potrzeby audyty energetyczne i w jakim zakresie ich rekomendacje są wdrażane. Uzyskano również informacje, czy spółdzielnie uczestniczą w projektach z zakresu transformacji energetycznej podejmowanych przez samorządy terytorialne lub praktycznie korzystają już z takiej infrastruktury oraz

zrealizowanych już przedsięwzięć we własnym zakresie, które mają wpływ na zmniejszenie zużycia poszczególnych nośników energii. W szczególności odnosiły się one do termomodernizacji, zmniejszania zużycia energii w procesach technologicznych, wtórnego wykorzystania tzw. energii odpadowej (np. ciepła), wytwarzania energii we własnym zakresie w źródłach OZE (fotowoltaika, kolektory słoneczne lub inne). Ankieta przyniosła także odpowiedzi dotyczące skali korzystania przez spółdzielnie realizujące inwestycje w w/w zakresie ze wsparcia finansowego z programów regionalnych lub krajowych. Realizacja projektu przyczyniła się do uzyskania poglądu o problemach i aktualnym stanie realizacji transformacji energetycznej przez podmioty spółdzielcze oraz środowiska lokalne.

- „Rozwój spółdzielczości rolniczej oraz energetyki odnawialnej na obszarach wiejskich w Polsce poprzez uznane organizacje producentów i spółdzielnie energetyczne” (2023-2024, w toku - zob. 7.5.).

Rezultatu/y projektów z 2021 r. i 2022 r. prezentowane były podczas Zgromadzeń Ogólnych ICAO.

7.4.4 Międzynarodowe Stowarzyszenie Banków Spółdzielczych (ICBA)

W 2019 r. podjęto kroki w celu uzyskania przez KRS członkostwa w branżowej organizacji działającej w ramach MZS - ICBA (Międzynarodowego Stowarzyszenia Banków Spółdzielczych), reprezentującej przedsiębiorstwa spółdzielcze sektora finansowego. Organizacja ta, aktywna w przeszłości, przez wiele lat w praktyce nie działała, a reaktywowana została w 2019 r.; decyzja o jej reaktywacji poparta została przez KRS. 12 października 2019 r. odbyło się Zgromadzenie Ogólne ICBA podczas którego podjęto uchwałę o wznowieniu działalności, pozytywnie rozpatrzono wniosek o przyjęcie w poczet członków KRS i wybrano prezesa KRS M. Grodzkiego do Rady Stowarzyszenia.

W latach 2019-2023 przedstawiciele KRS uczestniczyli w czterech Zgromadzeniach Ogólnych ICBA. Podczas Zgromadzeń uczestniczono w głosowaniach w sprawach statutowych i w wyborach władz ICBA (w Kigali i powtórnie w Katmandu na członka Rady wybrany został prezes KRS M. Grodzki, a podczas tych Zgromadzeń funkcje prezydenta powierzono dwukrotnie Bhimie Subrahmanyamowi z Indii).

W latach tych przedstawiciele KRS uczestniczyli również w 4 posiedzeniach Rady ICBA. Podczas tych posiedzeń prezentowano aktualne problemy polskiej spółdzielczości finansowej (Banków Spółdzielczych i SKOK) i inicjatywy międzynarodowe KRS oraz dyskutowano o potrzebie zapewnienia właściwego traktowania tych podmiotów z uwzględnieniem ich spółdzielczej specyfiki. Na prośbę prezydenta ICBA przygotowano i przekazano krótki raport o polskiej spółdzielczości finansowej oraz udzielano wielokrotnie informacji na temat sytuacji polskich banków spółdzielczych. W 2021 r. KRS była współorganizatorem międzynarodowego webinarium pt. „Wymiana doświadczeń na temat strategii cyfryzacji wśród Unii Kredytowych (SKOK) i Banków Spółdzielczych”, w którym prelegentami byli przedstawiciele USA, Indii, Korei Płd. i Polski, a uczestnikami m. in. reprezentanci kilkudziesięciu polskich przedsiębiorstw spółdzielczych sektora finansowego. W 2022 r. KRS wzięła udział w konferencji z okazji 100-lecia ICBA w Brukseli. Podczas konferencji prezes KRS M. Grodzki wygłosił prezentację „Rola Krajowej Rady Spółdzielczej w kształtowaniu rozwoju spółdzielczych instytucji finansowych w Polsce”, w której m. in. mówił o konieczności zapewnienia równych szans dla spółdzielczych podmiotów sektora finansowego oraz stosowania wobec nich zasady proporcjonalności. Odbył też szereg rozmów z partnerami, w tym z prezydentem MZS A. Guarco.

7.4.5. Główny Komitet Spółdzielczości Rolniczej Unii Europejskiej (COGECA)

W 2018 r. i w 2019 r. prowadzono przygotowania do uzyskania przez KRS członkostwa w Głównym Komitecie Spółdzielczości Rolniczej Unii Europejskiej (COGECA), m. in. opracowano i przekazano do Sekretariatu stosowny wniosek wraz z wymaganymi informacjami i załącznikami, odbyto spotkania

robocze z Sekretarzem Generalnym COGECA Pekką Pesonenem, głównym doradcą do spraw polityki François Guerinem i prezydentem Thomasem Magnussonem i utrzymywano stały kontakt z Sekretariatem. Podjęte też zostały rozmowy z polskimi członkami COGECA – Krajową Radą Izb Rolniczych oraz Radą Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych. Wniosek KRS został pozytywnie zaopiniowany przez Prezydencję COGECA, w związku z czym prezes KRS M. Grodzki został zaproszony na posiedzenie Prezydium organizacji w dn. 12 września 2019 r. w Brukseli, podczas którego dokonał prezentacji KRS i odpowiadał na pytania. W wyniku głosowania wniosek KRS nie został przyjęty (obydwie polskie organizacje członkowskie wstrzymały się od głosu i o tym fakcie wcześniej poinformowały pozostałe organizacje członkowskie).

7.4.6. Europejski Dom Spółdzielczy w Brukseli

Europejski Dom Spółdzielczy Spółdzielnia z o.o. (EDS) była spółdzielnią osób prawnych zarejestrowaną na podstawie prawa belgijskiego w 2008 r., będącą właścicielem nieruchomości o powierzchni użytkowej 490 m² w Brukseli, utworzoną z inicjatywy głównej europejskiej organizacji spółdzielczej Cooperatives Europe w celu integracji europejskiej spółdzielczości, zapewnienia jej lepszej widoczności i wzmocnienia jej przez zapewnienie odpowiedniej siedziby jej najważniejszej reprezentacji.

Jednym z członków-udziałowców, obok innych organizacji spółdzielczych z krajów europejskich (razem 15 organizacji z 9 krajów), została KRS. Uchwałę o przystąpieniu do spółdzielni i nabyciu 10 udziałów w wysokości po 10 tys. euro, tj. łącznie 100 tys. euro, przyjął Zarząd KRS w dn. 27 listopada 2007 r. W Walnych Zgromadzeniach EDS KRS reprezentował w latach 2008-2017 prezes KRS Alfred Domagalski, a następnie prezes Mieczysław Grodzki, (6 posiedzeń w okresie 2017-2022), odbywały się również częste konsultacje osobiste przy okazji spotkań Cooperatives Europe oraz internetowe.

KRS wspólnie z przedstawicielami z Czech zablokowała w głosowaniu wspólników odpisanie długów z udziałów, co miało duże znaczenie przy zwrocie udziałów. W związku z narastającą od dłuższego czasu trudną sytuacją finansową EDS, brakiem perspektyw jej szybkiego rozwiązania i zażądaniem przez głównego wierzyciela spłaty całości zadłużenia do końca 2021 r, w roku tym podjęto decyzję o sprzedaży nieruchomości, a następnie rozwiązaniu spółdzielni. Rozpoczęto poszukiwania ewentualnego nabywcy i ostatecznie nieruchomość postanowiono sprzedać bułgarskiej organizacji spółdzielczej CCU, która zaproponowała najkorzystniejsze warunki i zobowiązała się do przeznaczenia EDS na cele międzynarodowej spółdzielczości. W dn. 5 lipca 2022 r. u notariusza w Brukseli podpisano z CCU umowę sprzedaży Domu. 21 grudnia 2022 r. w wyniku jednomyślnej decyzji podjętej na Walnym Zgromadzeniu w dn. 2 listopada, również u notariusza w Brukseli podpisano akt rozwiązania spółdzielni. Udziały KRS w wysokości 56.830 euro zwrócone zostały na początku 2023 r.

7.4.7. Inne działania

- W ramach podtrzymywania kontaktów dwustronnych z zagranicznymi organizacjami spółdzielczymi w latach 2017-2023, na prośbę strony łotewskiej zorganizowano cztery wizyty studyjne dla rolników i spółdzielców z Łotwy (jedną w 2018 r., dwie w 2019 r. i jedną w 2020 r.). W tych ramach odbyły się spotkania z władzami KRS oraz wizyty terenowe w spółdzielniach rolniczych, mleczarskich i Grupach Producentów Rolnych w województwach mazowieckim, podkarpackim i wielkopolskim.
- W KRS odbyły się spotkania z przedstawicielami organizacji spółdzielczych: Argentyny, Brazylii, Bułgarii, Indii, Korei i Ukrainy, poświęcone różnym aspektom współpracy, w tym współpracy na forum MZS, ICAO i Cooperatives Europe oraz pomocy spółdzielczości Ukrainy, o którą apelowała KRS. Utrzymywano również kontakty internetowe z partnerami zagranicznymi.

- W ciągu całego okresu 2017-2023 zbierano na potrzeby władz KRS materiały związane z przepisami prawnymi i podatkowymi regulującymi działalność spółdzielni w krajach UE i in. tematami dotyczącymi funkcjonowania spółdzielczości za granicą. Na bieżąco prowadzono korespondencję i podtrzymywano kontakty międzynarodowe oraz udzielano informacji i pomocy nt. spółdzielczości w innych krajach zainteresowanym osobom i organizacjom oraz zainteresowanym z zagranicy nt. spółdzielczości w Polsce.
- W okresie 2017-2023, podobnie jak w poprzednich latach (2009-2016) przygotowywane były wnioski w kolejnych edycjach projektu Ministerstwa Rozwoju i Technologii „Wsparcie udziału organizacji przedsiębiorców w pracach międzynarodowych grup lub organizacji branżowych” dotyczącego dofinansowania składek do organizacji międzynarodowych. Wniosek KRS otrzymywał zawsze pozytywną ocenę, a KRS uzyskiwała w związku z tym zwrot części kwoty składki wpłaconej do Międzynarodowego Związku Spółdzielczego.

7.5. Projekty krajowe - zakończone bądź w realizacji

W latach 2018-2023 Krajowa Rada Spółdzielcza uczestniczyła w kolejnych sześciu edycjach projektu Ministerstwa Rozwoju i Technologii pt. „Wsparcie udziału organizacji przedsiębiorców w pracach międzynarodowych grup lub organizacji branżowych”. Wszystkie złożone przez KRS wnioski w ramach projektu uzyskały pozytywną weryfikację. Z tego tytułu KRS uzyskała zwrot części składek odprowadzanych do Międzynarodowego Związku Spółdzielczego. Łączna kwota zwrotu wyniosła 257.765 zł

Aktualnie Krajowa Rada Spółdzielcza realizuje projekt „Rozwój spółdzielczości rolniczej oraz energetyki odnawialnej na obszarach wiejskich w Polsce poprzez uznane organizacje producentów i spółdzielnie energetyczne” (Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ nr 8, 7, 13) - okres realizacji projektu od października 2023 do marca 2024. Celami projektu są: przyczynianie się do rozwoju spółdzielczości rolniczej poprzez uznane organizacje producentów i ich zrzeszenia oraz przyczynianie się do rozwoju energetyki odnawialnej na obszarach wiejskich w Polsce i promowanie spółdzielni energetycznych. Głównymi działaniami projektu są:

- przygotowanie i upowszechnienie wśród związków spółdzielczych i spółdzielni krótkiego materiału informacyjnego nt. uznanych organizacji producentów i ich zrzeszeń oraz spółdzielni energetycznych,
- zorganizowanie i przeprowadzenie dwóch szkoleń dla przedstawicieli związków spółdzielczych i spółdzielni nt. warunków i możliwości uzyskania statusu uznanej organizacji producentów oraz statusu spółdzielni energetycznej, w tym tworzenia uznanych OP i SE.

Projekt jest odpowiedzią na wskazane przez Komisję Europejską oraz Parlament Europejski i Radę (UE) w Rozporządzeniu nr 2021/2115 uznane organizacje producentów i ich zrzeszenia jako docelowe formy działania rolników na rynku (w UE działa już ponad 4000 takich podmiotów i są to głównie spółdzielnie działające m.in. w sektorach: mleka i przetworów mlecznych, zbóż, rzepaku, wieprzowiny, wołowiny, drobiu, owoców i warzyw). W Polsce brak jest podmiotów o tym statusie (poza sektorem owoców i warzyw). Projekt wpisuje się także w politykę UE w zakresie ochrony klimatu i środowiska oraz potrzebę rozwoju energetyki rozproszonej poprzez spółdzielnie energetyczne.

7.6. Działalność na rzecz Spółdzielczych Grup Producentów Rolnych i Spółdzielni Rolników

W okresie sprawozdawczym KRS podejmowała szereg działań na rzecz przyjęcia dobrych rozwiązań prawnych dla Spółdzielczych Grup i Organizacji Producentów w rolnictwie i przetwórstwie rolnym. Część działań prowadzono w związku z konsultacjami projektu Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej 2023-2027 dla Polski oraz zmian rozporządzeń wykonawczych. KRS zabiegała o:

- przyjęcie dobrych warunków dla uzyskiwania przez spółdzielnie statusu uznanej organizacji producentów (formy promowanej przez Parlament Europejski, Radę oraz Komisję Europejską we wsparciu w ramach PS WPR),
- szersze uwzględnienie spółdzielczości w ramach Planu Strategicznego WPR,
- zmniejszenia biurokracji przy uzyskiwaniu statusu uznanej OP
- lepszy dostęp do funduszy UE przez spółdzielnie.

Ws współpracy z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi KRS wypracowała realizację większości głównych postulatów. Przygotowane i opublikowane zostały dwa nowe rozporządzenia wprowadzające szereg uproszczeń tj. Rozporządzenie Ministra RiRW z dnia 5 grudnia 2022 r. w sprawie warunków uznawania organizacji producentów i zatwierdzania jej planu biznesowego na rynku mleka i przetworów mlecznych (przy ścisłej współpracy KRS z Krajowym Związkiem Spółdzielni Mleczarskich) oraz Rozporządzenie Ministra RiRW z dnia 5 grudnia 2022 r. w sprawie warunków uznawania organizacji producentów i zatwierdzania jej planu biznesowego na rynkach m.in. wieprzowiny, zbóż, rzepaku, wołowiny i cielęciny, drobiu. Sprawą, która w dalszym ciągu jest konsultowana między KRS a MRiRW jest wdrożenie w ramach PS WPR wsparcia sektorowego na rynkach: mleka i przetworów mlecznych, wieprzowiny, zbóż, rzepaku, wołowiny i cielęciny oraz drobiu.

KRS kontynuowała działania w zakresie promowania spółdzielni rolników oraz spółdzielni energetycznych. Wiele działań zrealizowano dla poprawy warunków działania spółdzielni energetycznych (SE) poprzez uzgodnienia bilateralne i stanowiska kierowane do MRiRW. Projektowana nowelizacja Ustawy o odnawialnych źródłach energii w zakresie spółdzielni energetycznych wprowadza znaczne ułatwienia w uzyskiwaniu statusu SE przez już działające spółdzielnie wszystkich branż spółdzielczości, tworzenia nowych spółdzielni energetycznych oraz w zakresie prowadzenia rozliczeń spółdzielni ze sprzedawcą/dystrybutorem energii oraz członkami spółdzielni. Poszerzany jest również zakres wytwarzania przez SE ze źródeł odnawialnych - zgodnie z nowelizacją ustawy obejmuje: energię elektryczną, ciepło, biogaz, biogaz rolniczy i biometan - wytwarzane w instalacjach OZE spółdzielni i jej członków.

Kontynuowała była również działalność doradcza Punktu Konsultacyjnego dla Spółdzielczych Grup i Organizacji Producentów Rolnych (uruchomionego w roku 2007 r.) w zakresie uzyskiwania statusu w/w podmiotów, w szczególności organizacji producentów lub zakładania spółdzielni rolników. Zapytania dotyczyły głównie:

- warunków tworzenia i działania spółdzielczych GPR i OP,
- przyznawania i wypłaty pomocy ryczałtowej na tworzenie grup i organizacji w ramach PROW 2014-2020,
- uzyskiwania wsparcia finansowego w ramach innych działań PROW 2014-2020, m.in. na inwestycje w szeroko rozumianych spółdzielniach rolniczych,
- planowanego wsparcia w ramach Planu Strategicznego WPR 2023-2027,
- warunków określonych w rozporządzeniach Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi dotyczących udzielania wsparcia dla grup i organizacji producentów oraz zasad tworzenia spółdzielni rolników,
- etapów zakładania spółdzielni, dokumentacji założycielskiej.

Spółdzielczość była promowana m.in. poprzez wskazywanie korzyści funkcjonowania rolników na rynku poprzez spółdzielnie, wyjaśnianie zasad tworzenia spółdzielczych GPR i OP oraz spółdzielni rolników, uzyskiwania statusu uznanej organizacji producentów w związku z nowymi zasadami finansowania WPR w ramach projektowanego Planu Strategicznego WPR na lata 2023-2027 dla Polski oraz upowszechnianie materiałów i informacji dotyczących funkcjonowania spółdzielni rolniczych.

W 2022 r. udzielono ok. 100 konsultacji Krajowa Rada Spółdzielcza wobec spółdzielczych GPR i OP niezrzeszonych pełni rolę związku rewizyjnego - brak jest bowiem obecnie takiego branżowego związku rewizyjnego.

Punkt konsultacyjny upowszechniał także podręcznik „Spółdzielczość wiejska jako jedna z głównych form wspólnego gospodarczego działania ludzi” dla szkół i uczelni rolniczych oraz instytucji otoczenia rolnictwa - wydany na zlecenie MRiRW. Informacje i materiały dotyczące spółdzielczych grup producentów rolnych, organizacji producentów oraz spółdzielni rolników były na bieżąco zamieszczane na stronie internetowej www.krs.org.pl

7.7. Działalność na rzecz Spółdzielni Uczniowskich

Spółdzielnie uczniowskie od ponad 120 lat odgrywają kluczową rolę w popularyzowaniu wśród młodzieży wartości i zasad spółdzielczych i wychowywaniu następnych pokoleń spółdzielców. Do zadań Krajowej Rady Spółdzielczej, jako naczelnego organu samorządu spółdzielczego, należy m.in. podejmowanie inicjatyw związanych z rozwojem ruchu spółdzielczego w Rzeczypospolitej Polskiej, w tym rozwoju spółdzielczości uczniowskiej (art. 259 § 2 pkt 5 ustawy – Prawo spółdzielcze).

W ramach wypełniania wymienionego zadania KRS promuje aktywność najmłodszych spółdzielców organizując konkursy dla członków spółdzielni uczniowskich, konsultując zakładanie i funkcjonowanie spółdzielni oraz od wielu lat zabiega o uregulowanie prawnego statusu spółdzielni uczniowskich, czego wyrazem są przedkładane organom ustawodawczym kolejne projekty ustawy o spółdzielniach uczniowskich. Brak aktu prawnego, który regulowałby ich funkcjonowanie stanowi najpoważniejszą barierę dla rozwoju spółdzielczości uczniowskiej w Polsce. Kształtowanie sprzyjających warunków rozwoju spółdzielczości uczniowskiej wymaga ustalenia przejrzystych zasad jej funkcjonowania tak, by ta forma działalności, zachowując charakter i wartości spółdzielcze, była jak najbardziej przystępna, przyjazna i bezpieczna dla wszystkich zaangażowanych w jej prowadzenie.

W okresie sprawozdawczym analizowano rozwiązania prawne związane z funkcjonowaniem spółdzielni uczniowskich, ich tworzeniem i możliwościami ich rozwoju. Spółdzielnie uczniowskie jako element kształcenia i nabywania praktycznych umiejętności młodzieży w zakresie przedsiębiorczości, nie powinny podlegać obciążeniom prawnym, fiskalnym i biurokratycznym, typowym dla komercyjnej gospodarki. Te zagadnienia kilkakrotnie omawiano na posiedzeniach Komisji Spółdzielczości Pracy i Komisji Finansów Spółdzielczych. W celu wyjaśnienia wątpliwości dotyczących zarówno statusu spółdzielni uczniowskiej na terenie szkoły oraz prawidłowości stosowania w spółdzielniach uczniowskich przepisów prawa podatkowego, Krajowa Rada Spółdzielcza zwróciła się z zapytaniami do Ministerstwa Edukacji oraz Ministerstwa Rozwoju i Finansów, w których postulowano możliwość korzystania przez spółdzielnie uczniowskie z NIP szkoły przy realizacji zakupów oraz ich rozliczania i dokumentowania. Te zapisy znalazły się również w projekcie ustawy o spółdzielniach uczniowskich. W 2017 r. przesłane zostało w tej sprawie pismo do Elżbiety Rafalskiej - Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z załączonym projektem Ustawy o spółdzielniach uczniowskich, przygotowanym przez KRS. Pytania do Ministerstwa Edukacji Narodowej w szczególności dotyczyły podstaw prawnych działania SU w szkole i ich wsparcia przez dyrekcję szkoły, obowiązków w zakresie bezpieczeństwa żywności oraz kompetencji w zakresie działania i podejmowania decyzji. Pytania do Ministerstwa Finansów dotyczyły osobowości prawnej SU (czy jest to odrębny podmiot, czy organizacja szkolna, a więc część gminnej jednostki budżetowej), obowiązku podatkowego oraz obowiązku posiadania NIP i posługiwania się kasą fiskalną.

W 2018 r. KRS - działając na podstawie art. 259 § 2 pkt. 5 ustawy Prawo spółdzielcze - złożyła na ręce Prezydenta RP projekt ustawy o spółdzielniach uczniowskich w którym zaproponowano uznanie SU za organizacje pożytku publicznego, a także rozwiązania podatkowe, w tym zwolnienie przedmiotowe z podatku dochodowego od osób prawnych, zwolnienie czynności wykonywanych przez SU z VAT oraz zwolnienie z obowiązku ewidencji w kasach rejestrujących.

W 2019 r. KRS otrzymała pismo Krajowej Administracji Skarbowej będące odpowiedzią na wystąpienie KRS do Ministra Rozwoju i Finansów dotyczące obowiązków podatkowych spółdzielni uczniowskiej. Ustosunkowując się do kwestii poruszonych przez KRS, KAS wyjaśniła, że:

- SU w zakresie finansów nie są częścią szkoły, jako jednostki budżetowej, więc brak jest kolizji w zakresie osiąganych dochodów i ponoszonych wydatków przez spółdzielnię z zasadami dochodów i wydatków ponoszonych przez szkołę (zdarzenia gospodarcze su nie są ewidencjonowane w sprawozdaniu finansowym szkoły).
- Działalność mająca na celu jedynie edukowanie uczniów w obszarze praktycznego funkcjonowania przedsiębiorstwa prowadzona przez su nie jest działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów ustawy o VAT.
- Czynności nieuznane za działalność gospodarczą w świetle przepisów ustawy o VAT nie rodzą obowiązku ewidencjonowania przy zastosowaniu kasy rejestrującej.
- SU nie jest podatnikiem w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (SU nie posiada odrębnego bytu prawnego i osobowości prawnej).
- SU dokonując zakupów towarów powinna posługiwać się na gruncie podatku od towarów i usług NIP jednostki samorządu terytorialnego, która utworzyła daną placówkę edukacyjną, na terenie której prowadzi swoją aktywność

W 2019 r. przedstawiciel KRS wziął udział w 162 posiedzeniu senackiej Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej. Jej tematem było Rozwijanie przedsiębiorczości społecznej młodzieży w spółdzielniach uczniowskich - stan obecny i rekomendacje na przyszłość. Podkreślił znaczenie funkcjonowania w szkole SU dla rozwoju przedsiębiorczości uczniów oraz doniosłości wartości, jakie niesie ze sobą ruch spółdzielczy. Zaznaczył potrzebę uregulowania działalności SU w sposób przystający do obecnych trendów i potrzeb młodzieży, czego dotychczas nie udało się dokonać mimo wielu inicjatyw ustawodawczych na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat. Zadeklarował również gotowość KRS do przekazania Komisji projektu ustawy o Spółdzielniach Uczniowskich celem wszechstronnego przeanalizowania i uruchomienia procesu legislacyjnego. W konsekwencji już dzień później przekazano Przewodniczącemu Senackiej Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej projekt ustawy o spółdzielniach uczniowskich i zmianie niektórych innych ustaw. Wystąpiono również do Marszałka Senatu RP z prośbą o podjęcie skutecznych działań zmierzających do rozpoczęcia procesu legislacyjnego dot. projektu ustawy o SU.

Następnie KRS wystosowała pisma do opiekunów i członków spółdzielni uczniowskich oraz do Spółdzielczych Związków Rewizyjnych zawierające apel o wyrażenie poparcia dla projektu. Temat projektu ustawy był poruszany również na spotkaniu Prezesa Zarządu KRS z Marszałkiem Senatu. Przez kolejne miesiące KRS otrzymała do wiadomości pisma od spółdzielni uczniowskich oraz Spółdzielczych Związków Rewizyjnych do Marszałka Senatu wyrażające poparcie dla projektu ustawy. Pisma dotyczące projektu ustawy wystosowano również do Związku Nauczycielstwa Polskiego. W odpowiedzi prezes ZNP podzielił opinię o doniosłości formy aktywności uczniowskiej, jaką jest SU, w procesie edukacyjno-wychowawczym realizowanym w szkołach. Podkreślił, że należy tę formę wspierać - czemu służy inicjatywa odrębnego uregulowania zasad działania spółdzielni uczniowskich w polskim systemie prawnym.

W 2021 roku KRS w piśmie do Marszałek Sejmu RP przedstawiła opinię do projektu ustawy o spółdzielniach uczniowskich zgłoszonego przez Lewicę. KRS wskazała konieczność wprowadzenia poprawek, jednak pozytywnie zaopiniowała przedłożony projekt ustawy o spółdzielniach i zabiegała o jak najszersze jego poparcie w trakcie prac parlamentarnych. Jednocześnie zapewniono o gotowości KRS do współpracy i udzielania wszelkiej pomocy mogącej się przyczynić do zapewnienia właściwego kształtu przyszłych rozwiązań legislacyjnych dotyczących spółdzielni uczniowskich w Polsce. Niestety projekt ustawy, po negatywnej opinii rządu nie był dalej procedowany.

Spółdzielczy Instytut Badawczy w Warszawie filia w Rzeszowie wraz z Instytutem Ekonomii i Finansów Uniwersytetu Rzeszowskiego zrealizował w 2021 r. projekt edukacyjny „Bądź Spółdzielcą w swojej szkole”. Projekt realizowany był z Narodowym Bankiem Polskim w ramach programu edukacji ekonomicznej. Celem było poszerzenie wiedzy oraz umiejętności uczniów klas 7 i 8 szkół podstawowych, a także propagowanie postaw pro-przedsiębiorczych realizowanych poprzez działania spółdzielcze,

w tym procesów funkcjonowania i rozwoju spółdzielni oraz prowadzenia działalności gospodarczej w okresie realizacji projektu. Uczniowie wzięli udział w warsztatach, konkursach (indywidualnym i grupowym). Podsumowanie projektu nastąpiło podczas zdalnej konferencji w grudniu 2021 r.

W 2022 r. w związku z konsultacjami społecznymi podstawy programowej nowego przedmiotu „Biznes i Zarządzanie” KRS wzięła udział w konsultacjach i wniosła o uwzględnienie w nauczaniu o przedsiębiorstwie formy prawnej przedsiębiorstwa jaką jest spółdzielnia w szczególności poprzez:

- zaznajomienie uczniów z definicją spółdzielni oraz wartościami i zasadami spółdzielczymi,
- przedstawienie przykładu przedsiębiorstwa spółdzielczego przed formułowaniem przez uczniów pomysłu na własny biznes czy przedsięwzięcie społeczne, w tym także przykładów spółdzielni będących podmiotami ekonomii społecznej,
- wykorzystanie w kształceniu studiów przypadków biznesowych (case studies) dotyczących spółdzielni (analiza rzeczywistych doświadczeń firm na przykładzie spółdzielni wybranych branż);
- wizyty studyjne w spółdzielniach oraz wywiady z praktykami spółdzielczości w ramach spotkań z lokalnymi przedstawicielami biznesu (obecność na zajęciach, prezentacja materiałów video dot. działalności spółdzielni),
- budowanie postaw prospółdzielczych poprzez wskazywanie na wartości i zasady spółdzielcze i przedstawienie działalności spółdzielni jako działalności nienastawionej wyłącznie na zysk oraz jako biznesu odpowiedzialnego społecznie.

W rezultacie spółdzielnie faktycznie wymienione zostały w podstawie programowej tego przedmiotu (w części poświęconej przedsiębiorstwu zapisano, że uczeń „klasyfikuje przedsiębiorstwa według kryteriów rodzaju prowadzonej działalności, celów działalności, wielkości i formy własności oraz charakteryzuje innowacyjne modele biznesu, w tym startupy, oraz przedsiębiorstwa społeczne, w tym spółdzielnie”).

Przedstawiciel KRS był członkiem Grupy ds. Edukacyjnych funkcjonującej w ramach Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej. Przedmiotem jej prac była przedsiębiorczość dzieci i młodzieży. Omawiano problematyka spółdzielczości uczniowskiej, jej miejsce w ekonomii społecznej, zasady wspierania oraz problemy formalne i proceduralne.

Odpowiadając na zgłaszane zapotrzebowania środowiska, KRS wspierała jako współorganizator (wspólnie z Fundacją Rozwoju Spółdzielczości Uczniowskiej) i patron realizację kursów dla opiekunów i instruktorów spółdzielni uczniowskich. Podczas szkoleń uczestnicy nabywali/wzmacniali kompetencje niezbędne do pełnienia funkcji opiekuna spółdzielni uczniowskiej. KRS objęła także patronatem, finansowała i współorganizowała (wspólnie z Fundacją Rozwoju Spółdzielczości Uczniowskiej):

- Ogólnopolski konkurs na najlepiej pracującą spółdzielnię uczniowską w kraju o Puchar Krajowej Rady Spółdzielczej (kolejne edycje do 2020 r.)
- Ogólnopolski konkurs literacki „Moja przygoda ze spółdzielnią uczniowską” z okazji 120-lecia powstania pierwszej spółdzielni uczniowskiej na ziemiach polskich,
- Ogólnopolski konkurs plastyczny „Spółdzielnia Uczniowska w oknie szkoły”,
- Ogólnopolski konkurs na fotoreportaż dla spółdzielni uczniowskich „Nasza Spółdzielnia Uczniowska w roku szkolnym 2021-2022”
- Konkurs o Puchar KRS na najlepszy fotoreportaż o Spółdzielni Uczniowskiej w roku szkolnym 2022/2023,

Zwycięzcy konkursów otrzymywali nagrody rzeczowe, a wyniki konkursów publikowane były na stronach internetowych KRS i FRSU.

Ponadto w Miesięczniku Spółdzielczym „Tęcza Polska” oraz na stronie internetowej KRS publikowane były informacje na temat spółdzielczości uczniowskiej, m.in. informacje o konkursach dla spółdzielni uczniowskich, o kursach dla instruktorów spółdzielni uczniowskich, relacje z Ogólnopolskiego Sejmiku SU, pismo Prezesa Międzynarodowego Związku Spółdzielczego na Międzynarodowy Dzień Spółdzielczości, w którym zwraca on uwagę na rolę Krajowej Rady Spółdzielczej w promowaniu spółdzielczości uczniowskiej i apeluje do władz RP o podjęcie inicjatywy ustawodawczej. W „Tęczy Polskiej” publikowano też informacje o spotkaniach przedstawicieli spółdzielni uczniowskich oraz korespondencji KRS w sprawie spółdzielni uczniowskich.

7.8. Wpływanie na zapewnienie legalności, rzetelności i gospodarności w działalności organizacji spółdzielczych

7.8.1. Doradztwo i obsługa prawna

Jest to jedno z podstawowych zadań realizowanych przez Krajową Radę Spółdzielczą - problematyka związana z prawnym aspektem działalności organów KRS jak i sferą jej zewnętrznych działań, w szczególności w zakresie udzielania pomocy prawnej przez budowanie opinii prawnych i interpretacji obowiązujących przepisów ustawy Prawo spółdzielcze, ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych i ustaw związkowych.

Przedmiot działalności realizowany był w szczególności poprzez wspieranie doradztwem prawnym podstawowych ogniw ruchu spółdzielczego, jakim są spółdzielnie. Realizacja postawionych zadań przebiegała wielotorowo. Zawsze jednak skierowana była na ugruntowanie w świadomości partnerów społecznych i gospodarczych tego, iż własność spółdzielcza i oparta o nią działalność spółdzielni jako osobny prawnej stanowi równoprawną formę własności prywatnej.

Przedstawiciele Krajowej Rady Spółdzielczej uczestniczyli w postępowaniach sądowych inicjowanych przez nią samą, jak i wytaczanych przeciwko niej. Podejmowali także działania na etapie pozasądowym w ramach dochodzenia na drodze postępowania egzekucyjnego należności zasądzonych na rzecz Krajowej Rady Spółdzielczej.

W zakresie spraw dotyczących likwidacji Krajowa Rada Spółdzielcza:

- sporządzała projekty uchwał na posiedzenia Zarządu Krajowej Rady Spółdzielczej oraz kilka umów, czy aneksów do umów zawieranych z likwidatorami w sprawach mieszczących się w zakresie kompetencji ustawowych wskazanych powyżej,
- rozpoznawała pisemne pytania oraz wnioski dotyczące spółdzielni znajdujących się w stanie likwidacji lub zamierzających podjąć decyzję o otwarciu likwidacji. Duża liczba spraw jest kontynuacją wieloletniej korespondencji. Często kolejne pisma dołączane są do dotychczas prowadzonej korespondencji pod tym starym numerem (sygnaturą) w celu łatwiejszego poruszania się w dokumentacji,
- kierowała nowe wnioski do Sądów o wykreślenie spółdzielni z Krajowego Rejestru Sądowego,
- opracowywała i kierowała do właściwych Sądów skargi oraz zażalenia na postanowienia lub zarządzenia Sądów rejestrowych.

Jednym z głównych problemów są otrzymywane przez Krajową Radę Spółdzielczą wnioski o nieodpłatne przejmowanie do archiwum dokumentacji po spółdzielniach i to zarówno tych już zlikwidowanych, jak również jeszcze istniejących.

7.8.2. Kontrola rzetelności spółdzielczego gospodarowania

Zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, Krajowa Rada Spółdzielcza wraz ze spółdzielczymi związkami rewizyjnymi, poprzez system lustracji w spółdzielczych podmiotach stoi na straży przestrzegania prawa, zasad i wartości spółdzielczych.

Lustracja spółdzielcza jest zorganizowaną formą kontroli działalności spółdzielni pod kątem legalności, gospodarności i rzetelności jej funkcjonowania. Działa w imieniu i na rzecz interesów członków spółdzielni. Lustracja bada wypełnianie przez organy przedstawicielskie swoich obowiązków, przestrzeganie praw członków, efektywność wykorzystywania posiadanego majątku i właściwy nad nim nadzór. Prawidłowa realizacja działań w zakresie lustracji w dużym stopniu decyduje o postrzeganiu spółdzielni tak przez jej członków jak też otoczenie. Ma decydujący wpływ na wizerunek spółdzielni w opinii społecznej. Mając na uwadze tak ważne zadanie i właściwe jej wykonywanie Krajowa Rada Spółdzielcza systematycznie podejmuje działania na rzecz zwiększania efektywności i wiarygodności procesu lustracji.

Stosownie do art. 257 § 2 ustawy Prawo spółdzielcze - w okresie sprawozdawczym Krajowa Rada Spółdzielcza przeprowadziła ogółem 894 lustracje, w tym w spółdzielniach różnych branż (791) i w spółdzielczych związkach rewizyjnych (103). 36 badań lustracyjnych przeprowadzono w trybie art. 93 a ustawy Prawo spółdzielcze na wniosek Ministra Rozwoju i Technologii.

Wykonane badania lustracyjne z podziałem na branże:

LP.	BRANŻA	Przeprowadzone badania lustracyjne		
		Razem	Spółdzielnie czynne gospodarczo	Spółdzielnie w procesie likwidacji
1.	Spółdzielnie mieszkaniowe	505	480	25
2.	Spółdzielnie pracy	53	38	15
3.	Spółdzielnie rzemieślnicze	15	8	7
4.	Banki Spółdzielcze	53	49	4
5.	Spółdzielnie ogrodniczo-pszczelarskie	4	3	1
6.	Spółdzielnie inwalidów	17	15	2
7.	Spółdzielnie Grupy Producentów Rolnych	13	9	4
8.	Spółdzielnie mleczarskie	14	7	7
9.	Gminne spółdzielnie „S.Ch.”	8	6	2
10.	Spółdzielnie socjalne	57	39	18
11.	Spółdzielnie kółek rolniczych	23	5	18
12.	Rolnicze Spółdzielnie Produkcyjne	17	4	13
13.	Spółdzielnie Spożyców SPOŁEM	12	8	4
Łącznie		791	671	120

Realizacja zadań związanych z prowadzonymi lustracjami polegała m.in. na:

- rejestracji składanych zleceń,
- ustalaniu warunków umów na przeprowadzenie lustracji oraz zawieranie umów z lustrowaną spółdzielnią i lustratorami,
- monitorowaniu realizacji zawartych umów na przeprowadzenie lustracji oraz procesu lustracji,
- analizowaniu protokołów lustracji przed ich podpisaniem pod kątem formalnym,
- przygotowywaniu treści ocen działalności lustrowanych spółdzielni i wniosków polustracyjnych,
- wystawianiu dla Spółdzielni faktur za przeprowadzane lustracje,
- archiwizowaniu dokumentacji polustracyjnych,
- zebraniu ankiet od spółdzielczych związków rewizyjnych w zakresie: realizacji lustracji, zrzeszania się spółdzielni, prowadzonych szkoleń,
- przeprowadzaniu analiz i sporządzaniu informacji dla potrzeb Zarządu KRS i Komisji Lustracji,
- aktualizacji bazy KRS w modułach: przeprowadzone lustracje, lustratorzy i szkolenia.

Prowadzono korespondencję ze spółdzielniami w zakresie obowiązku ustawowego poddawania się lustracji. W wyniku tych działań część spółdzielni zleciła wykonanie badań lustracyjnych Krajowej Radzie Spółdzielczej bądź spółdzielczym związkom rewizyjnym.

Do realizacji badań lustracyjnych przez KRS kierowani byli lustratorzy, którzy spełniali wymogi określone uchwałą Nr 21/2018 r. z 19 grudnia 2018 r. w sprawie kryteriów kwalifikacyjnych lustratorów, szkolenia lustratorów oraz nadawania i pozbawiania uprawnień lustracyjnych. Wyniki analizy materiałów polustracyjnych wskazują na ciągłą potrzebę uzupełniania wiedzy lustratorów.

Uchybienia wynikające z przekazanych Krajowej Radzie Spółdzielczej przez Związki Rewizyjne zestawień lustracji to m.in.:

- brak ciągłości między lustracjami,
- brak realizacji postanowień uchwały Nr 21/2018 r. z 19 grudnia 2018 r. tj. wymaganych szkoleń lustratorów przeprowadzającego lustrację,
- lustracja przeprowadzona w Spółdzielni zrzeszonej w innym Związku,
- brak wykazu członków,
- brak wykazu przeprowadzanych przez Związki Rewizyjne szkoleń uzupełniających dla lustratorów,
- informacja statystyczna przekazana na niewłaściwych drukach,
- nieterminowe przekazanie informacji statystycznych.
- przeprowadzanie lustracji z naruszeniem §1 ust. 1 uchwały nr 16/2007 ZO KRS z dnia 17 grudnia 2007 r. w sprawie realizacji zadań lustracyjnych.

W każdym przypadku wykazania uchybień podejmowano działania wyjaśniające.

7.8.3. Listy, skargi i wnioski

Realizując zadanie ustawowe Krajowej Rady Spółdzielczej, ujęte w przepisie art. 259 § 3 w zw. z art. 240 § 2 i § 3 ustawy Prawo spółdzielcze, w ramach zapewnienia pomocy prawnej i organizacyjnej spółdzielniom niezrzeszonym w związkach rewizyjnych, w latach 2017-2023 Krajowa Rada Spółdzielcza udzielała pisemnych odpowiedzi na:

- pisma o charakterze wniosków dotyczących działalności statutowej podmiotów spółdzielczych (ze szczególnym uwzględnieniem wniosków o zwołanie walnego zgromadzenia);
  - skargi dotyczące działalności organów statutowych podmiotów spółdzielczych;
  - zapytania prawne dotyczące funkcjonowania organów statutowych podmiotów spółdzielczych.
- Pisma były kierowane zarówno przez podmioty spółdzielcze, jak i przez członków spółdzielni.

Tematyka wnoszonych skarg i wniosków dotyczyła m.in.:

- funkcjonowania organów statutowych spółdzielni.
- niegospodarności i/lub wyprzedaży majątku (szczególnie w spółdzielniach pozostających w stanie likwidacji).
- praw członków spółdzielni i wynikających z tych praw obowiązków władz spółdzielni. Skargi dotyczyły przypadków łamania praw członków spółdzielni.
- przyjętych w spółdzielniach regulaminów i rozwiązań techniczno-organizacyjnych, których postulaty prawne budziły wątpliwości członków spółdzielni,
- form zatrudnienia członków Zarządu,
- konieczności przeprowadzenia lustracji,
- wysokości opłat eksploatacyjnych, m. in. rozliczeń ze spółdzielnią z tytułu wnoszonych opłat eksploatacyjnych (głównie dostawy mediów - woda, ogrzewanie).
- Nieprawidłowości w prowadzeniu gospodarki remontowej w spółdzielniach mieszkaniowych.
- Nieudostępniania członkom spółdzielni protokołów lustracji i wniosków polustracyjnych oraz innej dokumentacji spółdzielni, a także obowiązujących w spółdzielni regulacji wewnętrznych.
- żądaniem zwołania przez KRS walnego zgromadzenia w trybie § 5 art. 30 ustawy Prawo spółdzielcze.

Część korespondencji dotyczyła:

- zastrzeżeń do lustracji przeprowadzonych przez Krajową Radę Spółdzielczą - 24
- zastrzeżeń do lustracji przeprowadzonych przez spółdzielcze związki rewizyjne lustracji - 56
- skarg na pracę lustratorów (m.in. w zakresie niedopełnienia formalnych zasad i trybu przeprowadzenia lustracji - 9
- skarg na pracę organów spółdzielni - 83.

KRS każdorazowo przeprowadziła postępowanie wyjaśniające zgodnie z obowiązującymi regulacjami. Istotnym elementem, który przyczynia się do wnoszenia skarg do KRS jest z jednej strony niespójność, niejednoznaczności i zawilość przepisów dot. spółdzielczości oraz ich ustawiczna nowelizacja, z drugiej zaś strony niewielka ich znajomość przez członków spółdzielni. Mamy także do czynienia z nieprzestrzeganiem przepisów oraz obowiązujących norm przez niektóre zarządy spółdzielni.

W okresie sprawozdawczym do KRS wpłynęło łącznie około 13 tys. pism i plików zbiorczych, z których większość dotyczyła: skarg, wniosków, interwencji i zapytań skierowanych do członków spółdzielni osób fizycznych i prawnych lub za pośrednictwem różnych urzędów i instytucji, w tym z:

Instytucja kierująca zapytanie do Krajowej Rady Spółdzielczej	Ilość							Razem
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Ministerstwo Rozwoju i Technologii	16	35	11	19	7	24	18	130
Ministerstwo Finansów	0	7	0	1	3	7	1	19
Pozostałe Ministerstwa	15	3	2	4	9	4	0	37
Sądy	17	33	24	26	23	30	59	212
Komenda Policji	8	4	7	5	66	50	23	163
Prokuratura	8	4	14	17	11	17	12	83
Przekierowane sprawy do związków rewizyjnych zg. z właściwością.	31	31	12	11	11	15	7	118
Inne (kancelarie prawne, urzędy samorządowe, itp.)	21	24	29	37	30	58	49	248
RAZEM								1010

Korespondencja dotycząca spółdzielni zrzeszonych w związkach rewizyjnych była na bieżąco przekazywana do związków zrzeszających tytułem rozpatrzenia i przekazania KRS informacji o sposobie załatwienia sprawy. Część korespondencji przesyłana była w sposób zanonimizowany mając na uwadze ochronę danych osobowych na wniosek piszących. Niejednokrotnie tematyka zawarta w skargach stanowiła podstawę do rozszerzenia lustracji pełnej o poruszane w skargach zagadnienia.

W okresie sprawozdawczym w trakcie przeprowadzania lustracji kierowane były do lustratorów skargi zarówno ze strony organów samorządowych, członków spółdzielni, jak i osób zamieszkujących w zasobach spółdzielni lecz niebędących członkami. Często sprawy te wychodziły poza zakres lat objęty badaniem.

W kwestii rozstrzygnięcia indywidualnych sporów cywilno-majątkowych członków ze spółdzielni, KRS każdorazowo informowała skarżących o przepisach prawnych regulujących daną sprawę, trybie odwoławczym, jak i możliwościach dochodzenia swoich roszczeń wskazując możliwość postępowania wewnątrzspółdzielczego.

Znaczny udział w ilości otrzymywanych pism miały formalne wnioski grup członkowskich i pojedynczych członków, domagających się przeprowadzenia badań lustracyjnych swoich spółdzielni, wskazując występujące w ich działaniu nieprawidłowości. Nie wszystkie przesłane wnioski spełniały kryteria formalne tj. nie były podpisane przez podmiot uprawniony. W temacie lustracji, część członków spółdzielni miała wątpliwości, co do rzetelności przeprowadzania lustracji przez spółdzielcze związki rewizyjne, w których w skład organów samorządowych wchodzi osoby sprawujące funkcje w organach spółdzielni. W okresie sprawozdawczym występowały również przypadki uchylania się od lustracji przez podmioty spółdzielcze. W takich przypadkach KRS wzywała do poddania lustracji tych podmiotów spółdzielczych i informowała o odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 267c ups oraz o dyspozycji Uchwały nr 22/2022 ZO KRS w sprawie wytycznych w zakresie postępowania w przypadku niepoddania organizacji spółdzielczych lustracji.

Często skarżący uważali, że Krajowa Rada Spółdzielcza jest jednostką nadrzędną/nadzorczą w stosunku do spółdzielni, a tym samym władną do rozstrzygania wszystkich sporów. Zdarzały się przypadki, że skarżący prosili o interwencję Krajową Radę Spółdzielczą w sprawach, które zakończyły się wyrokami sądowymi.

Liczne pisma wpływały także do Spółdzielczego Instytutu Badawczego (SIB). W okresie sprawozdawczym SIB otrzymał ok. 4 tys. korespondencji papierowej i ponad 20 tys. mailowej. Wysłał odpowiedzi do około 2.5 tys. osób i ponad 23 tys. maili. Korespondencja dotyczyła m.in. opiniowania projektów ustaw, rozporządzeń poszczególnych Ministrów i uchwał RM, programów unijnych, głównie w sferze związanej ze spółdzielczością rolniczą i wiejską, mieszkaniową, bankową, spółem, pracy, rzemieślniczą oraz prezentowania stanowisk, realizacji wniosków VI Kongresu Spółdzielczości, funduszy europejskich, odnawialnych źródeł energii (w tym wytwarzania energii i ciepła z OZE przez spółdzielnie), warunków funkcjonowania spółdzielni, organizowanych konferencji, seminariów, szkoleń w obszarach prawnych, finansowych i podatkowych itp.

W okresie sprawozdawczym Spółdzielczy Instytut Badawczy przygotowywał cykliczne raporty prezentujące stan i problemy polskiej spółdzielczości. Materiały te skupiały się na identyfikacji ryzyk dla funkcjonowania poszczególnych branż spółdzielczych, rozpoznawaniu potencjalnych szans rozwoju spółdzielni oraz rekomendowaniu korzystnych dla spółdzielni zmian legislacyjnych. Wybrane zagadnienia poruszane w raportach dotyczyły:

- obniżenia kosztów energii elektrycznej i ciepła dostarczanych do spółdzielni mieszkaniowych,
- potrzeby nowelizacji ustawy o odnawialnych źródłach energii,
- zwiększenia opłacalności produkcji rolnej szczególnie na rynku zbóż i trzody chlewnej,
- trudności w eksporcie polskich owoców, w szczególności jabłek,
- wsparcia dla sektora MiSP, w tym spółdzielni zajmujących się przetwórstwem rolno-spożywczym,
- wsparcia producentów rolnych w zakresie zakupu nawozów,
- wsparcia sektorowego w zakresie sektorów m.in. mleka i przetworów mlecznych, wieprzowiny, wołowiny i cielęciny, zbóż, nasion roślin oleistych, drobiu,
- korzystnych dla spółdzielni przepisów podatkowych.

7.9. Upowszechnianie idei spółdzielczego gospodarowania

7.9.1. Organizacja oraz uczestnictwo w konferencjach i seminariach

W latach 2017-2023 przedstawiciele KRS brali udział w konferencjach i seminariach, niejednokrotnie występując w roli prelegentów i prezyderów przekazów multimedialnych. Oto najważniejsze z nich:

- zorganizowanie ze Związkiem Rzemiosła Polskiego, Mazowiecką Izbą Rzemiosła i Przedsiębiorczości i Bankami Spółdzielczymi konferencji „Forum Spółdzielni Rzemieślniczych” o tematyce: „Wzrost konkurencyjności spółdzielni rzemieślniczych w oparciu o współpracę międzybranżową, fundusze europejskie i sektor bankowości spółdzielczej” oraz „Współpraca międzynarodowa szansą polskiej spółdzielczości”,
- debata w Urzędzie Dzielnicy Warszawa Ursynów „Współpraca samorządu spółdzielczego i terytorialnego”,
- sympozjum z cyklu Współczesna Gospodarka i Administracja Publiczna w Zakopanem, debata „Spółdzielczość to współpraca, współdziałanie i harmonia społeczna” oraz „Perspektywa rozwoju polskiej spółdzielczości na tle spółdzielczości na świecie”,
- zorganizowanie wspólnie z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim konferencji naukowej pt. „Setna rocznica uchwalenia ustawy o spółdzielniach z 20 października 1920 r. - przeszłość, terażniejszość i przyszłość prawa spółdzielczego”.
- udział przedstawicieli KRS w konferencji nt. innowacyjnych rozwiązań w zakresie ciepłownictwa, ogrzewania oraz zastosowania w gospodarce rozwiązań odnawialnych źródeł energii, zorganizowanej w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,

- zorganizowanie spotkania w siedzibie KRS przedstawicieli Zarządu KRS oraz Związków Spółdzielczości Finansowej z delegacją z Brazylii – przedstawicielami spółdzielczości finansowej tego kraju,
- przeprowadzenie przez Krajową Radę Spółdzielczą szkolenia dla pracowników Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa na temat organizowania i zasad prowadzenia spółdzielni energetycznych.
- uczestnictwo przedstawicieli KRS i krajowych związków spółdzielczych w konferencji „Spółdzielnie energetyczne - szansa na niezależność energetyczną obszarów wiejskich”, zorganizowanej w dniu 16 października 2019 r. przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa przy współudziale Krajowej Rady Spółdzielczej pod patronatem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (miejsce konferencji: Sala pod Kopułą Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii).
- udział w seminarium zorganizowanym przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 9 grudnia 2019 r. na temat nowelizacji ustawy o biegłych rewidentach i związanych z tym kwestii konieczności zachowania niezależności podmiotów badających roczne sprawozdania finansowe banków oraz ich rotacyjności przy zlecaniu tych usług w kolejnych latach.
- udział przedstawiciela KRS w spotkaniu „Rok w dialogu”, zorganizowanym w dniach 9-10 grudnia 2019 r. przez Związek Rzemiosła Polskiego,
- uczestnictwo w konferencji „Bank Spółdzielczy jutra - jak wykorzystujemy czas przemian?”, zorganizowanej 28 listopada 2019 r. przez Krajowy Związek Banków Spółdzielczych pod patronatem NBP.
- uczestnictwo przedstawiciela KRS w seminarium „Kierunki rozwoju energetyki w Polsce”, przygotowanym i zrealizowanym przez Oddział Warszawski Stowarzyszenia Elektryków Polskich pod patronatem Krajowej Rady Spółdzielczej,
- Udział przedstawicieli KRS w spotkaniu Sygnatariuszy Partnerstwa na rzecz Dostępności, zorganizowanym w dniu 13 listopada 2019 r. w Warszawie przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju.
- udział w webinarium „Przedsiębiorstwo społeczne - szansa na reintegrację i świadczenie usług społecznych w środowisku lokalnym” zorganizowanym przez Departament Ekonomii Społecznej i Solidarnej b. Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
- udział w webinarium zorganizowanym przez KIZAD (jednostkę rządu Emiratów Abu Zabi, jednego z partnerów Biura Bezpieczeństwa Żywnościowego PZEA), dotyczącym współpracy z dostawcami, odbiorcami i usługodawcami poprzez klaster związany z żywnością i przetwórstwem żywności.
- uczestnictwo w Forum Rozwoju Technologii Informatycznych w bankach spółdzielczych - corocznej konferencji organizowanej przez izby gospodarcze bankowości i banki zrzeszające, poświęconej prezentacji nowych rozwiązań informatycznych w bankach spółdzielczych,
- uczestnictwo w XXVIII Krajowej Konferencji „Wspólnie ku zmianom”, corocznym wydarzeniu organizowanym przez Kasę Krajową SKOK w formie sesji plenarnej i dyskusji panelowych, poświęconej działalności SKOK w środowisku lokalnym,
- udział w Forum Liderów Banków Spółdzielczych - corocznej Konferencji organizowanej przez izby gospodarcze bankowości i banki zrzeszające poświęconej omówieniu aktualnej sytuacji ekonomiczno-finansowej sektora bankowości spółdzielczej,
- udział w spotkaniu z przedstawicielami samorządu lokalnego i rolników gminy Elbląg na temat rozwoju spółdzielni energetycznych. Organizatorem spotkania było Stowarzyszenie na Rzecz Efektywności im. prof. Krzysztofa Żmijewskiego, w którym w sierpniu 2020 r. Krajowa Rada Spółdzielcza podpisała umowę współpracy,
- uczestnictwo w konsultacjach z Komisją Nadzoru Finansowego dotyczących rozwiązań w zakresie nadzoru finansowego nad podmiotami spółdzielczymi świadczącymi usługi finansowe oraz funkcjonowania tych podmiotów, a także warunków świadczenia usług finansowych przez Banki Spółdzielcze i SKOK-i,
- uczestnictwo w corocznej konferencji organizowanej przez KZBS pod patronatem NBP w sprawie szans i warunków rozwoju sektora bankowości spółdzielczej,
- udział w dwóch konferencjach zorganizowanych przez Związek Banków Polskich - w sprawie rozwoju technologii informatycznych w bankach spółdzielczych oraz w sprawie wykorzystania przez sektor bankowości spółdzielczej uwarunkowań rozwoju handlowego po pandemii COVID-19.
- udział w webinarium „Szwecja i Finlandia – możliwości eksportu polskiej żywności” zorganizowanym przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa,
- udział w kilku webinarium organizowanych cyklicznie przez firmę doradczą Deloitte, z których każde było poświęcone aktualnym tematom dotyczącym wpływu rozwiązań prawnych i ekonomicznych na

podmioty gospodarcze i rozwiązywanie istotnych zagadnień w zakresie planowania, kontrolingu ekonomicznego i sprawozdawczości finansowej,

- uczestnictwo w webinarium zorganizowanym przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii na temat głównych założeń projektu Krajowego Planu Odbudowy,
- uczestnictwo w webinarium zorganizowanym przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska poświęconym rozwojowi sektora biogazu i biometanu,
- prezentacja na Politechnice Częstochowskiej na IV Konferencji Naukowej „Społeczna odpowiedzialność zarządcy nieruchomości w koncepcji smart city”: „Zarządzanie nieruchomościami w zasobach spółdzielczych”,
- prezentacja w Grudziądzu, wygłoszona do przedstawicieli środowiska inżynierów i techników budownictwa: „Perspektywy Współpracy Spółdzielczości Polskiej z Inżynierami Budownictwa i Samorządem Inżynierów Budownictwa”,
- prezentacja na posiedzeniu Rady Cooperatives Europe w Cardiff, pt. „Rola Krajowej Rady Spółdzielczej w kształtowaniu spółdzielczego systemu finansowego w Polsce,
- prezentacja na zakończenie polsko-tureckiego projektu badawczego realizowanego w ramach Międzynarodowej Organizacji Spółdzielczości Rolniczej „Transformacja energetyczna. Stan aktualny i perspektywa dla podmiotów spółdzielczych i środowisk lokalnych”,
- uczestnictwo w Konferencji „Współpraca producentów rolnych sposobem na rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich” zorganizowanej przez ODR Poznań,
- uczestnictwo w konferencji „Korzyści wynikające z działania spółdzielni rolniczych – dobre praktyki”, zorganizowanym przez ODR Olsztyn,
- uczestnictwo w konferencji zorganizowanej przez Departament Nieruchomości i Infrastruktury Wsi Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat projektu rozwoju energetyki odnawialnej na wsi i nowych rozwiązań dla spółdzielni energetycznych,
- udział w kilku webinarium zorganizowanych przez Departament Ekonomii Społecznej i Solidarnej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nt. ekonomii społecznej w nowej perspektywie finansowej 2021-2027, planowanych zmian w Krajowym Programie Rozwoju Ekonomii Społecznej i założeń programowych projektu ustawy o ekonomii społecznej.

7.9.2. Współpraca ze środowiskiem naukowym

Współpraca KRS ze środowiskiem akademickim jest krokiem w kierunku zwiększenia w programach nauczania uczelni wyższych problematyki spółdzielczej. W okresie sprawozdawczym odbywała się ona w oparciu o dwie umowy ramowe:

■ z Uniwersytetem Rzeszowskim (UR) z 28 maja 2018 r.

Celem umowy jest transfer wiedzy i doświadczeń między UR a KRS dla osiągnięcia wzajemnych korzyści na rzecz wzrostu i rozwoju ruchu spółdzielczego oraz wzbogacenie programów nauczania na studiach wyższych o zagadnienia spółdzielcze.

Konsekwencją Umowy było Porozumienie z 14 lutego 2018 r. w zakresie utworzenia i działalności Spółdzielczego Instytutu Badawczego Krajowej Rady Spółdzielczej filii w Rzeszowie. W ramach Porozumienia, prowadzone są studia podyplomowe „Spółdzielczość mieszkaniowa - aspekty ekonomiczno-organizacyjne oraz prawne”. Studia adresowane są do wszystkich pionów administracji, kadry kierowniczej oraz członków organów statutowych spółdzielni mieszkaniowych. Ich celem jest doskonalenie rozwoju zawodowego oraz samorealizacji pracowników spółdzielni, jak również każdego, kto ze spółdzielczością wiąże swe plany zawodowe. Program studiów zapewnia nowoczesne kształcenie kadr w spółdzielniach mieszkaniowych, uwzględniając uwarunkowania prawne, rynkowe, organizacyjne i zarządcze. Studia pozwalają na pogłębienie i uaktualnienie wiedzy oraz nabycie umiejętności praktycznych niezbędnych do pełnienia funkcji zarządczych na poszczególnych szczeblach, czy też podjęcia pracy w różnych pionach spółdzielni mieszkaniowych. Wysoki poziom kształcenia gwarantuje kadra naukowo-dydaktyczna Instytutu Ekonomii i Finansów oraz Wydziału Prawa Kolegium Nauk Społecznych Uniwersytetu Rzeszowskiego, Instytutu Prawa i Administracji Katolic-

kiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, specjalistów i ekspertów Krajowej Rady Spółdzielczej oraz praktyków z zakresu gospodarki finansowej, bankowości elektronicznej i komunikacji interpersonalnej. Z uwagi na fakt, że studia są prowadzone pod patronatem Krajowej Rady Spółdzielczej, absolwenci, oprócz dyplomów ukończenia studiów wydanych przez UR, otrzymują także certyfikaty Krajowej Rady Spółdzielczej.

Aktualnie na Uniwersytecie Rzeszowskim uruchomiono drugi kierunek studiów podyplomowych „Lustracja w organizacjach spółdzielczych”. Celem studiów jest nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu prowadzenia procesu lustracji w jednostkach organizacyjnych spółdzielczości wszystkich branż. Absolwenci tego kierunku dwusemestralnych studiów otrzymają uprawnienia lustratorów pod warunkiem złożenia pomyślnie egzaminu zorganizowanego przez Krajową Radę Spółdzielczą przy udziale kadry nauczycielskiej Uniwersytetu.

Działalność Spółdzielczego Instytutu Badawczego - Filia w Rzeszowie koncentrowała się również na unijnym projekcie „Nowa Spółdzielczość”. Strategicznym celem projektu było wypracowanie modelu dla sektora spółdzielczego w nowym globalnym wymiarze gospodarczym, społecznym i ekonomicznym. Priorytety projektu dotyczyły wsparcia nowych modeli biznesowych, innowacji organizacyjnych i marketingowych, w tym nowych technologii, zakładających współpracę między spółdzielniami oraz budowę kapitału ludzkiego w sektorze spółdzielczym.

Zrealizowano także projekt edukacyjny „Bądź spółdzielcą w swojej szkole”, który uzyskał akceptację Narodowego Banku Polskiego. Jego celem było poszerzenie wiedzy i umiejętności uczniów klas 7 i 8 szkół podstawowych (minimum 150 uczniów) oraz propagowanie postaw przedsiębiorczości realizowanych przez działania spółdzielcze, w tym procesów funkcjonowania i rozwoju spółdzielczości oraz prowadzenia działalności gospodarczej przez uczniów.

■ z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim (KUL) z 27 sierpnia 2020 r.

Celem umowy jest zbudowanie realnego partnerstwa pomiędzy KRS a KUL, podejmowanie wspólnych inicjatyw edukacyjnych, społecznych i kulturowych, a także, w ramach projektu „Laboratorium Innowacji KUL”, współpraca w zakresie doskonalenia umiejętności przedsiębiorczych i kompetencji miękkich uczestników projektu.

Członkami „Laboratorium Innowacji KUL” są Prezes Zarządu KRS i Przewodniczący Zgromadzenia Ogólnego KRS. Realną wartością członkostwa w „Laboratorium” jest możliwość programowania wykładów, spotkań i prac naukowo-badawczych. Owocem współpracy była m.in. konferencja naukowa zorganizowana przez KRS we współpracy z KUL pt. „Setna rocznica uchwalenia ustawy o spółdzielniach z 29 października 1920 r. – przeszłość, teraźniejszość i przyszłość prawa spółdzielczego”.

Oprócz inicjatyw wynikających z powyższych umów, KRS podejmowała następujące inicjatywy:

- We współpracy z Akademią Nauk Stosowanych Wincentego Pola w Lublinie (b. Wyższą Szkołą Społeczno-Przyrodniczą im. Wincentego Pola) oraz z Uniwersytetem w Madrycie, uruchomiono studia MBA. Opracowano koncepcję rozwoju kształcenia spółdzielczego oraz działań gospodarczych z wykorzystaniem cyberprzestrzeni (Społeczność spółdzielni mieszkaniowych w cyberprzestrzeni. Stan i projekcje nowych rozwiązań).
- Przygotowano koncepcję wniosku grantowego dedykowanego spółdzielczości w zakresie Programu Horyzont Europa – EIT.
- Krajowa Rada Spółdzielcza kontynuowała współpracę ze Stowarzyszeniem Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego, które w ramach grantów realizuje różne formy kształcenia dla białoruskich studentów. KRS zaproponowała podjęcie podyplomowego zaocznego modułu studiów o spółdzielczości. Jednak ze względu na długie i skomplikowane procedury zatwierdzania nowych programów nauczania, wniosek KRS nie został jeszcze wdrożony.
- udzielano zainteresowanym osobom i organizacjom z kraju i zagranicy (studentom, pracownikom naukowym i przedstawicielom spółdzielni) informacji i porad z zakresu zagadnień ekonomicznych, organizacyjnych, historii spółdzielczości, możliwości korzystania z krajowych i unijnych środków wsparcia itp.

Uzupełnieniem współpracy ze środowiskiem akademickim są corocznie rozpisywane przez KRS konkursy na najlepszą pracę badawczą z zakresu spółdzielczości. W okresie sprawozdawczym uczest-

nicy konkursu zgłosili około 90 prac w kategoriach: prace badawcze, prace doktorskie i habilitacyjne, prace magisterskie, licencjackie, inżynierskie i dyplomowe. Zostały one wyróżnione nagrodami I i II stopnia, wyróżnieniami i dyplomami uznania, a do rektorów uczelni, z którymi byli związani autorzy prac, zostały skierowane listy gratulacyjne.

7.9.3. Działalność szkoleniowa

Zgodnie z uchwałą nr 21/2018 z dnia 19 grudnia 2018 r. ZO KRS w okresie sprawozdawczym Zespół Lustracji i Doradztwa organizował szkolenia uzupełniające dla lustratorów i kurs dla kandydatów na uzyskanie uprawnień lustratora.

Szkolenia przeprowadzone przez Zespół Lustracji i Doradztwa

Lp.	okres	Rodzaj szkolenia			
		Szkolenie uzupełniające dla lustratorów		Kurs dla kandydatów na lustratorów	
		Liczba szkoleń	Liczba uczestników	Liczba szkoleń	Liczba uczestników
1.	2017	2	92	1	35
2.	2018	2	92	1	22
3.	2019	2	93	1	36
4.	2020	4	102	1	43
5.	2021	2	93	1	49
6.	2022	2	70	1	43
7.	2023	2	127	2	61
RAZEM		16	669	8	289

Łączenie zorganizowano 24 szkolenia uzupełniające, w których wzięło udział 958 osób.

Zespół Lustracji i Doradztwa prowadził nabór osób, przygotowywał do akceptacji Zarządu program szkoleń, zajmował się organizacją szkoleń oraz przygotowywał materiały szkoleniowe dla uczestników. Tematyka organizowanych szkoleń każdorazowo była dostosowana do zgłaszanych przez lustratorów potrzeb. W szkoleniach również uczestniczyli przedstawiciele organów statutowych spółdzielni różnych branż oraz Związków Rewizyjnych. W okresie sprawozdawczym KRS nadała 428 uprawnień, w wyniku przeprowadzonych szkoleń na dla kandydatów na lustratorów przeprowadzonych przez związki rewizyjne i KRS.

Tematyka szkoleń Zespołu Lustracji i Doradztwa:

- Sprawozdanie finansowe w spółdzielniach, w tym prezentacja krajowego standardu rachunkowości.
- Roczne sprawozdania finansowe spółdzielni mieszkaniowych za 2016 r. z uwzględnieniem stanowiska krajowego standardu rachunkowości. Ustalenie dochodu do opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych.
- Zmiany w przepisach podatkowych i rachunkowości.
- Podatki i rachunkowość ze szczególnym uwzględnieniem ich stosowania w spółdzielniach mieszkaniowych.
- Zarządzanie i odzyskiwanie wierzytelności w spółdzielniach.
- Obowiązki wynikające z nowelizacji ustawy o ochronie danych osobowych.
- Działalność spółdzielni mieszkaniowych w świetle obowiązujących przepisów prawa.
- Gospodarka zasobami mieszkaniowymi w spółdzielniach mieszkaniowych.
- Proces likwidacji spółdzielni Zmiany w ustawie o spółdzielniach socjalnych.
- Funkcjonowanie spółdzielni mieszkaniowych i ich organów po nowelizacji z 20 lipca 2017.
- Gospodarka finansowa w spółdzielniach mieszkaniowych po zmianach 9 września 2017 r.

- Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności i prawa do lokali w spółdzielni mieszkaniowej.
- Prawne aspekty funkcjonowania organów samorządowych spółdzielni. Wybrane zagadnienia prawne oraz orzecznictwa z zakresu prawa spółdzielczego.
- Nieprawidłowości stwierdzone na podstawie protokołów lustracji spółdzielni przeprowadzonych przez KRS. Sporządzanie projektu ustaleń i formułowanie wniosków polustracyjnych.
- Zmiany w zakresie dokumentacji pracowniczej po 1 stycznia 2019 r.
- Tryb rozwiązywania stosunku członkostwa w spółdzielni.
- Uczestnictwo pełnomocnika w Walnym Zgromadzeniu zasady i procedury.
- Spółdzielnie rolników - wymogi w zakresie tworzenia i funkcjonowania spółdzielni rolników.
- Spółdzielnie energetyczne - nowe uregulowania prawne.
- Zmiany w ustawie o spółdzielniach socjalnych.
- Walne Zgromadzenie w spółdzielni mieszkaniowej w 2020 r. z uwzględnieniem regulacji wynikających ze stanu epidemii.
- Ewidencja środków trwałych, funduszy spółdzielni e-sprawozdania.
- Tarcza podatkowa.
- Kompetencje i wzajemne relacje między organami spółdzielni.
- Ewidencja środków trwałych, funduszy spółdzielni e-sprawozdania.
- Aktualne zmiany w przepisach dla banków spółdzielczych.
- Udostępnianie dokumentów pracy organów dla członków Spółdzielni.
- Tryb i Zasady Przeprowadzania Lustracji Organizacji Spółdzielczych.
- Tryb i Zasady Przeprowadzania Lustracji w Spółdzielniach Bankowych i Związkach Banków Spółdzielczych.
- Sporządzanie projektu wystąpienia polustracyjnego dla zarządzającego lustrację.
- Kompetencje organów ustawowych i statutowych spółdzielni w świetle aktualnego orzecznictwa sądowego oraz obowiązujących przepisów prawa.
- Likwidacja podmiotów spółdzielczych i ich lustracja.
- Ochrona danych osobowych w procesie lustracji spółdzielni.
- Zmiany w przepisach prawa i regulacji dotyczących Trybu i Zasad Przeprowadzania Lustracji Organizacji Spółdzielczych oraz Kodeksu Etyki Lustratora.

W latach 2017-2023 prowadzono również szkolenia w ramach akredytacji Mazowieckiego Kuratora Oświaty (KO.ADM.II – KB-4962/1/07) na prowadzenie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych w dwóch modułach - organizacyjno-prawnym i ekonomiczno-finansowym. W szkoleniach, realizowanych przez Spółdzielczy Instytut Badawczy, uczestniczyli przedstawiciele różnych branż spółdzielczych. Informacje o szkoleniach były zamieszczane na stronie internetowej KRS, Facebooku, w „Monitorze Spółdzielczym”, w „Tęczy Polskiej” oraz kierowane do spółdzielni drogą korespondencyjną. Zgodnie z wymogami akredytacji, wszystkie szkolenia były prowadzone przez współpracujących z KRS wysoko wykwalifikowanych wykładowców, w małych grupach. Uczestnicy otrzymywali materiały szkoleniowe oraz mieli możliwość zadawania pytań prowadzącemu. Szkolenia są hospitowane, dokonywana jest ocena w oparciu o przygotowane arkusze ewaluacyjne, uczestnikom wystawiane są certyfikaty i prowadzony jest rejestr szkoleń. Szkolenia prowadzone są na wysokim poziomie, o czym świadczą oceny uczestników zawarte w anonimowych ankietach wypełnianych po każdym szkoleniu (8 punktów w 10 punktowej skali).

Tematyka szkoleń realizowanych przez Spółdzielczy Instytut Badawczy

- Zarządzanie spółdzielniami mieszkaniowymi po nowelizacji ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych z dnia 20 lipca 2017 r. Zarządzanie nieruchomościami przez spółdzielnie oraz bieżąca działalność spółdzielni mieszkaniowych po nowelizacji przepisów.
- Windykacja należności w spółdzielniach mieszkaniowych po nowelizacji ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz ustawy o komornikach sądowych;
- Zmiany w podatkach i rachunkowości, w tym jednolity plik kontrolny, ordynacja podatkowa, CIT, PIT i VAT;

- Kalkulacja i rozliczenie kosztów dostawy mediów w świetle dyrektywy Unii Europejskiej i najnowszych orzeczeń sądowych;
- Wybrane zagadnienia członkowsko-samorządowe w spółdzielniach mieszkaniowych. Członkostwo i prawa do lokali w spółdzielni mieszkaniowej
- Ochrona danych osobowych w spółdzielniach mieszkaniowych. Dyrektywa RODO.
- Odpowiedzialność członków organów spółdzielni - rodzaje odpowiedzialności i sankcje;
- Prawne aspekty funkcjonowania Spółdzielczych Grup Producentów Rolnych oraz ilustracja spółdzielni. Nowe zasady tworzenia i działania GPR oraz wsparcia z PROW i RPO;
- Zmiana statutu spółdzielni mieszkaniowej;
- Walne Zgromadzenie spółdzielni mieszkaniowej
- Zarządzanie nieruchomościami przez spółdzielnię. Prawa i obowiązki właścicieli lokali
- Problemy członkowsko-samorządowe i prawa do lokali w nowych przepisach ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych
- Obowiązki spółdzielni w aspekcie ustawy o rachunkowości i ustaw podatkowych, w tym podatek CIT, PIT i VAT. Zmiany w podatkach. Sprawozdanie spółdzielni mieszkaniowej. Obowiązki spółdzielni mieszkaniowych w aspekcie ustawy o rachunkowości i stanowiska Krajowego Standardu Rachunkowości z dnia 20 listopada 2015 r. oraz ustaw podatkowych
- Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności i prawa do lokali w spółdzielniach mieszkaniowych;
- Organy spółdzielni mieszkaniowych w świetle aktualnego orzecznictwa;
- Zarządzanie nieruchomościami przez spółdzielnie oraz członkostwo w spółdzielni mieszkaniowej;
- Funkcjonowanie spółdzielni w kontekście spółdzielni energetycznych (szkolenie zamknięte dla Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa);
- Zarządzanie ryzykiem i braki zgodności w sektorze polskiej spółdzielczości finansowej.
- warsztaty: Analiza ryzyka braku zgodności w 2020 r. (akty prawne i rekomendacje) – wyzwania regulacyjne dla spółdzielni finansowych aspekty prawne i finansowe Tarcz Antykrzysowych dla spółdzielni
- Przygotowanie spółdzielni mieszkaniowych do stosowania od 1 stycznia 2021 r. przepisów o niedozwolonych postanowieniach umownych w odniesieniu do umów zawieranych z osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą - reforma prawa konsumenckiego
- Działalność spółdzielni w okresie epidemii COVID-19: organizacja walnego zgromadzenia, zebrania przedstawicieli, zebrania grup członkowskich w spółdzielniach. Funkcjonowanie spółdzielni oraz jej organów - posiedzenia w formule stacjonarnej oraz podejmowanie uchwał na piśmie lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość przez rady nadzorcze, zarządy i walne zgromadzenia spółdzielni - przygotowanie do organizacji walnego zgromadzenia (aktualne limity i obostrzenia)
- Funkcjonowanie spółdzielni oraz jej organów w dobie covid-19 - ze szczególnym uwzględnieniem rozporządzenia ministra finansów z dnia 7 marca 2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji.
- Zniesienie stanu epidemii a przygotowanie do podjęcia decyzji o zwołaniu walnego zgromadzenia/zebrania przedstawicieli w formule stacjonarnej lub zarządzenia podjęcia przez walne zgromadzenie/zebranie przedstawicieli uchwał na piśmie. Przedłużenie terminów na wykonanie obowiązków sprawozdawczych w 2022 r.
- Uchylenie art. 90 i art. 90a ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, które wydłużyły m.in. termin na zwołanie walnego zgromadzenia o 6 tygodni od dnia odwołania stanu epidemii albo stanu zagrożenia epidemicznego a zwołanie walnego zgromadzenia spółdzielni - wyzwania i zagrożenia. Stanowisko Ministerstwa Rozwoju i Technologii z dnia 12 sierpnia 2022 r.
- Rewolucyjne zmiany dla spółdzielni mieszkaniowych oraz ich członków związane z rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, ustawy – Prawo spółdzielcze oraz ustawy o własności lokali – praktyczne przygotowanie do zmian w funkcjonowaniu spółdzielni mieszkaniowych

- Przygotowanie spółdzielni do wyzwań regulacyjnych
- Sygnaliści - centralny rejestr beneficjentów rzeczywistych - doręczenia elektroniczne - podpisy elektroniczne w działalności spółdzielni
- Przygotowanie spółdzielni do podjęcia decyzji w sprawie zwołania walnego zgromadzenia/zebrania przedstawicieli w formule stacjonarnej lub zarządzenia podjęcia przez walne zgromadzenie/zebranie przedstawicieli uchwał na piśmie po zmianach w sprawie zniesienia limitów osób oraz przedłużenia terminów na wykonanie obowiązków sprawozdawczych w 2022 r.
- Szkolenie dla członków Rad Nadzorczych oraz Zarządów Spółdzielni: Działalność Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej - uprawnienia i odpowiedzialność - aspekty praktyczne. Rola i obowiązki Rady Nadzorczej w zakresie sprawozdania finansowego, czytanie sprawozdania finansowego, jego specyfika w spółdzielni mieszkaniowej.
- Kompetencje organów ustawowych i statutowych Spółdzielni w świetle aktualnego orzecznictwa sądowego oraz obowiązujących przepisów prawa
- Przygotowanie do walnego zgromadzenia w spółdzielniach w 2023 r. – jak przeprowadzić WZ, aby nie było podstaw do zaskarżania jego uchwał
- Świadectwa charakterystyki energetycznej w spółdzielniach na nowych zasadach – obowiązki spółdzielni przy wynajmie i sprzedaży nieruchomości
- Zmiany w prawie pracy - nowe obowiązki spółdzielni jako pracodawców, a uprawnienia pracowników, dostosowanie regulacji wewnętrznych do nowych zasad Prawa pracy (nowelizacja z kwietnia 2023 r.)

Nieprzerwanie pracowano nad merytorycznymi założeniami do uwzględnienia w najbliższym okresie nowych tematów szkoleń i pozyskiwania nowych wykładowców (m. in. nt. polityki kadrowej dla spółdzielni wszystkich branż oraz szkoleń dla Rad Nadzorczych). W doborze tematów szkoleń uwzględniano mailowe i telefoniczne sugestie uczestników, jak też zmieniające się przepisy oraz sytuację epidemiologiczną i związaną z tym legislacją.

Szkolenia przeprowadzone w okresie sprawozdawczym:

Lata	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 (do 30.09)
Liczba przeprowadzonych szkoleń	14	11	8	8	14	13	10
Liczba uczestników	375	181	289	275	875	542	288

7.9.4. Działalność informacyjno-wydawnicza

Działalność ta realizowana była za pośrednictwem strony internetowej www.krs.com.pl oraz wydawnictw periodycznych: publikatora „Monitor Spółdzielczy” i miesięcznika „Tęcza Polska”. Prowadzone przez Krajową Radę Spółdzielczą własne wydawnictwa były źródłem informacji na temat stanowisk podejmowanych w okresie sprawozdawczym, a także wystąpień, szeroko pojętej działalności KRS - tak krajowej, jak i międzynarodowej - aktualności ze spółdzielczego świata oraz organizowanych przez KRS wydarzeń i szkoleń.

W 2019 r. opracowana została nowa identyfikacja wizualna KRS - logotyp oraz zestaw kolorów, na których oparta została grafika nowej strony internetowej. Logo, które nawiązuje do jednego z najbardziej rozpoznawalnych symboli tej instytucji - historycznego budynku spółdzielczości „Dom pod Orłami” - od 2019 roku pojawia się na wszystkich materiałach promocyjnych, kopertach, papierach firmowych, kalendarzach oraz banerach, które

służą promocji KRS nie tylko w czasie wydarzeń odbywających się w „Domu pod Orłami”, ale także na zewnątrz. Jednocześnie używany jest symbol międzynarodowej spółdzielczości COOP, zgodnie z wytycznymi Międzynarodowego Związku Spółdzielczego.

Strona internetowa została w 2019 r. zmieniona od podstaw, dzięki czemu zyskała nowoczesny wygląd. Podkreślić należy, że znaczenie internetowych nośników informacji znaczenie wzrosło w czasie pandemii COVID-19, która przypadała w okresie sprawozdawczym.

W okresie sprawozdawczym Krajowa Rada Spółdzielcza kontynuowała wydawanie Miesięcznika Spółdzielczego „Tęcza Polska” oraz „Monitora Spółdzielczego”.

Miesięcznik Spółdzielczy „Tęcza Polska”

W okresie sprawozdawczym miesięcznik ukazywał się regularnie (12 numerów każdego roku - łącznie 84 numery). Redakcją kieruje Klementyna Zygarowska-Tomza, która odpowiedzialna jest za stronę merytoryczną, graficzną oraz przygotowanie materiałów do druku, a także za opracowanie materiałów informacyjnych i promocyjnych zgodnie z wytycznymi kierownictwa Krajowej Rady Spółdzielczej. Stałą współpracę z miesięcznikiem (zlecenia) kontynuowali specjaliści w zakresie prawa, podatków, rachunkowości, GZM i innych istotnych spraw. W miarę potrzeb ukazywały się także artykuły dotyczące bieżących zagadnień, np. wdrażania dyrektywy RODO, dostępności pomocy dla spółdzielni w okresie pandemii (tarcze antykrzysowe) i innych.

Każde wydanie „Tęczy Polskiej” przygotowywane jest zgodnie z ustalonym układem kolumn redakcyjnych, dotyczących kolejno: działalności Krajowej Rady Spółdzielczej, wydarzeń spółdzielczych w kraju i za granicą (także kalendarium wydarzeń). W dalszej kolejności publikowane są bieżące artykuły informacyjne (wywiady, artykuły problemowe i promujące poszczególne spółdzielnie itp.), a każde wydanie kończą artykuły historyczne poświęcone wybitnym postaciom polskiego i międzynarodowego ruchu spółdzielczego, wydarzeniom historycznym oraz eksponatom zgromadzonym w Muzeum Historii Spółdzielczości w Polsce. Własne kolumny opracowują instytucje na stałe współpracujące z redakcją „Tęczy Polskiej” - Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo Kredytowa oraz Związek Lustracyjny Spółdzielni. Artykuły sponsorowane pochodzące od instytucji współpracujących oraz reklamy (na stałe współpracuje z redakcją Towarzystwo Ubezpieczeń UNIQA S.A.) są ważnym źródłem przychodów. Dodać należy, że współpracy z Krajowym Związkiem Rewizyjnym Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, w latach 2017-2021 ukazywał się Ranking 100 najlepszych RSP jako dodatek do bieżących wydań.

W okresie 2017-2023 redakcja włączyła się w popularyzowanie ważnych dla spółdzielczości jubileuszowych rocznic, publikując cykle artykułów historycznych poświęconych danym zagadnieniom. Były to kolejno:

- 2018** - Narodowy Jubileusz 100-lecia odzyskania Niepodległości przez Polskę,
  - 100-lecie Spółdzielczego Instytutu Badawczego,
- 2019** - 80. rocznica wybuchu II wojny światowej,
  - Jubileusz 150-lecia działalności „SPOŁEM”,
- 2020** - Setna rocznica uchwalenia w Polsce Ustawy o spółdzielniach,
- 2023** - Setna rocznica ustanowienia Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości przez Międzynarodowy Związek Spółdzielczy.

Wiele miejsca na łamach „Tęczy Polskiej” zajęła popularyzacja zbiorów zgromadzonych w Muzeum Historii Spółdzielczości w Polsce, a także dorobku innych organizacji spółdzielczych o historycznym znaczeniu. W 2018 r. przedstawiciele redakcji uczestniczyli w rozmowach w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim prowadzonych przez organizacje społeczne w ramach protestu przeciwko usunięciu nazwy ulicy Stanisława Tołwińskiego (współtwórcy Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej) na Żoliborzu. W 2019 r. wzięli udział w seminarium „Obywatele dla Niepodległej” organizowanym przez Kan-

celarię Prezydenta RP. W 2022 r. redakcja włączyła się w obchody Jubileuszu 85-lecia Ogólnokrajowej Spółdzielni Turystycznej „Gromada”. W czerwcu 2023 r. w Muzeum Historii Spółdzielczości w Polsce z okazji XVII Ogólnopolskiego Sejmiku Spółdzielni Uczniowskich redakcja przygotowała wystawę poświęconą historii spółdzielni uczniowskich. Wiele miejsca na łamach miesięcznika poświęcone było także promocji kultury spółdzielczej. W styczniu 2023 roku redakcja przeprowadziła ankietę badawczą „Działalność kulturalna spółdzielni”, w której udział wzięło 476 spółdzielni różnych branż, a wyniki zostały upowszechnione nie tylko na łamach „Tęczy Polskiej”, ale także w mediach społecznościowych.

„Monitor Spółdzielczy”

MONITOR SPÓŁDZIELCZY	
ORGAN KRAJOWEJ RADY SPÓŁDZIELCZEJ	
Warszawa, 31 sierpnia 2023 r.	Nr 4
SPIS TREŚCI:	
Apel do Rad Nadzorczych i Zarządów Spółdzielni i Spółdzielczych Związków Rolniczych w związku z nadchodzącymi wyborami parlamentarnymi kandydatów sprzyjających spółdzielczości	2
Poc. 27 - Uchwała 34/2023 Zarządu KRS z dnia 11 lipca 2023 r. w sprawie zatwierdzenia planu rocznego wynagrodzeń zarządców do realizacji zadań organizacyjnych i programowania wydatków na VII Kongres Spółdzielczości i w sprawie przygotowania do VII Kongresu Spółdzielczości	3
Poc. 28 - Uchwała nr 37/2023 Zarządu Krajowej Rady Spółdzielczej z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie nadania odznaki „Złoty Medal Spółdzielczości Polska”	5
Poc. 29 - Uchwała nr 38/2023 Zarządu Krajowej Rady Spółdzielczej z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie nadania odznaki „Złoty Medal Spółdzielczości”	4
Informacja o spotkaniach przedsięwziętych organizowanych przez Krajową Radę Spółdzielczą	5
Opinionis expone	7
Zarząd Krajowej Rady Spółdzielczej	11
Oznaczenie spółki	17
Interpelacje powiatowe	23
Aktualności	31
Zestawienie planowanych przedsięwzięć	31
Informacje	33
Laureaci wyróżnień Krajowej Rady Spółdzielczej w 2023 r.	33
Konkurs na najlepszą pracę badawczą z zakresu spółdzielczości - konkursy XIX edycji 2022-2023	34
Szkolenia Krajowej Rady Spółdzielczej	35

Dwumiesięcznik „Monitor Spółdzielczy” jest organem promulgacyjnym Krajowej Rady Spółdzielczej, zawierającym uchwały Zgromadzenia Ogólnego i Zarządu Krajowej Rady Spółdzielczej, komunikaty, orzecznictwo sądowe, wykazy aktów prawnych odnoszących się do spółdzielczości oraz ogłoszenia rejestrowe, treści wystąpień Krajowej Rady Spółdzielczej do ustawodawczych i wykonawczych organów Państwa oraz materiały o charakterze instruktażowych i informacyjnych. Na jego łamach poruszane są istotne dla różnych branż spółdzielczości zagadnienia. Zamieszczane są komentarze i omówienia zmian unormowań prawnych dotyczących problematyki występującej w bieżącej działalności spółdzielni, wyjaśnienia dotyczące bardziej złożonych spraw z zakresu prawa spółdzielczego, rachunkowości itp. oraz komunikaty, oferty, ogłoszenia dotyczących organizowanych szkoleń.

W latach 2017-2023 opublikowano 1833 ogłoszenia rejestrowe spółdzielni, które dotyczyły:

- otwarcia likwidacji - 1761
- przywrócenia działalności - 2
- zakończenia likwidacji - 2
- wykreślenia z rejestru - 49
- inne (połączenia, przejęcia banków, SKOK-ów itp.) - 19

Pozostałe wydawnictwa

- W 2018 roku w związku z jubileuszem 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę KRS wydała okolicznościowy Medal Pamiątkowy z wizerunkiem Józefa Piłsudskiego na awersie i wizerunkiem „Domu pod Orłami” na rewersie.
- W 2020 roku został wydany medal pamiątkowy z okazji 100-lecia uchwalenia Ustawy o spółdzielniach.
- W 2021 roku w związku z jubileuszem 100-lecia uchwalenia Ustawy o spółdzielniach KRS opracowała i wydała reprint komentarza do Ustawy o spółdzielniach z dnia 29 października 1920 r. wraz z rozporządzeniami wykonawczymi autorstwa prof. Stanisława Wróblewskiego, na podstawie wydania z 1921 r., które ukazało się w Krakowie w Księgarni Leona Frommera. Reprezentacyjne wydanie w twardej oprawie ze złoceniami stało się oficjalnym upominkiem popularnym w kręgach spółdzielczych.
- W 2023 roku wydany został tekst jednolity Ustawy „Prawo spółdzielcze” wg. stanu prawnego na dzień 1 stycznia 2024
- W okresie sprawozdawczym KRS przygotowywała kalendarze książkowe dla spółdzielni, członków Zgromadzenia Ogólnego KRS i kalendarze ścienne. Prowadzona była także sprzedaż medali pamiątkowych, reprintsu komentarza do „Ustawy o spółdzielniach z 2020 r.”, a także flag i znaczków z logo międzynarodowej spółdzielczości COOP.

7.9.5. Nadawanie odznaczeń spółdzielczych

W latach 2017-2023 na podstawie Uchwały nr 36/2017 z 12 grudnia 2017 r., a następnie Uchwały nr 11/2010 z 7 lipca 2020 r. Zgromadzenia Ogólnego KRS w sprawie Regulaminu odznaczeń i wyróżnień spółdzielczych, Zarząd Krajowej Rady Spółdzielczej w latach 2017-2023 rozpatrywał wnioski spółdzielni i podejmował uchwały o przyznaniu odznak „Zasłużony Działacz Ruchu Spółdzielczego” działaczom spółdzielczym, obecnym i byłym pracownikom spółdzielni oraz w szczególnie uzasadnionych przypadkach także przedstawicielom organów władzy państwowej i samorządowej – zasłużonym dla spółdzielczości oraz innym osobom działającym na rzecz organizacji spółdzielczych. Odznaki „Zasłużony Działacz Ruchu Spółdzielczego” otrzymało 3425 osób. Podział odznaczonych na branże spółdzielcze przedstawia się następująco:

- Spółdzielnie Mieszkaniowe - 2105
- Spółdzielnie Mleczarskie - 86
- Spółdzielnie Pracy - 33
- Rolnicze Spółdzielnie Produkcyjne - 227
- Banki Spółdzielcze - 231
- Gminne Spółdzielnie „Samopomoc Chłopska” - 360
- Powszechne Spółdzielnie Spożyców „Społem” - 198
- Spółdzielnie Uczniowskie - 61
- Spółdzielnie Kółek Rolniczych - 62
- Spółdzielnie Inwalidów i Spółdzielni Niewidomych - 15
- Spółdzielnie Ogrodniczo-Pszczelarские - 36
- Grupy Producentów Rolnych - 3
- Krajowa Rada Spółdzielcza - 8

Uchwały o nadaniu odznak „Zasłużony Działacz Ruchu Spółdzielczego” były publikowane w „Monitorze Spółdzielczym”.

7.9.6. Organizacja imprez integracyjnych i promujących spółdzielczość

W latach 2017-2023 działalność związaną z promocją ruchu spółdzielczego prowadził Zespół Samorządu i Promocji, który kontynuował dotychczas prowadzone działania promocyjne, takie jak organizacja obchodów Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości, organizacja ogólnopolskiego konkursu „Menedżer-Spółdzielca” i konkursu „Samorządowiec-Spółdzielca”. W latach 2017-2019 odbyły się trzy edycje Festiwalu Spółdzielczych Zespołów Artystycznych „Tęcza Polska” w Polanicy-Zdroju, którego organizacja w kolejnych latach została jednak wstrzymana przez pandemię COVID-19.

Obchody Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości

W latach 2017 - 2023 spotkania z okazji Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości odbywały się kolejno:

- w „Domu pod Orłami” (2017 r.)
- w hotelu Gromada Centrum (dawny „Dom Chłopa”) we współpracy z Ogólnopolską Spółdzielnią Turystyczną „Gromada” (lata 2018-2020 oraz 2022),
- w Centrum Szkoleniowo-Konferencyjnym „S.Ch.” w Warszawie-Miedzeszynie (2023 r.).

Z uwagi na rozporządzenie Rady Ministrów z 19 marca 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii w tymże roku nie odbyło się uroczyste spotkanie z okazji Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości. Na uroczystości zapraszani byli przedstawiciele najwyższych władz państwowych oraz parlamentarzysty, którzy brali udział we

wręczaniu odznaczeń spółdzielczych oraz honorowych tytułów przyznawanych laureatom konkursów spółdzielczych. Wśród nich byli m.in. wiceminister Spraw Wewnętrznych i Administracji Jarosław Zieliński (2017 r.), Artur Soboń wiceminister Inwestycji i Rozwoju (2018 r.), Barbara Dolniak Wicemarszałek Sejmu RP (2019 r.), Przewodniczący Komisji Ustawodawczej Senatu RP Krzysztof Kwiatkowski (2022 r. i 2023 r.)

Spotkaniom z okazji Dnia Spółdzielczości towarzyszyły także wystawy. W 2018 r. Muzeum Historii Spółdzielczości w Polsce przygotowało wystawę „Spółdzielczość Polska w służbie ojczyzny i społeczeństwa”, w 2022 r. odbyła się wystawa „Spółdzielczość w medalierstwie”, natomiast obchody w 2023 r. miały charakter pikniku, któremu towarzyszyła prezentacja stoisk z wyrobami spółdzielczymi przygotowanymi przez spółdzielcze związku rewizyjne oraz spółdzielnie.

Konkursy dla liderów spółdzielczości

W ramach konkursu organizowanego przez Krajową Radę Spółdzielczą podczas centralnych obchodów Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości, przyznawane są następujące wyróżnienia:

„Lider Spółdzielczości Polskiej” - Najwyższe honorowe wyróżnienie spółdzielcze, ustanowione Uchwałą Zarządu KRS nr 23/2000 z 25 lutego 2000 r. Przyznawane jest za wybitne zasługi w popularyzowaniu idei i wartości spółdzielczych, oraz za wieloletnią pracę na rzecz rozwoju spółdzielczości. W okresie sprawozdawczym przyznano 21 statuetek „Lidera Spółdzielczości Polskiej”.

„Menedżer-Spółdzielca” - nagroda ustanowiona uchwałą Zarządu KRS nr 549/99 z 15 maja 1999 r. przyznawana jest spółdzielcom pełniącym kierownicze stanowiska za sprawne zarządzanie, osiągnięcia gospodarcze, innowacyjność oraz promowanie i kształtowanie pozytywnego wizerunku ruchu spółdzielczego. W okresie sprawozdawczym przyznano 53 statuetki „Menedżera-Spółdzielcy”

„Prymus Spółdzielczości” – wyróżnienie dla przedstawicieli organów samorządowych spółdzielni i dla pracowników bez względu na zajmowane stanowisko za osiąganie wymiernych sukcesów na swoim stanowisku pracy i solidne wywiązywanie się z obowiązków, systematyczne podnoszenie wiedzy i doskonalenie umiejętności zawodowych. W okresie sprawozdawczym przyznano 44 statuetki „Prymusa”

„Złoty Laur Spółdzielczości” - nagroda ustanowiona Uchwałą Zgromadzenia Ogólnego KRS nr 11/2010 z 1 lipca 2010 r., przyznawana jest spółdzielniom jak i osobom fizycznym za aktywny udział w rozwijaniu działalności społeczno-kulturalnej w spółdzielni, prowadzenie Spółdzielczych Domów Kultury, zespołów artystycznych, a także wspieranie finansowe kultury i jej twórców, organizacji społecznych oraz klubów sportowych będących zarówno jednostkami spółdzielni, jak i funkcjonujących w lokalnym środowisku. W okresie sprawozdawczym przyznano 21 statuetek „Złoty Laur Spółdzielczości”.

„Samorządowiec-Spółdzielca” - konkurs ten przeprowadzany jest od 2004 roku pod Honorowym Patronatem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Daje on spółdzielniom możliwość uhonorowania przedstawicieli samorządów lokalnych i urzędów państwowych, którzy z przychylnością i zrozumieniem patrzą na działalność spółdzielni w swoich regionach i wspierają ją swoimi decyzjami. Honorowe tytuły „Samorządowiec-Spółdzielca” wręczane są przedstawicielom samorządów na wniosek organizacji spółdzielczych. W okresie sprawozdawczym przyznano 41 tytułów „Samorządowiec-Spółdzielca”.

Festiwal Spółdzielczych Zespołów Artystycznych „Tęcza Polska”

Organizowany przez Krajową Radę Spółdzielczą od 2000 r. Festiwal Spółdzielczych Zespołów Artystycznych „Tęcza Polska” w Polanicy Zdroju w okresie sprawozdawczym odbył się trzykrotnie, w latach 2017-2019. Realizację Krajowa Rada Spółdzielcza powierzyła Teatrowi Zdrojowemu - Centrum Kultury i Promocji w Polanicy Zdroju. Honorowy patronat nad tym wydarzeniem obejmowali: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, wojewoda dolnośląski oraz wiceburmistrz dzielnicy Wilanów m.st. Warszawy. Festiwale prowadził Robert Woźniak, dyrektor Centrum Kultury Wilanów wraz z Emilią Janowską z Teatru Zdrojowego Centrum Kultury w Polanicy-Zdroju. Trzydniowe Festiwale odbywały się na przełomie października i listopada. Dwa pierwsze były dniami przesłuchań konkursowych, a ostatni dzień organizowano koncert finałowy. W 2017 r. wystąpiły 22 spółdzielcze zespoły, w 2018 r – 24 zespoły, w 2019 r. - 18 zespołów. Organizacja wydarzenia została przerwana przez pandemię COVID-19, która rozpoczęła się w marcu 2020 r. W 2023 r. władze KRS nie zdecydowały się na organizację Festiwalu w związku z mającymi odbyć się w tym czasie wyborami parlamentarnymi.

7.9.7. Muzeum Historii Spółdzielczości (MHSwP)

Muzeum Historii Spółdzielczości funkcjonuje w strukturze Krajowej Rady Spółdzielczej od 55 lat. W jego zbiorach znajduje się ok. 60 tys. eksponatów (w tym: dokumenty, fotografie, sztandary, medale, numizmatyka, eksponaty artystyczne, zbiory biblioteczne). Ekspozycje w ramach wystaw stałych i czasowych służy upowszechnianiu dorobku spółdzielczości w zakresie działalności gospodarczej, politycznej i społecznej, a także promowaniu tradycji, wartości i zasad spółdzielczych.

W Muzeum prezentowana jest wystawa stała zatytułowana „Działalność spółdzielczości polskiej w latach 1816-1945”. W okresie sprawozdawczym towarzyszyły jej również wystawy czasowe:

- Udział spółdzielców w walce z okupantem,
- Przydrożne drzewa - wystawa rzeźby Andrzeja Kozłowskiego ze Skarżyska Kamiennej,
- W świetle wycinanek - wystawa prac twórczyni ludowej Lucyny Kozłowskiej,
- 50 lat Muzeum Historii Spółdzielczości.
- 150-lecie spółdzielni spożywców „Społem”
- Kapitał kolektywny
- Spółdzielczość polska w służbie ojczyzny i społeczeństwa
- Spółdzielczość w medalierstwie
- Pamiątki związane ze spółdzielczością uczniowską w zbiorach MHSwP (obecnie)

Istotną rolę w działalności Muzeum Historii Spółdzielczości odgrywała współpraca z innymi instytucjami. Taką współpracę nawiązano m.in. z Muzeum Regionalnym w Stalowej Woli, udostępniając sobie wzajemnie eksponaty i informacje. W ramach współpracy z Fordońską Spółdzielnią Mieszkaniową wypożyczono wystawę okolicznościową związaną ze 100-leciem odzyskania przez Polskę niepodległości. Wystawa ta prezentowana była podczas III Forum Spółdzielni Mieszkaniowych w Bydgoszczy.

W okresie sprawozdawczym w Muzeum, na zlecenie Ministerstwa Edukacji, zrealizowano dwa odcinki filmu o spółdzielczości, z których jeden dotyczył współczesnych problemów, a drugi był poświęcony historii spółdzielczości. We współpracy m.in. z Muzeum Historii Spółdzielczości w Polsce powstał film „Punkt zapalny”, który otwierał jeden z festiwali filmów dokumentalnych Watch Docs w Warszawie. Duże znaczenie dla promocji spółdzielczości ma Noc Muzeów, organizowana corocznie od roku 2011. Placówkę odwiedzają osoby w różnym wieku, w tym wykładowcy i studenci, nauczyciele, dziennikarze, różne grupy spółdzielców przebywające na szkoleniach w KRS, młodzież szkolna, turyści oraz sporadycznie goście zagraniczni. Na prośbę Andrzeja Dery, Sekretarza Stanu w Kancelarii Prezydenta RP, Krajowa Rada Spółdzielcza udostępniła ze zbiorów Muzeum materiały do zamieszczenia w publikacji i realizacji wystawy „Obywatele dla Rzeczypospolitej”, zorganizowanej pod patronatem Prezydenta.

7.9.8. Biblioteka KRS

Przekrój osób korzystających z Biblioteki był podobny do tych, które odwiedzały Muzeum. Na zbiory biblioteczne składa się około 44 tys. książek i 330 tytułów prasowych z różnych okresów historycznych. Korzystają z nich studenci, pracownicy naukowcy, autorzy prac licencjackich, magisterskich i doktorskich oraz inne osoby zainteresowane ruchem spółdzielczym w kraju i zagranicą. Biblioteka stale powiększa swój księgozbiór oraz zajmuje się prenumeratą czasopism dla potrzeb Biura Zarządu, a także udzielaniem informacji telefonicznych i mailowych na temat posiadanego księgozbioru. Część zbiorów bibliotecznych została zdigitalizowana.

7.9.9. Archiwum Spółdzielcze

W okresie sprawozdawczym Archiwum Spółdzielcze przechowywało i obsługiwało zbiór materiałów archiwalnych i dokumentacji niearchiwalnej wytworzonej przez KRS i 183 organizacje spółdzielcze. W latach 2017 - 2023 wpłynęło do Archiwum i zostało rozpatrzonych 6614 wniosków o wydanie zaświadczeń o zatrudnieniu i wynagrodzeniu oraz o udzielenie informacji odnośnie miejsca przechowywania akt zlikwidowanych spółdzielni.

Zgodnie z Uchwałą nr 474/2003 Zarządu KRS osobom, którym wydano zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu oraz z tytułu odpłatnego przyjęcia akt wystawiono 2240 faktur. Archiwum przyjęło odpłatnie na przechowywanie akta 27 spółdzielni oraz 4 nieodpłatnie o łącznej ilości ponad 120 metrów bieżących. W tym czasie wybrakowano (zniszczono) akta, których okres przechowywania już minął w ilości 50 metrów bieżących. Uporządkowano dokumentację porzuconą przez Gminną Spółdzielnię „Samopomoc Chłopska” w Strzelnie. Ponadto udzielano informacji różnym instytucjom, głównie Sądom i ZUS-om w formie pisemnej, jak również innym petentom w formie telefonicznej.

Na stronie internetowej KRS stworzono wykaz przechowywanej dokumentacji. W poszukiwaniu dokumentacji pracowniczej można także skorzystać z przewodnika pomocnego. Opłaty za przechowywanie dokumentacji w archiwum, które nie były zmieniane przez okres 20 lat, zgodnie z Uchwałą Zarządu nr 4/ 2023 z dnia 10 lutego 2023 roku zwiększono o 20 proc.

Informacje branżowe o liczbie spółdzielni na przestrzeni lat 2017- 2023

Branża spółdzielcza	Liczba spółdzielni na 1 stycznia 2017 r.				Liczba spółdzielni na koniec 2023 r.			
	czynne gospodarczo	w procesie likwidacji lub nieczynnych gospodarczo	razem	Związki spółdzielcze	Czynne gospodarczo	w procesie likwidacji lub nieczynnych gospodarczo	razem	Związki spółdzielcze
Spółdzielnie Spożywców „Społem”	306	22	328	1	261	21	282	1
Gminne Spółdzielnie „Samopomoc Chłopska”	1078	210	1288	7	755	181	936	8
Spółdzielnie Mleczarskie	134	18	152	4	108	12	120	4
Spółdzielnie Ogrodniczo-Pszczelarskie	46	28	74	1	38	7	45	1
Rolnicze Spółdzielnie Produkcyjne	648	198	846	10	502	131	633	8
Spółdzielnie Kótek Rolniczych	433	228	661	3	298	117	415	3
Banki Spółdzielcze	557	1	558	3	493	1	494	3
Spółdzielnie Mieszkaniowe	3617	510	4127	17	3536	282	3818	17
Spółdzielnie Pracy i Usług i Spółdzielnie Budowlane	549	242	791	2	428	137	565	2
Spółdzielnie Inwalidów i Niewidomych	154	45	199	1	103	35	138	1
Spółdzielnie „Cepelia”	7	14	21	1	9	13	22	1
Spółdzielnie Rzemiosła	122	48	170	1	77	11	88	1
Spółdzielnie Socjalne	970	110	1080	2	1366	152	1518	2
Spółdzielnie Producentów Rolnych	541	53	594	-	922	118	1040	-
Spółdzielcze Kasy Oszczędnościowo-Kredytowe	43	2	45	1	19	1	20	1
	9205	1729	10934	54	8915	1219	10134	53

